

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ПРОГРАМА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО
ЗА СТАБИЛНО РАЗВИТИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
*за периода 2014-2018 г.***

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
ВЪВЕДЕНИЕ	3
1. ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ	6
2. ПРАВОСЪДИЕ	15
3. ИКОНОМИКА И РАСТЕЖ	24
4. ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ	37
5. ЕВРОФОНДОВЕ	44
6. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В СФЕРАТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ	50
7. ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ И ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ	52
8. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА	61
9. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА	74
10. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	85
11. ЕНЕРГЕТИКА	94
12. ТРАНСПОРТ И ИНФРАСТРУКТУРА	102
13. РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА.....	109
14. ЗЕМЕДЕЛИЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ	112
15. ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	121
16. ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА РИСКОВЕТЕ ОТ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ	127
17. КУЛТУРА И ДУХОВНОСТ	130
18. ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА	137
19. ОТБРАНА	142
20. СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД	148
21. МЛАДЕЖ И СПОРТ	152

ВЪВЕДЕНИЕ

На 7 ноември 2014 г. беше сформирано новото българско реформаторско правителство за стабилно развитие на България. Коалиционното правителство се обедини около **ключови приоритети, изложени в Програмна декларация, неразделна част от Коалиционното споразумение**, които ще допринесат за укрепване на държавността и ангажиране със състоятелни, ефективни и дългосрочни политики в области като съдебна реформа, здравеопазване, образование, пенсионна реформа, енергетика, изборно законодателство, демографска политика. На основата на тази декларация правителството изготви своята управлена Програма за периода 2014-2018 г. Програмата включва цели и мерки, чрез които ще се реализират основните приоритети на коалицията.

Управленската програма е съобразена с трудната икономическа и социална ситуация в страната, състоянието в публичните финанси, банковия и енергийния сектор, като отчита необходимостта от решителни и неотложни реформи. **Основните приоритети на правителството са:** запазването на върховенство на закона и утвърждаване на институции, работещи ефективно и прозрачно в интерес на гражданите и гарантиращи условия за достоен живот и личностно развитие.

Правителството ясно определи и своите основните цели, към които ще насочи усилията си през следващите четири години управление:

- Провеждане на решителни реформи в ключови социални системи
- Гарантиране върховенството на закона като основа за възстановяването на справедливостта и като задължително условие за добрата бизнес- и публична среда
- Укрепване на държавността, стабилизиране на институционалната среда
- Модернизиране на управлението и държавата във връзка с развитието на съвременните глобални процеси и технологии
- Създаване на условия за развитие на страната за ускорен икономически растеж
- Ефективно и прозрачно усвояване на европейските средства
- Гарантиране на национална и енергийната независимост на страната

- Повишаване на жизнения стандарт в България чрез осигуряване на по-добри условия на живот за хората
- Гарантиране на социалните права на гражданите и провеждане на социална политика, която помага на уязвимите групи и безработните
- Очертаване на ясна перспектива за развитието на гражданите и бизнеса до 2030 г.

Програмата на правителството за стабилно развитие на България обхваща 21 области, за които правителството на България набеляза конкретни цели и мерки, които ще допринесат за тяхното развитие: външна политика на България, правосъдие, икономика и растеж, публични финанси, еврофондове, законодателни промени в сферата на обществените поръчки, електронно управление и държавна администрация, образование и наука, социална политика, здравеопазване, енергетика, транспорт и инфраструктура, регионална политика, земеделие, селско стопанство и гори, екология и опазване на околната среда, превенция и контрол на рисковете от бедствия и аварии, култура и духовност, подобряване на публичната среда, отбрана, сигурност и обществен ред и младежта и спорта.

ВИЗИЯ

България – европейска държава, която спазва върховенството на закона и има институции, които работят в интерес на гражданите, гарантират ефективност и прозрачност, създават условия за достоен живот и личностно развитие

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Върховенство на закона

Добро управление

Демократичност

Честност и отговорност
към гражданите

Гарантиране на правата, сигурността
и благосъстоянието
на гражданите

Съхраняване и развитие
на националната идентичност

Споделена отговорност

Прозрачност

Толерантност, недопускане
на дискриминация
и дезинтеграция

Противопоставяне на езика на омразата
и националпопулизма

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

1. Провеждане на реформи в полза на обществото
2. Спазване на върховенството на закона като основа за възстановяването на справедливостта и като задължително условие за добрата бизнес- и публична среда
3. Укрепване на държавността и стабилизиране на институционалната среда
4. Модернизиране на управлението и засилване на демократичната легитимност на публичните институции
5. Създаване на условия за развитие на страната и ускорен икономически растеж
6. Ефективно и прозрачно усвояване на европейските средства
7. Гарантиране на националната и енергийната независимост на страната
8. Повишаване на жизнения стандарт в България чрез осигуряване на по-добри условия на живот за хората
9. Гарантиране на социалните права на гражданите и провеждане на социална политика, която подпомага уязвимите групи и безработните
10. Ясна перспектива за развитието на гражданите и бизнеса в хоризонт до 2030 г.

1. ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ

ПРИОРИТЕТ 1.1. ЗАСИЛЕНА ИНТЕГРАЦИЯ НА БЪЛГАРИЯ В ЕС И НАТО. ЗАПАЗВАНЕ НА ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКАТА ОРИЕНТАЦИЯ И ПОЕТИТЕ МЕЖДУНАРОДНИ АНГАЖИМЕНТИ НА СТРАНАТА НА БАЗАТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ ИНТЕРЕСИ НА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на отбраната, Министерството на финансите

Цел 1: Превръщане на България в активен участник в процеса на вземане на решения в Европейския съюз (ЕС)

Мерки:

- Активизиране на контактите и взаимодействието както с ЕК, ЕП, Председателя на Европейския съвет, така и с държавите членки
- Подготовка на българските позиции с отчитане на националните интереси, в това число чрез утвърждаване на стандарт за подготовка на позиция
- Повишаване на ефективността на координационния механизъм по въпросите на ЕС
- Популяризиране на европейските политики и подобряване на имиджа на България чрез приемане на нова Комуникационна стратегия на България за ЕС
- Ефективна координация и проактивни действия на институциите във връзка с участието на България с проекти по Плана за инвестиции в Европа (т. нар. План Юнкер), в т.ч. чрез търсене на възможности за регионално сътрудничество

Цел 2: Гарантиране на сигурността на съюзниците и адаптиране на Алианса към променената среда за сигурност, предвидени в Плана за действие за готовност

Мерки:

- Участие в инициативи като „Интелигентна отбрана“, „Свързаност на силите“, „Концепция НАТО за рамкова страна“, както и изпълнение на целите за придобиване на способности
- Подкрепа за потвърждаване политиката на „Отворени врати“ на НАТО в контекста на променената среда за сигурност в Европа. Потвърждаване на последователната позицията на България по разширяването за страните кандидатки и при осигуряване на практическа подкрепа в процеса на евроатлантическа интеграция
- Подкрепа за развитие на партньорствата и дейностите, свързани с повишаване на оперативната съвместимост и изграждането на отбранителен капацитет, включително в контекста на обстановката около източната и южната периферия на Алианса
- Участие с финансов принос в доверителни фондове на НАТО

Цел 3: Ефективно участие на Република България във формулирането на стратегическите приоритети и насоките на развитие на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ)

Мерки:

- Подкрепа за осъществяването на т.н. процес „Хелзинки+40“ в ОССЕ, който цели консолидиране достиженията и утвърждаване авторитета на ОССЕ като регионална организация за сигурност и сътрудничество в Европа, както и очертаване на нови насоки за развитие на организацията в трите й измерения с цел подобряване на нейната ефективност и релевантност за справяне с новите предизвикателства и транснационални заплахи пред сигурността
- Подкрепа за утвърждаването на ключовата роля на ОССЕ за намирането на адекватни решения за урегулиране на кризи чрез:
  - Участие в пълното и ефективно използване на инструментариума на ОССЕ за постигане на напредък в урегулирането на кризата и деескалацията на напрежението в Украйна
  - Участие в дейностите на ОССЕ за урегулиране на т.н. „замразени конфликти“ (Грузия, Молдова и Нагорни Карабах)

ПРИОРИТЕТ 1.2. ПОЛИТИКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ЗАЩИТАТА НА ПРАВАТА И ИНТЕРЕСИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ В ЧУЖБИНА НА ОСНОВАТА НА НОВ ЗАКОН ЗА КОНСУЛСКАТА ЗАЩИТА, ЕЛЕКТРОННИ КОНСУЛСКИ УСЛУГИ И СИСТЕМА ЗА РЕАГИРАНЕ В СЛУЧАИ НА БЕДСТВИЯ И ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на отбраната, Администрацията на Министерския съвет

Цел 4: Защитаване на правата и интересите на българските граждани в чужбина чрез по-ефективна консулска защита

Мерки:

- Подготвяне на Закон за консулската защита в съответствие с българските интереси и при отчитане на утвърдените норми, резолюции и директиви на ЕС

Цел 5: Усъвършенстване на съществуващите и внедряване на нови електронни административни услуги в системата на Министерството на външните работи (МВнР)

Мерки:

- Разработване и внедряване в експлоатация на пакет електронни административни услуги „Приемане и обработване на заявления за български лични документи“, в т.ч. за лична карта и паспорт и „Проверка на удостоверени от консулските служби документи на български и чужди граждани“, във връзка с предоставянето на административни услуги по чл. 84 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност

Цел 6: Внедряване и сертифициране на системи за управление на качеството за гарантиране ефективността и надеждността на електронните консулски услуги, предоставяни от МВнР

Мерки:

- Постигане на по-висока ефективност на процеса на предоставяне на административни и консулски услуги на гражданите и бизнеса в МВнР чрез внедряване на система за управление на качеството ISO 9001:2008
- Подобряване и гарантиране на качеството, ефективността и надеждността на електронните административни и консулски услуги, предлагани от МВнР, чрез внедряване на система за управление на качеството ISO20000-1:20011

Цел 7: Въвеждане на интегрирана система за електронен информационен обмен, в т.ч. на класифицирани материали

Мерки:

- Създаване на единен (национален) кризисен център за:
  - Ръководство и координация на действията в национални рамки и международен план за реагиране в случаи на бедствия и извънредни ситуации
  - Централизиране на набирането и обработването на информация
  - Изготвяне и осъществяване на мерки по превенция на кризисни ситуации

ПРИОРИТЕТ 1.3. ЕФЕКТИВНА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА И ИНТЕРЕСИТЕ НА БЪЛГАРИТЕ ЗАД ГРАНИЦА

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на вътрешните работи, Министерството правосъдието, Министерството на здравеопазването, Министерството на труда и социалната политика, Администрацията на Министерския съвет

Цел 8: Подобряване на координацията и сътрудничеството с българските институции при кризисни ситуации

Мерки:

- Разработване на нормативен акт за институционалното взаимодействие с компетентни държавни институции (МВнР, МВР, НРС, ДАНС, СВИ-МО, Държавна агенция за бежанците, БЧК, МФ, Национална комисия за борба с трафика на хора и др.) при оказване на съдействие/извеждане на нуждаещи се български граждани зад граница

Цел 9: Ефективно управление на миграционните процеси, включително свободното движение на работници, в съответствие с достиженията на правото на ЕС

Мерки:

- Провеждане на информационни трудови борси и информационни дни за условията на живот и труд
- Участие в обсъждането, разработването, обмена на информация и прилагането на Платформата на равнището на ЕС за засилване на сътрудничеството за предотвратяване и възпиране на недекларирания труд

ПРИОРИТЕТ 1.4. СТИМУЛИРАНЕ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ЕФЕКТИВНИ КУЛТУРНИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОЛИТИКИ КЪМ БЪЛГАРИТЕ ИЗВЪН СТРАНАТА И ИСТОРИЧЕСКИТЕ БЪЛГАРСКИ ОБЩНОСТИ В ЧУЖБИНА И АКТИВНОТО ИМ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРОЦЕСИТЕ В СТРАНАТА

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на образованието и науката, Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на културата, Държавната агенция за българите в чужбина

Цел 10: Участие в процесите на формиране на културни и образователни политики, целящи реално интегриране на българските общности в чужбина (БОЧ) и активното им отношение към процесите в страната

Мерки:

- Изготвяне на детайлена политическа документация относно работата с българските общности зад граница, включително оценка на харектара на тези общности, позицията им към България и процесите, протичащи в тях
- Формиране на културни и образователни политики, целящи реално интегриране на БОЧ
- Разширяване на партньорството и сътрудничеството с активни организации на българските общности

Цел 11: Развитие на историческите български общности и запазване на българското им самосъзнание и етнокултурна идентичност в страните от региона на Югоизточна Европа (ЮИЕ)

Мерки:

- Защита на правата и интересите на българските общности, свързани с преподаването на майчин език, осигуряване на учебници и информираност в двустранен план и в рамките на процеса на разширяване на ЕС
- Идентифициране на подходящи проекти в тази област в рамките на Програмата „Помощ за развитие“ на МВнР. Оказване на експертно съдействие на организациите на българските общности при кандидатстване по европейски проекти
- Поддържане и разширяване на българските лекторати в страните от ЮИЕ

- Създаване на български културно-информационни центрове сред големите български общности в страните в ЮИЕ на базата на подписани двустранни споразумения
- Иницииране на мерки за икономическо подпомагане на общините в пограничните райони, в които има голяма концентрация на българско население и стимулиране на българските инвестиции и предприемачество в тях. Насърчаване на сътрудничеството между общините в пограничните райони, включително чрез Програмата за трансгранично сътрудничество

Цел 12: Организиране на обучение и извънкласна дейност в българските неделни училища зад граница за съхраняване на родния език, националната идентичност, традиции и култура

Мерки:

- Усъвършенстване на механизма на организиране, координиране и финансово подпомагане на обучението по български език и литература, история и география на България в българските неделни училища зад граница чрез промени в нормативните актове

Цел 13: Поддържане и разширяване на българските лекторати по света

Мерки:

- Поддържане и разширяване на българските лекторати в страните от Централна и Западна Европа
- Поддържане и разширяване на българските лекторати в държави, където има такива утвърдени традиции

ПРИОРИТЕТ 1.5. ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ НА ЕВРОАТЛАНТИЧЕСКИТЕ ПАРТНЬОРСТВА НА БЪЛГАРИЯ И ДВУСТРАННИТЕ Й ОТНОШЕНИЯ С НАЙ-БЪРЗО РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СВЕТОВНИ ИКОНОМИКИ

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на отбраната, Министерството на образованието и науката, Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на културата

Цел 14: Задълбочаване на диалога и динамичното сътрудничество между България и САЩ във всички области

Мерки:

- Премахване на визовите ограничения за български граждани и присъединяване на България към Програмата за освобождаване от визи (VWP)

Цел 15: Изграждане на устойчив двустранен политически диалог с Канада

Мерки:

- Разширяване и задълбочаване на трансатлантическото сътрудничеството на основата на споразуменията CETA и SPA
- Достигане на решение за визовия въпрос за българските граждани

Цел 16: Поддържане на политически, икономически и културни отношения с Руската федерация

Мерки:

- Подписване на Междуправителствена програма за сътрудничество в областта на културата, науката и образованието за 2015-2017 г.

Цел 17: Поддържане на активни отношения с Китай, Индия, Япония, Република Корея, Виетнам, Австралия, Индонезия, Сингапур, Малайзия, Бруней, Нова Зеландия, Монголия и други страни от региона на Азиатско-тихоокеанския регион (АТР)

Мерки:

- Оптимизиране на работата на задграничните представителства на България и на дейността на почетните консули в съответните държави в посока засилване на присъствието (в т.ч. разширяване на акредитациите на посланиците в трети страни, назначаване на нови почетни консули)
- Провеждане на ефективна външната политика и дипломация за излизане на българските износители на пазарите на страните от АТР
- Създаване на благоприятни условия за увеличаване на българския износ, привличане на инвестиции и насърчаване на развитието на туризма

Цел 18: Разпространение и налагане на български стоки, продукти и услуги в района на Централна Азия – Казахстан, Узбекистан и Туркменистан, Киргизстан и Таджикистан. Улесняване на достъпа на туристи от тези държави до българските летни и зимни курорти

Мерки:

- Подпомагане на български търговски дружества, строителни фирми и др. за установяване и дейност на територията на Казахстан, Узбекистан, Туркменистан, Киргизстан и Таджикистан

Цел 19: Присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

Мерки:

- Активизиране на усилията за приемането на Република България в ОИСР

ПРИОРИТЕТ 1.6. ПОЛИТИКА НА ПОДКРЕПА ЗА ЕВРОАТЛАНТИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ НА ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ ПРИ ЯСНА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА И ЗАКОННИТЕ ИНТЕРЕСИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩНОСТИ ТАМ. АКТИВНО РАЗВИТИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ НА ЕС И НА РЕГИОНАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА И ЧЕРНОМОРСКИЯ БАСЕЙН

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на вътрешните работи, Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на отбраната, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на финансите, Държавната агенция за българите в чужбина

Цел 20: Активно участие в реализирането на политиките на ЕС и Република България в регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа и Черноморския басейн

Мерки:

- Участие в работата на Центъра за правоприлагане в Югоизточна Европа SELEC и Черноморското икономическо сътрудничество в митническата област и борбата срещу престъпността

Цел 21: Участие на България в изпълнението на Стратегията на ЕС за морска сигурност в контекста на регионалната сигурност в ЮИЕ

Мерки:

- Анализ на възможностите за България, произтичащи от Стратегията на ЕС за морска сигурност, в контекста на регионалната сигурност в Югоизточна Европа и във връзка с функционирането на Черноморския координационен център на МВР в Бургас

Цел 22: Последователна подкрепа на Република България за европейската и евроатлантическа интеграция на страните от Западните Балкани и Турция в съответствие с българския национален интерес и защита на българските общини там

Мерки:

- Разработване на политически документ за средно и дългосрочните приоритети на Република България в двустранните отношения със съседните страни
- Продължаване на преговорите за подписване на договори за добросъседство с Република Македония и с Република Сърбия
- Активна подкрепа на страните от процеса на стабилизиране и асоцииране и на започналите преговори за присъединяване към ЕС страни в европейските институции и работни органи, при сълюдеване спазването на националните интереси по отношение на критериите за присъединяване и модалностите на преговорния процес
- Разширяване на сътрудничеството и оказване на експертно съдействие по линия на тунинг и ТАЙЕКС проекти

- Активизиране на сътрудничеството по инфраструктурни проекти

Цел 23: Политика за развитие – формулиране на проекти с културно измерение

Мерки:

- Анализ на възможностите за реализиране на проекти с културно измерение в Програмата „Помощ за развитие в рамките на регионалното сътрудничество“
- Подкрепа за реализирането на съвместни проекти на културни организации, обмен на ноу-хау и др. в рамките на регионалното сътрудничество

ПРИОРИТЕТ 1.7. ПОДГОТОВКА НА БЪЛГАРИЯ ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА ЕС ПРЕЗ 2018 г.

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси, Администрацията на Министерския съвет, всички министерства, съобразно тяхната компетентност и ангажименти във връзка с председателството

Цел 24: Ефективна подготовка на Република България за Председателството на Съвета на ЕС

Мерки:

- Създаване на координационен механизъм по подготовката на България
- Разработване на План за подготовката на българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. с акцент – укрепване на административния капацитет
- Обществен дебат за приоритетите на българското председателство и разработване на Програма на българското председателство
- Разработване на 18-месечна програма и приоритети на триото Великобритания – Естония – България
- Засилване на капацитета в дипломатическите представителства на България в трети страни и международни организации за периода на Председателството на ЕС – за изпълнение на местно председателство. Развиване на адекватни комуникационни и информационни системи в дипломатическите представителства в трети страни и международни организации и за свързаност с Европейската служба за външна дейност – техническо, административно и финансово обезпечаване (внесен доклад в МС по ACID)

Цел 25: Ефективна Комуникационна стратегия в Програмата на българското председателство на ЕС

Мерки:

- Изготвяне на културна програма за периода на Председателството на България
- Съвместни инициативи със страните от Тройката, координация на темите в Областта „Култура и външни отношения“ в общата програма

ПРИОРИТЕТ 1.8. СЪДЕЙСТВИЕ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВ МЕЖДУНАРОДЕН РЕД

Отговорни институции: Министерството на външните работи, Министерството на икономиката, Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Министерството на здравеопазването, Министерството на труда и социалната политика

Цел 26: Засилване на присъствието и авторитета на България в значими международни организации

Мерки:

- Продължаване на кампанията по кандидатурата на България за непостоянен член на СС на ООН (2018-2019 г.) на изборите през есента на 2017 г.
- Провеждане на кампанията за българска кандидатура за Генерален секретар на ООН

Цел 27: Активно участие в усилията на демократичната международна общност за противодействие на тероризма във всички негови проявления

Мерки:

- Използване на инструментите на дипломацията – традиционна и публична за противодействие на новите заплахи

Цел 28: Утвърждаване на международния правов ред и върховенството на правото чрез участие във формирането на международните норми и стандарти по въпросите на кодификацията на международното право

Мерки:

- Осъществяване на постоянно наблюдение на дейността на международни правораздавателни органи
- Участие в работните групи на Съвета на ЕС „Международно публично право“ (COJUR), „Международен наказателен съд“ (COJUR/ICC), „Морско право“ (COMAR) и работна група на Съвета на ЕС „Съд“
- Участие и координиране на преговорите за делимитация на морските пространства между България и Румъния в Черно море
- Координиране на работата на експертната работна група за формиране на българската позиция по въпроса за използване водите на река Резовска от Република Турция

Цел 29: Присъединяване на Република България към Европейската космическа агенция (ЕКА)

Мерки:

- Предприемане на действия и активизиране на усилията за присъединяване на Република България към ЕКА

2. ПРАВОСЪДИЕ

ПРИОРИТЕТ 2.1. ПРИЕМАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕФОРМИРАНЕ НА ПРАВОСЪДНАТА СИСТЕМА, ТАКА ЧЕ ДА СЕ ГАРАНТИРА НЕЙНАТА НЕЗАВИСИМОСТ И СПРАВЕДЛИВОСТ В ОБЩЕСТВОТО

Отговорни институции: *Заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси, Министерството на правосъдието*

Цел 1 : Продължаване на реформата в правосъдната система

Мерки:

- Провеждане на широка обществена дискусия по проекта за Актуализирана стратегия за продължаване на реформата в съдебната система
- Приемане на Стратегията от МС и внасянето ѝ в Народното събрание (НС) за одобрение
- Довършване на широката обществена дискусия по изработените пътни карти по всяка една от шестте стратегически цели на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система
- Активна комуникация на изпълнителната власт със съдебната власт с цел координация на усилията за изпълнение на приетата от НС стратегия

ПРИОРИТЕТ 2.2. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПАРТИЙНАТА НАМЕСА И ЛОБИСТКОТО ВМЕШАТЕЛСТВО В ДЕЙНОСТТА НА СЪДА И ПРОКУРАТУРАТА

Отговорни институции: *Министерството на правосъдието*

Цел 2: Целево разработване на пакет от конкретни мерки на базата на досегашния български опит и международните добри практики и препоръки за ограничаване на конкретните форми на партийна намеса и лобистко вмешателство

Мерки:

- Преструктуриране на Висшия съдебен съвет (ВСС) така, че решенията по кариерни и дисциплинарни въпроси за съдии да се вземат от колегия, включваща мнозинство от съдии, избрани от съдии, а за прокурори и следователи – от колегия на прокурорите и следователите
- Разширяване участието на магистратите в работата на ВСС и неговите комисии
- Пряк избор на членовете на професионалната квота във ВСС, провеждан на съответните общи събрания при гарантирана тайна на вота
- Разработване на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ЗСВ), одобряване от МС и внасяне в НС

- Разработване на Закон за лобизма, провеждане на обществени консултации и внасяне в НС за одобрение

ПРИОРИТЕТ 2.3. ПРИЕМАНЕ НА ПРОМЕНИ В ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 3: Разработване на обхватен пакет от промени в Закона за съдебната власт (ЗСВ) и други свързани закони в изпълнение на заложените мерки в актуализираната Стратегия за съдебна реформа

Мерки:

- Създаване на работна група в рамките на Министерството на правосъдието, включваща и представители на професионалната и академичната общност
- Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на ЗСВ, предвиждащ упражняване на кадровите правомощия на Висшия съдебен съвет от съдебен съвет по отношение на съдиите и прокурорски съвет по отношение на прокурорите, въвеждане на ефективни оценки за работата на магистратите и кариерно израстване на базата на тези оценки, ефективно дисциплинарно производство и засилване ролята на съдийските събрания във вземането на управленски решения
- Провеждане на широко обществено обсъждане и внасяне на законопроекта в НС

ПРИОРИТЕТ 2.4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ НА ЕК, ПОСОЧЕНИ В ДОКЛАДИТЕ ПО МЕХАНИЗМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОЦЕНКА

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите, Администрацията на Министерския съвет

Цел 4: Осигуряване на институционални и организационни гаранции за адекватен отговор не само на конкретните препоръки, но и на всички негативни констатации, съдържащи се в докладите на ЕК и в позициите на страните членки, в рамките на тяхното обсъждане в Съвета

Мерки:

- Подобряване на координацията между отделните ведомства при планиране и изпълнение на мерките по препоръките на ЕК, в това число чрез провеждане на редовни координационни срещи
- Изготвяне на Пътна карта за изпълнение на препоръките от Доклада на ЕК в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка (МСО) (График на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност) – с период на изпълнение до публикуването на следващия редовен доклад на ЕК

- Разработване на механизъм при изготвянето на Пътната карта, който да обхваща всички институции и да гарантира, че всяка от тях ще планира и изпълнява адекватни мерки в отговор на негативните констатации и препоръките
- Изпълнение на мерките, заложени в Пътната карта за съответната година, в изпълнение на препоръките от докладите на ЕК в рамките на МСО

ПРИОРИТЕТ 2.5. ОСИГУРЯВАНЕ НА ШИРОК КОНСЕНСУС ЗА ПРОМЯНА НА КОНСТИТУЦИОННИЯ МОДЕЛ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВРЕМЕВАТА РАМКА, В КОЯТО ДА БЪДАТ ПРИЕТИ КОНСТИТУЦИОННИТЕ ПРОМЕНИ, ПРЕДВИЖДАЩИ СЪЗДАВАНЕ НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ И ВИСШ ПРОКУРОРСКИ СЪВЕТ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 5: Промяна на конституционния модел на съдебната власт

Мерки:

- Провеждане на широко обществено обсъждане, включително на професионално обсъждане от магистрати, представители на академичната общност и други юристи

ПРИОРИТЕТ 2.6. ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА КВОТА ВЪВ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ С ЦЕЛ ПОДСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗПРИСТРАСТНОСТТА И ПРОФЕСИОНАЛИЗМА НА ЧЛЕНОВЕТЕ МУ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 6: Създаване на институционални и организационни гаранции за независимост на кадровия орган на съдебната власт

Мерки:

- Създаване на ефективни нормативни и организационни гаранции за прозрачността на процеса по номиниране и избор на парламентарната квота във ВСС и нейния обществен характер
- Обществена дискусия за необходимостта от други промени в модела на ВСС, включително в търсене на обществените механизми за контрол върху парламентарната квота и необходимостта нейният размер да бъде намален така, че да не крие риск за доминиране над професионалната
- Провеждане на обществена дискусия за промени в статуса на председателите на Върховния касационен съд (ВКС), Върховния административен съд (ВАС) и главния прокурор
- Ежегодно изготвяне и обсъждане на доклади за независимостта на съдебната власт. Формулиране на мерки по констатирани проблеми от отговорните институции

ПРИОРИТЕТ 2.7. ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И ОБЩЕСТВЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ РАБОТАТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 7: Повишаване ефективността на държавното обвинение, осигуряване на реална професионална независимост на прокурорите и премахване на факторите, пораждащи съмнение за нерегламентирани влияния в работата на Прокуратурата

Мерки:

- Утвърждаване съответствието на структурата на Прокуратурата на Република България с чл. 126, ал. 1 от Конституцията на Република България
- Разработване и обсъждане на пакет от промени в статуса на главния прокурор
- Разработване на нова Наказателна политика
- Разработване, одобряване от МС и внасяне за одобрение от НС на свързаните с Новата наказателна политика законодателни изменения в Наказателния кодекс и в Наказателно-процесуалния кодекс

ПРИОРИТЕТ 2.8. ГАРАНТИРАНЕ НА НЕЗАВИСИМОСТТА, ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ОТЧЕТНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА, ПРОКУРАТУРАТА, ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР, ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД, ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЧРЕЗ РАБОТЕЩИ МЕХАНИЗМИ ЗА ОТГОВОРНОСТ, И ОТЗОВАВАНЕ ПРИ НЕСПРАВЯНЕ С РАБОТАТА

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 8: Повишаване на обществената отчетност на административните ръководители на съдебната система при стриктно спазване на гаранциите за независимост на съдебната власт

Мерки:

- Обществена дискусия за необходимите и подходящи мерки за гарантиране на независимостта, подобряване на ефективността и отчетността на отделните звена на съдебната власт
- Изработка на сравнителноправен анализ на международните и чуждестранни стандарти за търсене на отговорност на главния прокурор и на председателите на ВКС и ВАС, включително на практиките по отзоваване
- Изработка и приемане на необходимата нормативна уредба

ПРИОРИТЕТ 2.9. СЪЗДАВАНЕ НА ЗАКОНОВО ГАРАНТИРАНА ПРОЦЕДУРА ЗА ПУБЛИЧНИ ИЗСЛУШВАНИЯ И ОЦЕНКА НА РИСКОВЕТЕ ЗА ЗАВИСИМОСТИ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА УПРАВЛЕНСКИ ПОЗИЦИИ В СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, В КОЯТО УЧАСТВАТ ПРОКУРАТУРАТА, МВР, КПУКИ, НАП И ДРУГИ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 9: Създаване на институционален механизъм в рамките на съдебната власт за проверка на всички корупционни фактори върху кандидатите за управлениски позиции в съдебната власт, както и нормативни гаранции, че ведомствата ще предоставят цялата информация, която притежават

Мерки:

- Интегрирана политика за предотвратяване на конфликта на интереси и корупцията в рамките на съдебната власт
- Електронни регистри за деклариране на разширен кръг обстоятелства
- Изграждане на помощно звено „Интегритет“ към етичната комисия на ВСС, натоварено с периодични проверки по утвърдена методология на магистратите и съдебната администрация за наличие на прокорупционни фактори
- Въвеждане на механизми за ефективно приложение на правилата на съдебната етика от съдиите, прокурорите и следователите и от страна на ВСС
- Въвеждане на механизми за бързина, обективност и отчетност на провежданите разследвания срещу магистрати и създаване на действени гаранции, че разследванията не се използват за формиране на зависимост у разследваните

ПРИОРИТЕТ 2.10. ГАРАНТИРАНЕ НА ПРЯК ИЗБОР НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ВСС И ВПС ОТ КВОТИТЕ НА СЪДИИТЕ И ПРОКУРОРИТЕ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 10: Създаване на нормативни и организационни условия за пряко и гарантирано свободно волеизявление на всеки магистрат при избора на членове на Висшия съдебен съвет и на Висшия прокурорски съвет от професионалната квота

Мерки:

- Провеждане на обществено обсъждане за необходимите нормативни и организационни условия за пряко и гарантирано свободно волеизявление на всеки магистрат при избора на членове на ВСС и ВКП от професионалната квота
- Създаване на работна група за изработване на необходимите нормативни промени
- Разработване и приемане на план за организационни мерки за гарантиране на свободно волеизявление на всеки магистрат при избора на членове на ВСС и на ВКП от професионалната квота

ПРИОРИТЕТ 2.11. ПОДКРЕПА ЗА СИЛНА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА, КОЯТО ДА РАЗСЛЕДВА ПРИОРИТЕТНО КОРУПЦИЯТА И ЗЛОУПОТРЕБИТЕ ПО ВИСОКИТЕ ЕТАЖИ НА ВЛАСТТА

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 11: Създаване на институционален механизъм, гарантиращ ефективно разследване на корупцията по високите етажи на властта, в контекста на цялостна програма от мерки за превенция на корупцията и злоупотребата с власт

Мерки:

- Актуализация на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност – след анализ за нейното състояние
- Оценка на работата на всички съществуващи органи с антикорупционна насоченост, включително на специализирания съд и специализираната прокуратура, БОРКОР, КПУКИ, инспекторатите по Закона за администрацията и др.
- Разработване на интегриран и добре координиран организационен модел на превенция и борба с корупцията
- Разработване на съответните нормативни промени и организационни мерки

ПРИОРИТЕТ 2.12. ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ЧРЕЗ ВЪВЕЖДАНЕ НА ПЕРИОДИЧНИ ОЦЕНКИ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ И ГАРАНТИРАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 12: Въвеждане на модерни механизми за планиране и оценка на резултатите от работата на институциите в съдебната власт и на отделните магистрати

Мерки:

- Оценка на практиката по провеждане на атестация за придобиване статут на несменяемост
- Въвеждане на централизирано атестиране от комисии. Обсъждане на модел, предвиждащ комисии, съставени от командирани за целта съдии и прокурори към съответната колегия на ВСС
- Регламентиране на изисквания за необходимите качества на членовете на централните атестационни комисии (за съдии и прокурори) и избора им от общите събрания
- Утвърждаване на обективното отчитане качеството на работа на основата на анализ на качеството на всички постановени актове и пълна информация за другите професионални дейности на магистратите чрез съответни промени в методиката за атестиране
- Въвеждане на методи за оценяване мотивираността на атестираните магистрати и разработването на система от подпомагащи мерки за повишаването на мотивацията и справянето с различни предизвикателства в работата

- Въвеждане на основата на анализ на постановените актове и на самооценката на атестириания на Система от мерки за идентифициране на необходимостта от индивидуалното му обучение и за включването му в подходящи форми за продължаващо обучение и за усъвършенстване на професионалната квалификация
- Въвеждане на индивидуален план за лично развитие на всеки съдия, прокурор и следовател като част от атестирането му, в който да бъдат конкретизирани намеренията и задълженията му за допълнителна квалификация по определен проблем или правна материя, и за включване, при необходимост в системата от подпомагащи мерки
- Въвеждане на постоянен механизъм за измерване тежестта на отделните видове дела и преписки, както и на допълнителните служебни задължения
- Въвеждане на механизъм за определяне на норма на натовареност на магистратите и на съдебната администрация и равномерно разпределение на делата и преписките в рамките на отделните структури на съдебната власт, и интегрирането на механизма за определяне на натовареността с другите процеси на планиране
- Изработка и въвеждане на Стандарт за условия на труд в съдилищата и прокуратурите
- Въвеждане на програмно бюджетиране за всяка структура от институциите на съдебната власт и ориентиране на бюджета към постигане на резултати и обвързване на финансирането със заложените цели, дейности, натовареност и обективна оценка на разходите по видове преписки и дела така, че да се постигне адекватно финансиране на правораздаването като основна държавна функция
- Дефиниране и периодично обновяване на цели и индикатори за изпълнение в партньорство между Висшия съдебен съвет, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите и гражданското общество, както и периодично обновяване на оценката на разходите по видове дела
- Въвеждане на ефективни мерки за децентрализация на планирането и изпълнението на бюджета, обвързани с изисквания за повишена прозрачност, публичност и отчетност на резултатите и изпълнението на целите и планиране на разходите и дейността на всяка структура на съдебната власт в съответствие с локално планирани приоритети
- План за развитие на човешкия ресурс, обвързан с програмното бюджетиране, на основата на който да се съставя и актуализира план за ритмичното провеждане на конкурсите в съдебната власт
- Тримесечна и годишна отчетност за изпълнението на целите и постигането на резултати; периодична външна оценка („Доклад за състоянието на съдебната власт“)
- Изработка и въвеждане на Стандарт и система от мерки за оценката на достъпа до правосъдие на гражданите и юридическите лица
- Създаване на специализирана географско-информационна система (ГИС), включваща инструменти за анализ и мониторинг на факторите, свързани със социално-икономическото развитие на съдебните райони и натовареността на съдилищата

- Оценка на ефективността на отделните структури на съдебната власт и реформа на съдебната карта
- Оценка на ефективността на структурите за специализирано правосъдие (системата на административните съдилища; военните съдилища; специализираните наказателни институции)
- Въвеждане на механизъм за оценка на ефекта от приложението на ГПК, НПК и АПК
- Наблюдение на продължителността на делата и преписките и анализ на възможностите за повишаване на ефективността на разглеждането им
- Механизъм за анализиране на въздействието на проектите за законови изменения върху натовареността на органите на съдебната власт и утвърждаването на прилагането му за всички законопроекти, които биха имали въздействие върху съдебната власт, чрез включването му като задължителна част от съгласувателната процедура по приемането на нормативните актове

Цел 13: Гарантиране на случайното разпределение на делата като инструмент за превенция на корупцията и гарантиране на безпристрастен и обективен съд

Мерки:

- Изработване на стандарт за сигурност на информационните технологии, използвани в съдебната власт
- Създаване на гаранции за сигурност и прозрачност на процеса по разпределение на делата на случаен принцип и по определяне на персоналния състав на отделните съдебни състави

ПРИОРИТЕТ 2.13. МАКСИМАЛЕН ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СИСТЕМАТА НА ПРАВОСЪДИЕ И ПОЛИЦИЯТА. ДОСТЪП В РЕАЛНО ВРЕМЕ ДО ИНФОРМАЦИЯТА ЗА ОБРАЗУВАНЕТО, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ДЕЛАТА И ТЯХНОТО ДВИЖЕНИЕ

Отговорни институции: Министерството на правосъдието

Цел 14: Решително повишаване на прозрачността и отчетността в работата на институциите на съдебната власт и МВР

Мерки:

- Реформа на методологията, гаранциите за надеждност и съвместимостта на статистическата отчетност на институциите на съдебната власт и МВР
- Завършване на Единната информационна система за противодействие на престъпността
- Въвеждане на единен формат за публикуване на съдебните решения и други относими документи по делата и преписките
- Въвеждане на годишен доклад за прозрачността на институциите на съдебната власт и полицията

- Периодично проучване на обществената оценка и оценката на бизнеса за работата органите на съдебната власт и МВР

ПРИОРИТЕТ 2.14. ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на правосъдието

Цел 15: Радикална модернизация на всички процеси в съдебната власт чрез въвеждане на електронно правосъдие

Мерки:

- Приемане и прилагане на пътна карта за електронно правосъдие за изпълнение на Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в Сектор „Правосъдие“
- Изграждане на оперативен капацитет за осигуряване процесите на поетапно въвеждане и прилагане на е-правосъдие в сектор „Правосъдие“
- Надеждна и сигурна е-комуникация между органите на съдебната и изпълнителната власт, гражданите и бизнеса. Централизиране на ресурсите чрез използване на държавния хибриден частен облак
- Равнопоставен и максимално близък до гражданите и бизнеса достъп по електронен път до е-правосъдие и е-управление и превръщането му в предпочтан пред традиционния, ползваш документи на хартиен носител
- Опериране с електронно съдържание от страна на служители и магистрати чрез преминаване от документи и дела на хартиен носител към електронни такива и нормативно обезпечаване на тяхното използване в съответствие с приетите стратегически документи в сектора
- Достъп и комуникация между регистрите само по електронен път при предоставяне на комплексно административно обслужване на гражданите и бизнеса

3. ИКОНОМИКА И РАСТЕЖ

ПРИОРИТЕТ 3.1. ОСИГУРЯВАНЕ НА УСКОREN ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НАРАСТВАНЕТО НА ДОХОДИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ ПЛАЩАНИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика

Цел 1: Фокусиране на инвестициите за развитие на иновационния потенциал в технологични и продуктови ниши, идентифицирани в Иновационната стратегия за интелигентна специализация за повишаване на конкурентоспособността, и справяне с предизвикателствата на глобализиращия се свят

Мерки:

- Насърчаване на частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД), които ще допринесат за собственото им развитие, със средствата от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) и от националния бюджет
- Повишаване дела на бързоразвиващите иновативните фирми чрез:
  - Насърчаване на създаването, развитието и прилагането на нови продукти, технологии, маркетингови методи и дизайн в предприятията, използвайки възможностите на програми за интернационализация на предприятията и маркетинг, предвидени за финансиране в ОПИК и в националния бюджет
  - Насърчаване на високо и средно високотехнологични производства, откриващи нови работни места в тематичните области, определени в Иновационната стратегия за интелигентна специализация
  - Насърчаване на частните инвестиции в иновативни предприятия чрез обявяване и провеждане на прозрачни конкурсни процедури по Националния иновационен фонд. Мониторинг и подкрепа на проекти – 50 проекта годишно
- Подкрепа за създаване и развитие на предприятия в производството за генериране на заетост с приоритет в районите с висока безработица

Цел 2: Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика чрез провеждане на политика в подкрепа на малките и средните предприятия

Мерки:

- Изпълнение на стратегическите приоритети, предвидени в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020: „Предприемачество“, „Мисли първо за малките“, „Отзовчива администрация“, „Достъп до финансиране“, „Интернационализация“ и др.

- Актуализиране на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 и повторното ѝ адаптиране към новия Small Business Act след приемането му от ЕК

Цел 3: Ефективно управление на търговските дружества с държавно участие в капитала

Мерки:

- Преструктуриране на търговски дружества с държавно участие – 7 дружества
- Привличане на инвестиции чрез ускоряване и приключване на приватизационния процес – 8 дружества
- Привличане на инвестиции чрез „Национална компания индустриални зони“ ЕАД (НКИЗ), „София Тех Парк“ АД, „Летище Стара Загора“ ЕАД
- Привличане на инвестиции чрез обединяване на усилията на Българската агенция за инвестиции, Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, „НКИЗ“, ЕАД, „София Тех Парк“ АД, „Летище Стара Загора“ ЕАД, областните управители за предоставяне на най-подходящите терени и имоти на инвеститорите
- Осъществяване на периодичен контрол върху дейността на дружествата

Цел 4: Оздравяване и ускорено развитие на българската индустрия по пътя на рязко повишаване на нейната конкурентоспособност чрез оптимизация на веригите за създаване на стойност

Мерки:

- Разработване на Концепция за укрепване на индустриалната база в България според Стратегията за възраждане на индустрията за целите на стабилен икономически растеж „Renaissance of Industry for a Sustainable Europe“ (RISE), насърчаваща технологичните, стопанските, финансовите, екологичните и социалните иновации с цел трета индустриална революция, включително стратегия за ефективност

ПРИОРИТЕТ 3.2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА. БЮДЖЕТНО И ИКОНОМИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ, КОЕТО СЪВПАДА СЪС 7-ГОДИШНИТЕ ПЕРИОДИ НА ФИНАНСОВАТА РАМКА

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на финансите, Администрацията на Министерския съвет

Цел 5: Постигане на обществен консенсус за определянето и изпълнението на стратегическите приоритети, допринасящи за развитието на българската икономика

Мерки:

- Ежегодно разработване, представяне, защита и отчитане изпълнението на Националната програма за реформи за докладване на ангажментите на България за провеждане на икономически и структурни реформи
  - Постигане на националните цели по Стратегия „Европа 2020“

- Изпълнение на приоритетите в Годишния обзор на растежа
- Отговор на препоръките на Съвета на ЕС в рамките на макроикономическото наблюдение и тематичната координация
- Осигуряване на обвързаност и допълняемост между отделните приоритети и интервенции по отношение на заложените стратегически цели в Националната програма за развитие България 2020
  - Разработване на планове за действие за изпълнението на Националната програма за развитие България 2020
  - Наблюдение и оценка на изпълнението на Националната програма за развитие България 2020
  - Осигуряване на съгласуваност на новоразработвани стратегически документи с целите на Националната програма за развитие България 2020

ПРИОРИТЕТ 3.3. ПОДКРЕПА ЗА ИЗНОСИТЕЛИТЕ И ФИРМИТЕ, СЪЗДАВАЩИ ИНОВАТИВНИ ПРОДУКТИ, РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС И НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В МОДЕРНИ И ИНОВАТИВНИ ПРОИЗВОДСТВА, КОИТО СЪЗДАВАТ НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на енергетиката, Министерството на образованието и науката

Цел 6: Подобряване на експортния потенциал чрез подобряване на условията за достъп на стоки и услуги до чужди пазари в рамките на водените от ЕС търговски преговори

Мерки:

- Активно участие в процеса на взимане на решения от Съвета на ЕС относно разработване, приемане и прилагане на общата търговска политика на ЕС при отчитане на българските интереси
- Проактивно участие на България в многостраницата търговска система и международните икономически организации
  - Преглед на съответствието на проектите на нормативни актове с поетите в СТО и в други международни икономически организации и на двустранните или регионалните договорености на ЕС и България ангажименти

Цел 7: Стимулиране на високотехнологични фирми и организации, създаване и запазване на квалифицирани работни места

Мерки:

- Осигуряване достъпа на български фирми и организации до търговете на Европейската космическа агенция (ЕКА) за производство на стоки и създаване на услуги в космическия технологичен сектор
- Сключване и реализиране на Споразумение за европейска кооперираща държава между България и ЕКА – 18 сключени договора за финансиране на български фирми от ЕКА

- Участие в съвместни предприятия: Електронни компоненти и системи за Европейско лидерство (ЕКСЕЛ), „Горивни клетки и водород 2”, „Биотехнологични производства” и настърчаване участието на български фирми/институти, участващи в конкурсните процедури
- Подписване на Административна договореност със Съвместно предприятие ЕКСЕЛ и осигуряване на национално съфинансиране на спечелилите конкурсни процедури бенефициенти – 15 фирми и изследователски организации, участващи в съвместни проекти

Цел 8: Подпомагане на българските предприятия, които интензивно използват знанията и чиято дейност е изградена на основата на технологиите/иновациите

Мерки:

- Популяризиране дейността на Еврика и Евростарс като инструмент за подкрепа на иновациите и участие в международни проекти
- Подкрепа на български проекти по съвместна програма Евростарс

Цел 9: Стимулиране на иновативни производства и продукти в сферата на мобилността, създаващи основа за устойчив икономически растеж и развитие на нисковъглеродна икономика, както и интегриране на приоритетите по Пакета „Климат-енергетика”

Мерки:

- Изпълнение на Националния план за действие за настърчаване производството и ускореното навлизане на екологични превозни средства, включително на електрическата мобилност в Република България, за периода до 2014 г. – изготвяне на Годишен доклад за изпълнението на плана през 2014 г.
- Създаване на междуведомствена работна група за разработване на нов дългосрочен стратегически документ за настърчаване производството на незамърсяващи превозни средства и стимулиране развитието на устойчивата мобилност до 2020 г.

Цел 10: Осигуряване на по-добра база за развитие на иновативни производства и бизнес чрез засилване на двустранните икономически отношения на България с търговските й партньори

Мерки:

- Осигуряване на нови възможности чрез разрешаване на важни за двустранната активност и българския бизнес въпроси в рамките на сесии на смесени междуправителствени комисии и заседания на работни групи за икономическо сътрудничество
- Организиране на участия на изложения в чужбина и в международни панаири в страната. Организиране на бизнес форуми, търговски мисии, B2B срещи в страната и чужбина

Цел 11: Осигуряване на административна подкрепа за излизане на външни пазари за фирми и сектори, ангажирани с производството на иновативни продукти и услуги

Мерки:

- Активизиране на диалога с бизнеса по отношение на потенциал на пазари за реализация на традиционни и иновативни продукти/услуги и приоритетни сектори с цел постигане на по-висока ефективност и резултати при експорта на иновативни продукти и услуги
- Подпомагане на създаването и институционално съдействие на експортни кълстери на секторен или регионален принцип
- Популяризиране сред бизнеса на възможностите за съдействие и на услуги от Европейските центрове за подпомагане на компаниите от ЕС, създадени в приоритетни страни, като Китай, Индия и др.
- Подобряване на информационното осигуряване на бизнеса. Поддържане на систематизиран информационен ресурс в полза на износителите: бизнес компаси, секторни анализи, обяви за изложения, търгове и др.

Цел 12: Насърчаване на развитието на социалните иновации в съществуващи и нови социални предприятия

Мерки:

- Учредяване на годишна награда за социални иновации
- Предложения за насърчителни клаузи в общата и/или специализирана нормативна уредба на базата на анализ на съществуващата уредба, практики и др.

ПРИОРИТЕТ 3.4. ПОДКРЕПА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД ЗА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ ПРОИЗВОДСТВА ЧРЕЗ ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО И ПОСТЕПЕННО ИЗТЕГЛЯНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЪРЖАВАТА СЛЕД УСПЕШНОТО ИМ РАЗВИТИЕ

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 13: Повишаване дела на предприятията от високотехнологичните промишлени производства и интензивните на знание услуги

Мерки:

- Изграждане на фонд за създаване на високотехнологични промишлени предприятия и предприятия от интензивните на знание услуги за насърчаване на икономическите дейности съгласно идентифицираните като приоритетни в Национална стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020

ПРИОРИТЕТ 3.5. ПОДОБРЯВАНЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА В БЪЛГАРИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА АКТИВНОСТ И ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на правосъдието, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на туризма

Цел 14: Създаване на благоприятна среда за инвестиционна дейност на зелено в индустриални зони

Мерки:

- Изграждане на нови и финализиране на проектите за индустриални зони от „Национална компания индустриални зони“ ЕАД
- Изграждане на технологични паркове („София Тех Парк“ АД)

Цел 15: Подобряване на комуникацията с бизнеса

Мерки:

- Регулярно публикуване на актуална полезна информация във връзка с водените от ЕС търговски преговори с трети страни
- Провеждане на информационни срещи и представяне на новите двустранни, регионални и многострани договорености за либерализация и улесняване на търговията
- Проучване на нуждите на бизнеса, в частност – малките и средните предприятия, и срещаните от тях пречки при търговията с трети страни
- Участие в семинари и конференции и представяне на подобрени възможности за търговия с трети страни

Цел 16: Улеснение за обучението по предприемачество в средните училища

Мерки:

- Въвеждане на нов търговски субект – „тренировъчно предприятие“ – този тип предприятие да може да извършва стопанска дейност

Цел 17: Гарантиране на устойчиво развитие на Черноморските общини и развитие на националните курорти

Мерки:

- Възлагане, разглеждане, приемане и одобряване на проекти за общ устройствен план (ОУП) на Черноморските общини по Закона за устройството на черноморското крайбрежие
- Изработка и одобряване на ОУП за територията на поне половината от Черноморските общини

- Извършване на подготвителни действия, провеждане на процедури за определяне на концесионери и на наематели и сключване на концесионни договори и договори за наем за морските плажове с изтичащи през 2015, 2016 и 2017 г. срокове, както и за непредоставените на концесия или под наем морски плажове

Цел 18: Създаване на устройствена основа и актуализиране на съществуващата за изграждането на обекти с национално значение, за обекти с обхват и значение повече от една област и за обекти на транспортната техническа инфраструктура

Мерки:

- Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на устройството на територията и инвестиционното проектиране чрез изготвяне на проекти за изменение и допълнение на подзаконови нормативни актове към Закона за устройство на територията

Цел 19: Подобряване на бизнес средата в България за насырчаване на инвестиционната активност чрез създаване на нормативни условия за проектиране, изпълнение и поддържане на безопасни, енергоефективни и достъпни строежи

Мерки:

- Организиране разработването на техническите нормативни актове и постоянната им хармонизация с европейското техническо законодателство (европейски регламенти, директиви и стандарти) и извършване на анализи на резултатите от тяхното прилагане

ПРИОРИТЕТ 3.6. СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА И ИЗВЕЖДАНЕТО МУ КАТО ПРИОРИТЕТЕН ОТРАСЪЛ ЧРЕЗ ПОДКРЕПА ОТ ДЪРЖАВАТА И ПОДОБРЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСЛУГИ

Отговорни институции: Министерството на туризма

Цел 20: Стимулиране на устойчивото развитие на туризма и намаляване на регионалните различия чрез създаване на силни регионални брандове и развитие на специализираните видове туризъм

Мерки:

- Институционално изграждане и укрепване на Организациите за управление на туристическите райони
- Създаване на нормативна основа за формиране и функциониране на Национална мрежа на туристическите информационни центрове към Министерството на туризма
- Създаване на условия за публично-частно партньорство за развитие и популяризиране на туристическата дестинация България
- Създаване на правна регулатация за статута и управлението на националните курорти

Цел 21: Подобряване качеството на националния туристически продукт и на туристическото обслужване и повишаване защитата на потребителите

Мерки:

- Въвеждане и поддръжка на единна информационна платформа за комуникация по защитени канали между вписаните в националния туристически регистър лица и заинтересованите такива от централни и териториални органи на изпълнителната власт
- Създаване на Регистър на туристическите атракции и обекти, свързани в единна информационна система с общините и бизнеса
- Въвеждане на система за ефикасен и ефективен контрол на качеството на предоставяните туристически услуги, включително чрез създаване на специализирано звено за последващ контрол към Министерството на туризма върху дейността на субектите и обектите, вписани в Националния туристически регистър по Закона за туризма
- Създаване на ефективен институционален модел (гаранционен фонд или други банкови или финансови механизми), гарантиращ спазването на потребителските права в сферата на туризма и туристическото обслужване

Цел 22: Подобряване на бизнес средата в сектор „Туризъм“

Мерки:

- Подпомагане на инвеститорите в туризма чрез оторизиране на лица от администрацията на Министерството на туризма за съдействие относно наличните административни процедури
- Разработване и въвеждане на модели (финансови, фискални и други) за стимулиране на инвестициите в развитие на човешки ресурси и в модернизиране на материалната база съобразно принципите за устойчиво развитие

ПРИОРИТЕТ 3.7. СЪЗДАВАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА ТУРИЗМА С НАСЪРЧАВАНЕ НА ВСИЧКИ ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ, ЗА КОИТО БЪЛГАРИЯ ИМА ПОТЕНЦИАЛ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Отговорни институции: Министерството на туризма, Министерството на икономиката, Министерството на културата, Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 23: Устойчиво развитие на Сектор „Туризъм“

Мерки:

- Разработване на дългосрочна Стратегия за развитие на туризма за насърчаване на всички туристически продукти, за които България има потенциал за развитие. Съобразяване на стратегията с оценката за изпълнение на съществуващите и приключилите стратегически документи
- Провеждане на обществено обсъждане на проекта на Стратегия за развитие на туризма и нейното приемане от МС

Цел 24: Разширяване позициите на България на целевите пазари чрез диверсификация на националния туристически продукт и утвърждаването на страната като целогодишна дестинация (комбинирани пътувания и специализиран туризъм)

Мерки:

- Разработване на стратегически документи за развитие на специализирани форми на туризъм
- По-ефективно използване потенциала на европейските Структурни фондове за въвеждане на конкретни мерки за активна промоция на специализирани туристически продукти
- Увеличаване дела на специализираните видове туризъм чрез реклама на целевите пазари

Цел 25: Позициониране на България, като туристическа дестинация в по-висок клас на световния туристически пазар във връзка с качеството на предлагания туристически продукт и добавена стойност

Мерки:

- Разработване, изпълнение и мониторинг по проекти към оперативните програми, изпълнявани от Министерството на туризма като конкретен бенефициент или в партньорство към други донори
- Маркетингови инициативи и презентации – самостоятелни и съвместни с браншови и други организации
- Разработка на съвместни продукти и промоцията им на нови перспективни пазари

Цел 26: Увеличаване дела на вътрешния пазар чрез предлагане на специализирани форми на туризъм и комбиниран туризъм, популяризиране на слабопознати обекти и маршрути

Мерки:

- Промоция на туристическите региони в страната чрез съвместно разработване на комуникационна политика за представяне на международния и вътрешния пазар
- Разработване на Методика и организация на структурата на работа на регионални туристически организации в страната

ПРИОРИТЕТ 3.8. УСКОРЕНО ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАБОТАТА НА АДМИНИСТРАЦИЯТА, ЗА ПРОЗРАЧНОСТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 27: Увеличаване на потребителите, ползвщи данни от регистрите на национално ниво във връзка с осигуряване на информационно и административно обслужване

Мерки:

- Поддържане в актуално състояние на националните регистри и създаване на условия за онлайн достъп 24/7
- Намаляване на разходите на потребителите на кадастрална информация чрез централизирано предоставяне на електронни административни услуги (заявяване и получаване на административни услуги от всяка една точка на страната, независимо от местоположението на имота)

ПРИОРИТЕТ 3.9. НАСЪРЧАВАНЕ НА ДИГИТАЛНАТА ИКОНОМИКА. УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННАТА ТЪРГОВИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА ДИГИТАЛНИЯ ПАЗАР НА СТОКИ И УСЛУГИ ЧРЕЗ:

- Намаляване на законовите препятствия пред електронната търговия;
- Гарантиране на сигурността на личните данни;
- Защита на интелектуалната собственост.

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 28: Защита на интелектуалната собственост

Мерки:

- Координация на подготовката на българската позиция във връзка с ежегодния доклад на Офиса на търговския представител на САЩ по Раздел „Специален 301“ на Търговския закон на САЩ относно защитата на правата върху интелектуалната собственост в трети страни
- Улесняване на бизнеса чрез въвеждане на нови електронни услуги, свързани с обектите на индустриска собственост
- Разработване и приемане на Национална стратегия за развитие на интелектуалната собственост

ПРИОРИТЕТ 3.10. ОПРОСТЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА И УСКОРЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПО ЗАПОЧВАНЕ НА МАЛЪК И СРЕДЕН БИЗНЕС

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите

Цел 29: Ускоряване на стартирането на бизнес, намаляване на регулаторната тежест и опростяване на административните процедури

Мерки:

- Съкращаване на времето за регистриране на бизнес до 3 дни и минимизиране на разходите за издаване на всички лицензи и разрешителни в рамките на 1 месец

Цел 30:

Подобряване на бизнес средата в България чрез пълно съобразяване на законодателството, което се приема или изменя, с нуждите на малките и средните предприятия

Мерки:

- Въвеждане и задължително прилагане на Тест за въздействие върху малките и средните предприятия (МСП-тест) с цел предварителен преглед на ново или изменяющо се законодателство за избягване на допълнителната административна тежест върху МСП

ПРИОРИТЕТ 3.11. ОГРАНИЧАВАНЕ НА РИСКА ПРИ ФАЛИТ НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ЗА ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ. НАСЪРЧАВАНЕ НА ВТОРИ ШАНС ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите

Цел 31: Осигуряване на „Втори шанс” за стартиране на бизнес

Мерки:

- Превенция за подложените на риск от фалит предприятия, включително чрез въвеждането на кредитен или финансов омбудсман
- Осигуряване на възможност за предприемачите, фалирали по независещи от тях обстоятелства (почтени предприемачи), да уредят задълженията си в рамките на максимум 3 години

ПРИОРИТЕТ 3.12. ПОЗИЦИОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ КАТО ПОЗНАТА И ПРЕДПОЧИТАНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ИНВЕСТИТОРИ В СЕКТОРИ С ВИСОКА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ

Отговорни институции: Министерството на икономиката

Цел 32: Привличане на нови стратегически инвеститори на зелено в секторите с висока добавена стойност

Мерки:

- Изготвяне на Стратегия за насърчаване на инвестициите в сътрудничество с неправителствените организации и представители на бизнеса
- Предложения за изменение на Закона за насърчаване на инвестициите, свързани с прозрачното насърчаване на инвестициите и намаляване на административната тежест за инвеститорите
- Фокусиране на дейността на Българската агенция за инвестиции върху провеждането на проактивен инвестиционен маркетинг
- Подобряване имиджа на България като атрактивна инвестиционна дестинация чрез изготвяне и реализиране на Програма на промоционални инициативи и мероприятия

ПРИОРИТЕТ 3.13. НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗРЕШИТЕЛНИТЕ, СЪГЛАСУВАТЕЛНИТЕ И ЛИЦЕНЗИОННИТЕ РЕЖИМИ В СЛУЧАИТЕ, КЪДЕТО Е ВЪЗМОЖНО ПРЕМИНАВАНЕТО САМО КЪМ УВЕДОМИТЕЛЕН РЕЖИМ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на културата

Цел 33: Намаляване на административната тежест чрез прецизиране и облекчаване на съгласувателни режими, действащи по силата на специални закони

Мерки:

- Разработване на анализ на нормативната уредба, регламентираща инвестиционния процес в частта, относяща се до съгласуване и одобряване на проектните документации, разрешаване и въвеждане в експлоатация на строежите с цел прецизиране и облекчаване на съгласувателни режими, действащи по силата на специални закони
- Обосновани предложения за промени в законодателството
- Изменение на Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, свързани с облекчаване на процедурата по издаване на разрешение за строеж; обосноваване, регулиране и унифициране на таксите за издаване на разрешение за строеж; редуциране на изискващите се проектни части за издаване на разрешение за строеж съобразно вида на обекта

ПРИОРИТЕТ 3.14. ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отговорни институции: Министерството на икономиката

Цел 34: Подобряване достъпа на потребителите до извънсъдебни способи за решаване на потребителски спорове

Мерки:

- Създаване на помирителни комисии за извънсъдебно решаване на потребителски спорове в сферата на: финансовите услуги; енергетиката (с участието на представители на електроразпределителните и топлофикационните дружества); електронните съобщения (с участието на доставчиците на електронни съобщителни услуги); превоза на пътници (железопътен, автобусен и въздушен транспорт)

Цел 35: Ефективно прилагане на законодателството за защита на потребителите

Мерки:

- Подобряване работата на Комисията за защита на потребителите като основен орган, отговарящ за прилагане на законодателството за защита на потребителите
- Подобряване взаимодействието на Комисията за защита на потребителите с регулатори, Българската народна банка (КРС, ДКЕВР, КФН, БНБ) за прилагане на законодателството за защита на потребителите

4. ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

ПРИОРИТЕТ 4.1. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА НА ГАРАНТИРАНЕ НА ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ. ПОСТЕПЕННА ФИНАНСОВА КОНСОЛИДАЦИЯ, СЪОБРАЗЕНА С ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерски съвет

Цел 1: Последователна, прозрачна и предвидима фискална политика

Мерки:

- Разработване, приемане от МС и внасяне в НС на проект на Закон за фискален съвет и корективни механизми
- Залагане на реалистични фискални цели и изготвяне на по-консервативни макроикономически и бюджетни прогнози. Придържане към фискални правила и ограничения

Цел 2: Повишаване ефективността на публичните разходи

Мерки:

- Преструктуриране на разходите и използване на възможностите на фондовете на ЕС
- Ограничаване на неефективните разходи и структури и обезпечаване финансирането на приоритетни национални политики
- Разработване на програми за структурни и функционални реформи по съответните публични сектори

ПРИОРИТЕТ 4.2. НИСКИ НИВА НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ И НОМИНАЛНИЯ РАЗМЕР НА ПУБЛИЧНИЯ ДЪЛГ, В Т.Ч. НА ОБЩИНСКИТЕ ДЪЛГОВЕ (СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКИТЕ КРИТЕРИИ)

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерски съвет

Цел 3: Устойчива тенденция към подобряване на бюджетната позиция, възстановяване на бюджетния баланс и поддържане на контролирани темпове на изменение на параметрите на държавния дълг

Мерки:

- Намаляване на бюджетния дефицит в средносрочен план:
  - Провеждане на внимателна политика по ново заемане, съгласно законоустановените ред и процедури
  - Поддържане нивото на държавния и държавногарантирания дълг в стойности, непревишаващи законово планираните лимити и Маастрихтския критерий за съотношението дълг/БВП

ПРИОРИТЕТ 4.3. КОНСЕРВАТИВНО И ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪРЖАВНОТО СЪКРОВИЩЕ И ПУБЛИЧНИТЕ ДЪЛГОВЕ

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерски съвет

Цел 4: Осигуряване на прозрачност при изпълнението и отчитането на бюджета

Мерки:

- Публикуване на електронната страница на Министерството на финансите на информации, статистически данни за изпълнението на държавния бюджет и на консолидираната фискална програма и методологически указания относно отчитане на бюджета
- Изготвяне на периодични и годишни отчети на консолидираната фискална програма
- Изготвяне на информация и доклади за изпълнението на държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма в нормативно определените срокове

Цел 5: Разширяване обхвата и усъвършенстване на бюджетните плащания в СЕБРА

Мерки:

- Завършване на процеса на внедряване на системата за електронно банкиране на БНБ във всички бюджетни организации, обслужвани от БНБ
- Поетапно включване в СЕБРА на сметките и плащанията на държавните висши училища на територията на страната и на общини

Цел 6: Обезпечаване на възможности за пазарно-ориентирано финансиране чрез разширяване на потенциалните пазари и дългови инструменти, гарантиращи устойчивостта на бюджета

- Провеждане на предсказуема и балансирана заемна политика чрез прилагане на аналитичен подход при подбора на възможните дългови инструменти при ново заемане, гарантиращо финансирането на държавния бюджет при оптимално възможна цена и степен на рисък
- Стапиране на средносрочна програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари (MTN програма) с цел запазването на максимална гъвкавост при избора на структурата на финансирането по отношение на пазари, инструменти и валути, вкл. при съобразяване с пазарната ситуация за емитиране

Цел 7: Развитие и модернизация на пазара на държавни ценни книжа в България

Мерки:

- Изготвяне на необходимите нормативни и инфраструктурни изменения за насычаване развитието на вторичния пазар на държавни ценни книжа

посредством използването на място за търговия, включително при съобразяване с действащата следпазарна инфраструктура на пазара на ДЦК

- Възприемането на най-добрите пазарни практики от развитите финансови системи и насърчаването на по-нататъшната им интеграция към единния европейски вътрешен пазар, включително в посока засилване интеграцията на чуждестранни инвеститори към местния пазар на суворенен дълг

ПРИОРИТЕТ 4.4. ЗАПАЗВАНЕ НА ВАЛУТНИЯ БОРД ДО ВЛИЗАНЕ В ЕВРОЗОНАТА

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерски съвет

Цел 8: Подготовка за членството на България до влизането в Еврозоната

Мерки:

- Създаване на институционален механизъм (Межд uninституционален координационен съвет) за осъществяване на дейностите, необходими за успешното въвеждане на единната валута в България
- Изготвяне на План за действие, съдържащ мерки за успешното въвеждане на единната валута в България
- Осъществяване на мониторинг на изпълнението на предвидените мерки

ПРИОРИТЕТ 4.5. ЗАПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА СИСТЕМА И НИСКИЯ ДЯЛ НА ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЯ ОТ ДЪРЖАВАТА БВП

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерски съвет

Цел 9: Данъчна система, съобразена с основните принципи на ефективност

Мерки:

- Изготвяне на анализ на данъчната система по видове данъци и структурни елементи на данъците
- Осигуряване на необходимата финансова стабилност на страната, увеличаване на икономическия растеж, инвестиции и заетост, неутралност, равнопоставеност и справедливост при облагането, прозрачност и разбираемост за данъкоплатците, икономичност при декларирането и внасянето на данъци, ефективно събиране на данъци.

Цел 10: Поддържане на благоприятна данъчна среда

Мерки:

- Намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите
- Ефективни данъчни преференции за стимулиране на инвестициите, иновациите и заетостта

ПРИОРИТЕТ 4.6. ДЕТАЙЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ И ОБЩЕСТВЕН ДЕБАТ ЗА ЦЯЛОСТНА ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 11: Ефективна данъчната политика за осигуряване на фискална и макроикономическа стабилност и в подкрепа на икономическия растеж, инвестициите и заетостта

Мерки:

- Изготвяне на цялостен анализ на данъчната политика на Република България
- Разработване на Концепция за нов ефективен модел на данъчна политика и реформи в данъчната система по отношение на данъчните преференции съобразно законодателството на ЕС в областта на държавните помощи за периода 2014-2020
- Изготвяне на оценка на въздействието на новия модел на данъчна политика върху бюджетните приходи, икономическото развитие, инвестициите и заетостта
- Провеждане на обществен дебат по цялостната данъчна политика на страната
- Изготвяне на пътна карта за реализиране на новия модел на данъчна политика и реформи в данъчната система

ПРИОРИТЕТ 4.7. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАНЪК ВЪРХУ ОПЕРАЦИИТЕ НА КАПИТАЛОВИТЕ ПАЗАРИ

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 12: Повишаване приноса на финансовия сектор за публичните финанси и фискалната консолидация на страната

Мерки:

- Изготвяне на анализ на практиката на данъчно облагане на капиталовите пазари в други държави-членки на ЕС
- Разработване на модел на данъчно облагане в България на операциите на капиталовите пазари
- Изготвяне на законопроект за въвеждане на данък върху операциите на капиталовите пазари

ПРИОРИТЕТ 4.8. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ОФШОРНИТЕ КОМПАНИИ В БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 13: Защита на обществения интерес и предотвратяване използването на схеми за агресивно данъчно планиране и отклонение от данъчно облагане

Мерки:

- Усъвършенстване на съществуващата правна рамка за ограничаване на участието на офшорните компании в българската икономика и за предотвратяване на агресивното международно данъчно планиране и отклонението от данъчно облагане

ПРИОРИТЕТ 4.9. ПОВИШАВАНЕ НА ПРИХОДТЕ В ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И СЪБИРАЕМОСТТА НА ПЛАЩАНИЯТА ЧРЕЗ СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ И ОБЕДИНЯВАНЕ НА НАП И МИТНИЦИТЕ, РЕАЛИЗИРАНО СЛЕД ДЕТАЙЛЕН АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОЦЕСА НА СЪБИРАЕМОСТ

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 14: Устойчив процес на повишаване на приходите от акцизи

Мерки:

- Осигуряване до 2018 г. на растеж на приходите от акцизи спрямо 2014 г. – ръст 9,4% (4 440 млн. лв.), чрез повишаване цените на цигарите (достигане на минималните нива на акцизните ставки в Общността в съответствие с договорения преходен период, като за периода 2015-2017 г. е разчетено повишаване на акцизната ставка на цигарите),
- Подобряване на контролните мерки за борба с контрабандата, включително осъществяването на мониторинг на цялата търговска верига

Цел 15: Повишаване на приходите в държавния бюджет чрез ефективна превенция и борба с митническите, данъчните и осигурителните измами и отклонението от данъчно облагане

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за превенция и борба с митническите, данъчните и осигурителните измами и отклонението от данъчно облагане
- Ежегодно изготвяне и изпълнение на Програма за спазване на законодателството и намаляване на нивата на рисък, включваща мерки за намаляване на рисковото поведение по конкретни рискове

Цел 16: Модернизация на приходната администрация чрез създаване на ефективна Единна приходна агенция

Мерки:

- Разработване на Концепция за създаване на Единна приходна агенция
- Изготвяне на анализ и оценка на въздействието от създаването на Единна приходна агенция върху събирамостта на бюджетните приходи от мита, данъци и задължителни осигурителни вноски
- Изготвяне на пътна карта за реализиране на проекта за създаване на Единна приходна агенция
- Създаване на Единна приходна агенция

ПРИОРИТЕТ 4.10. ФИНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ; ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СОБСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА ОТ ОБЩИНТЕ

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 17: Усъвършенстване на предвидените механизми за разпределение на средствата за общините в съответствие със заложените в Закона за публичните финанси фискални цели

Мерки:

- Промяна на действащи механизми за разпределение на средствата за изравнителна субсидия, за целева субсидия за разпределение на капиталовите разходи и за средства за зимно поддържане
- Текущо наблюдение на финансовото състояние на общините и на общинския дълг чрез въвеждане на система от показатели за наблюдение на финансите на общините
- Създаване на условия и ред за управление на общини с финансови затруднения

ПРИОРИТЕТ 4.11. НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ И СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ ЧРЕЗ ББР ИЛИ ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерството на икономиката

Цел 18: Насърчаване на българските малки и средни предприятия (МСП) чрез създаване на нови възможности чрез Българската банка за развитие или инвестиционен фонд

Мерки:

- Осигуряване на дългосрочен (включително до и над 15 години) финансов ресурс за инвестиционни проекти на МСП при изгодни ценови условия
- Подпомагане на българския бизнес в усвояването на средства по инвестиционни проекти с одобрена помош по програми на ЕС чрез специализирани програми за

- мостово финансиране на бенефициенти по ОП „Инвестиции и конкурентоспособност“, „Околна среда“, „Регионално развитие „Транспорт“, Програмата за развитие на селските райони и други програми с финансиране от ЕС
- Насърчаване на експорта чрез осигуряване на достъп до преференциално финансиране чрез развитие на функцията на „екзимбанка“ в рамките на ББР с цел подкрепа на: българските износители; местни компании, осъществяващи инвестиционни проекти в страни извън ЕС и др. членки на ОИСР; експорт на продукция на производители от ВПК (чрез специализирана програма)
  - Подпомагане на проекти, генериращи работни места за стаптиращ бизнес. Особен фокус – райони с непривилегирован достъп до финансиране от търговски банки; общини с показатели на социално-икономическо развитие значително под средните за страната
  - Създаване на предвиденото в Закона за ББР дъщерно дружество – Фонд за капиталови инвестиции, за осигуряване на преференциално дялово финансиране за български МСП, намиращи се в етап на ускорен растеж

ПРИОРИТЕТ 4.12. ПОЛИТИЧЕСКО РЕШЕНИЕ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ В БАНКОВИЯ СЪЮЗ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 19: Установяване на сътрудничество в рамките на Единния надзорен механизъм

Мерки:

- Изготвяне на доклад за стаптиране на процедура за подготовка за кандидатстване за установяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка
- Подготовка на документите във връзка с отправяне на искане до Европейската централна банка за установяване на тясно сътрудничество в рамките на Единния надзорен механизъм в съответствие с Решение на ЕЦБ 2014/434/EU, в т.ч. законопроект и други документи

ПРИОРИТЕТ 4.13. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО В БНБ ЧРЕЗ ЗАКОНОДАТЕЛНИ И КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Отговорни институции: Министерството на финансите

Цел 20: Въвеждане на изискванията на Директива 2014/59/EU за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници

Мерки:

- Изготвяне на законопроект, транспортиращ Директива 2014/59/EU, и ревизиране на правомощията на БНБ, създаване на орган за преструктуриране

5. ЕВРОФОНДОВЕ

ПРИОРИТЕТ 5.1. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО НА ЕК И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 1: Възстановяване на спрените плащания по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ и Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“

Мерки:

- Извършване на преглед на всички засегнати договори за минимизиране на размера и лимитиране на ефекта от финансовите корекции (Приоритетна ос 1 – ЕФРР 105 652 927,99 лв.; Приоритетна ос 3 – ЕФРР 17 928 660,89 лв.)

Цел 2: Изпълнение на финансовите цели на програмите, съфинансиирани по Структурните фондове и Кохезионния фонд, за 2007-2013 г.

Мерки:

- Ускоряване на процесите по верификация, включително сертификация на средствата по Структурните фондове и Кохезионния фонд, съгласно условията, посочени в Постановление № 179 на МС от 10 август 2010 г. за определяне на механизма за верифициране на разходите и изплащане на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансиирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

ПРИОРИТЕТ 5.2. СТАРТИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, Администрацията на Министерския съвет

Цел 3: Стартране на изпълнението на оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Мерки:

- Договаряне с ЕК за оперативните програми – одобрени 9 програми, съфинансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), 2014-2020 г.
- Изпълнение на общо 46 предварителни условия за ЕСИФ съгласно Плана за действие към Споразумението за партньорство 2014-2020 и Решение № 668 на МС от 2012 г.

Цел 4: Осигуряване на възможност за партньорство с международните финансови институции в рамките на техническата помощ по ЕСИФ с цел осигуряване на подкрепа при изпълнението на програмите, включително осъществяване на техническа подкрепа на бенефициентите и на структурите за изпълнение на секторни реформи

Мерки:

- Координация на изпълнението на Плана за действие JASPERS 2014-2020 г.
- Подготовката и координация на изпълнението на меморандуми за сътрудничество по ЕСИФ с Европейската инвестиционна банка, Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие

Цел 5: Подобряване на координацията при управление на фондовете от ЕС

Мерки:

- Организиране и провеждане на заседания на Координационния съвет по чл. 9, ал. 1 от Постановление № 70 на МС от 2010 г. за координация при управлението на средствата от ЕС
- Организиране и провеждане на заседания на Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС за взимане на решения и ефективно управление на фондовете от ЕС

Цел 6: Осигуряване на информация и популяризиране на интервенциите, финансиирани със средства от ЕСИФ в България

Мерки:

- Изпълнение на Национална комуникационна стратегия 2014-2020 г.
- Осъществяване на дейности по информация и публичност от Областните информационни центрове и Централния информационен и координационен офис
- Разработване и текущо поддържане и актуализация на Единния информационен портал за ЕСИФ – www.Eufunds.bg

Цел 7: Осигуряване на добро финансово управление и надеждни и функциониращи системи за контрол на средствата от ЕС, както и съпътстващото националното съфинансиране

Мерки:

- Актуализиране на указанията на министъра на финансите по отношение на сертификацията, разплащането, осчетоводяването на средствата от европейските фондове с оглед изискванията на европейската и национална нормативна уредба за програмен период 2014-2020 г.
- Участие в съгласувателни процедури на нормативни актове в областта на управлението и контрола на средствата по оперативните програми и двустранните програми за трансгранично сътрудничество (външни граници)
- Организиране на регулярни срещи между Сертифициращия орган и Управляващите органи за дискутиране и решаване на възникнали казуси

- Подготовка на управляващите органи за процеса по приключване на програмен период 2007-2013 г.
- Регулярно подаване на заявления за плащане от Сертифициращия орган към ЕК с цел гарантиране на ритмичното възстановяване на средства в националния бюджет

Цел 8: Поддържане на висококвалифициран и устойчив административен капацитет в Сертифициращия орган

Мерки:

- Изготвяне на ежегоден анализ на нуждите от обучение на служителите на Сертифициращия орган и разработване на индивидуални планове за обучения
- Изпълнение на индивидуалните планове за обучения на служителите на Сертифициращия орган
- Подобряване ефективността на работата на Сертифициращия орган чрез вътрешни обучения, дискусионни семинари и работни срещи

Цел 9: Осигуряване на възможност за ефективно и прозрачно разпределение и усвояване на европейските средства в новия програмен период 2014-2020, както и последваща оценка на провежданите политики

Мерки:

- Последваща оценка и анализ на макроикономическото въздействие от разпределението и усвояването на европейските средства за настоящия програмен период 2007-2013 г. с цел равносметка и мотивирани решения относно бъдещия програмен период
- Предварителна и последваща оценка и анализ на макроикономическото въздействие от разпределението и усвояването на европейските средства в новия програмен период 2014-2020 г.

Цел 10: Изграждане на административен капацитет и разработване на системи за управление и контрол, необходими за ефективното и прозрачното управление на програмите за трансгранично сътрудничество в новия програмен период 2014-2020 г.

Мерки:

- Разработване на системите за управление и контрол по програмите за трансгранично сътрудничество (ТГС), за които Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е Управляващ орган (Сърбия, Турция и Република Македония)
- Разработване и подписване на меморандуми за разбирателство с държавите партньори по програмите за ТГС, а които МРРБ е Управляващ орган (Сърбия, Турция и Република Македония)

ПРИОРИТЕТ 5.3. УРЕЖДАНЕ ЧРЕЗ ЗАКОН НА МЯСТОТО И РОЛЯТА НА ОРГАННИТЕ, НАТОВАРЕНИ С УПРАВЛЕНИЕТО И КОНТРОЛА НА ЕВРОФОНДОВЕТЕ В ЦЯЛОСТНАТА СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ В ДЪРЖАВАТА, С ЦЕЛ ГАРАНТИРАНЕ НА ПРАВАТА НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ПО ОБЖАЛВАНЕ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, Администрацията на Министерския съвет

Цел 11: Разработване и приемане от МС на проект на Закон за управление на средствата от ЕСИФ

Мерки:

- Нормативно регламентиране на трайни и ясни правоотношения между участниците в процеса на управление, изпълнение и контрол на средствата от ЕСИФ
- Създаване на механизми за ефективна координация и взаимодействие между органите, отговорни за управлението и контрола на средствата от ЕСИФ
- Регламентиране на възможността за съдебно обжалване на актовете на административните органи

ПРИОРИТЕТ 5.4. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНТЕГРИРАНИ ПРОЕКТИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, Администрацията на Министерския съвет, Управляващите органи на оперативните програми, Министерството на земеделието и храните

Цел 12: Осигуряване на допълняемост на схеми/мерки по оперативните програми, съфинансириани от ЕСИФ 2014-2020 г.

Мерки:

- Включване в индикативните годишни работни програми на схеми/мерки, които имат интегриран характер, финансиирани по повече от една оперативни програми

Цел 13: Регламентиране на правилата за прилагане на Подхода „Водено от общността местно развитие“, включително чрез интегрирани стратегии за местно развитие, финансиирани по повече от един от ЕСИФ

Мерки:

- Изготвяне на нормативен акт за условията и реда за осъществяване на координация между управляващите органи във връзка с изпълнението на Подхода „Водено от общността местно развитие“ през периода 2014-2020 г.

Цел 14: Реализиране на интегрирани мерки за социално-икономическа интеграция на уязвими групи; Мерки в подкрепа на процеса за деинституционализацията на грижите за деца и Мерки в подкрепа на предприемачеството

Мерки:

- Програмиране и стартиране на интегрирана операция, съфинансирана от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020
- Програмиране и стартиране на интегрирана операция, съфинансирана от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 и Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
- Програмиране и стартиране на операции в подкрепа на предприемачеството, съфинансиирани от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони

Цел 15: Създаване на условия за устойчиво и интегрирано градско развитие на основата на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие

Мерки:

- Изпълнение на проекти от Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на общини, предвидени в обхвата на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020

Цел 16: Възможност за интегрирани проекти в рамките на застрашените от бедност периферни райони

Мерки:

- Изпълнение на проекти от ИПГВР на общини в периферни географски райони (най-силно засегнати от бедност)

ПРИОРИТЕТ 5.5. ОПРОСТЯВАНЕ НА ПРОЦЕСИТЕ, ПРОЦЕДУРИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ОДОБРЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на икономиката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието и храните, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури

Цел 17: Намаляване на административната тежест и разходите на бенефициентите, свързани с процеса по кандидатстване и отчитане на проекти, съфинансиирани със средства от ЕСИФ. Подобряване на комуникацията с управляващите органи

Мерки:

- Електронизация на процесите, свързани с предоставянето, изпълнението, отчитането и мониторинга на финансовата помощ

Цел 18: Намаляване на административната тежест при отчитането чрез създаване на възможност за опростено отчитане на разходи

Мерки:

- Разработване на стандартни таблици на разходите за единица продукт за дейности, изпълнявани със собствен човешки ресурс от бенефициентите, и за разходите за организация и управление по проекти, финансиирани със средства от ЕСИФ 2014-2020
- Въвеждане на интегрирания подход за инвестиции чрез кандидатстване с един проект за финансиране от няколко оперативни програми 2014-2020 – 10 подадени интегрирани проекта

Цел 19: Опростяване на процесите, процедурите и правилата за отчитане на разходите по проектите

Мерки:

- Въвеждане на опростени методи за финансиране съгласно чл. 67 ал. 1 букви „б-г“, на Регламент 1303/2013
- Разработване на детайлни указания за електронно отчитане на проектите

Цел 20: Въвеждане на електронно кандидатстване и електронно отчитане на проектите с цел намаляване на административната тежест за бенефициентите

Мерки:

- Усъвършенстване на съществуващите информационни системи по програмите за трансгранично сътрудничество, на които МРРБ е Управляващ орган (Сърбия, Турция и Република Македония), в посока осигуряване на електронен обмен на документи с бенефициенти

6. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В СФЕРАТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ПРИОРИТЕТ 6.1. ГАРАНЦИЯ ЗА МАКСИМАЛНО ЕФЕКТИВНО РАЗХОДВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ РЕСУРСИ, ПУБЛИЧНОСТ И НАМАЛЯВАНЕ НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК

Отговорни институции: Министерството на финансите, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на икономиката

Цел 1: Цялостно обновяване на нормативната уредба в съответствие с Националната стратегия за развитие на сектор обществени поръчки за периода 2014-2020 г.

Мерки:

- Изготвяне на изцяло нов Закон за обществените поръчки за въвеждане на новите европейски директиви в областта
- Приемане на Правилник за прилагане на закона и подзаконова нормативна уредба

Цел 2: Законосъобразно разходване на публичните средства, включително на средствата, предоставени чрез европейските финансови инструменти

Мярка:

- Осигуряване на практическа подкрепа, с цел правилно прилагане на Закона за обществените поръчки чрез развитие на методологията и предварителния контрол, осъществявани от Агенцията по обществени поръчки
- Изграждане на компетентен, адекватен на функциите и устойчив административен капацитет в органите с правомощия в областта на обществените поръчки и при възложителите

Цел 3: Въвеждане на електронни обществени поръчки

Мерки:

- Избор на модел за електронно възлагане и приемане на Концепция с план за действие за въвеждане на национален модел за електронни обществени поръчки
- Разработване на национална платформа (платформи) за електронно възлагане на обществени поръчки
- Утвърждаване ролята на централизираното възлагане и институционално укрепване на Централния орган за обществени поръчки

Цел 4: Изпълнение на мерките, предвидени като ангажименти на АДФИ в Националната стратегия за развитие на сектора обществени поръчки в Република България, за периода 2014-2020 г.

Мерки:

- Разработване на ръководство за унифициране на последващия контрол (избягване при покриването на проверките и еднакво третиране на нарушенията от контролните органи)
- Анализ на установените нарушения (включително конфликт на интереси) във връзка с възлагането на обществени поръчки и наложените санкции в тази връзка
- Въвеждане на индикатори и система за периодично отчитане на нарушенията в практиката по наложените административни наказания

7. ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ И ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ПРИОРИТЕТ 7.1. ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ КАТО ОСНОВНА ПЛАТФОРМА ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВАТА, КЛЮЧОВ ФАКТОР И НЕОТМЕНИМО УСЛОВИЕ ЗА УСПЕХА НА СЕКТОРНИТЕ РЕФОРМИ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Ускорено развитие на електронното управление на Република България

Мерки:

- Изготвяне на стратегически документи, обезпечаващи електронното управление, като основна платформа за модернизация на държавата и провеждането на ефективни секторни реформи
- Прозрачно задаване на основните принцип и оперативни спецификации на електронното правителство чрез Съвета за административната реформа и Съвета за електронно управление
- Прозрачно и ефективно използване на публичния ресурс чрез Оперативна програма „Добро управление“

Цел 2: Предоставяне на качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса

Мерки:

- Развитие на базовата инфраструктура за реализация на електронни услуги в изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България (2014-2020 г.)
- Доизграждане на инструментална среда на българското електронно управление
- Изграждане на свръхвисокоскоростна комуникационна свързаност за достъп от следващо поколение (NGA) до кметството на всеки общински център в страната, както и до сградите на публичните институции в тях – 264 свързани общини
- Изработка на нов специален закон за изграждане на високоскоростни широколентови мрежи
- Изграждане на основен и резервен център за данни
- Доизграждане на инфраструктура на държавната администрация (едновременно работещи 170 000 потребители, което е по 20 000 нови потребители на година)

Цел 3: Разработване и широко предоставяне на електронни услуги с висок обществен ефект

Мерки:

- Въвеждане на унифицирана електронна услуга за плащане и система за управление на държавните такси
- Въвеждане на електронно фактуриране
- Електронизация на петдесет референтни административни услуги общинските администрации

Цел 4: Приоритетна електронизация на най-често използваните/предоставяните електронни услуги от държавната администрация

Мерки:

- Интеграция на информационните процеси
- Създаване и развитие на вътрешни електронни административни услуги, обслужващи интеграцията – свързани регистри
- Разработване на системи и услуги за реализиране на ефективен електронен документооборот и архив
- Разработване и внедряване на системи за е-валидиране и е-връчване
- Осигуряване на собствен оперативен капацитет за завършване и внедряване на Концепцията за Единен системен интегратор на електронното управление
- Изграждане на център за експертиза в ИТ сектора на държавната администрация
- Въвеждане на инструменти за реализиране на бъдещи електронни услуги

Цел 5: Електронна свързаност между различни портали за по-лесен достъп до електронни услуги

Мерки:

- Подобряване на взаимодействието с други институции на пазара на труда, контролните органи и организацията, осъществяващи контрол на условията на труд в предприятията, чрез автоматизиране на взаимния обмен на информация между Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, НАП и НОИ (автоматизиран обмен на данни за: уведомления и актуално състояние на трудови договори с НАП; регистрираните трудови злополуки с НОИ)
- Електронна свързаност между информационни системи и регистри, съхраняващи данни, необходими за кадастръра, чрез:
  - Реализиране на двустранна връзка между Интегрираната информационно система на кадастръра и имотния регистър (ИИСКИР), ЕКАТТЕ, БУЛСТАТ, Регистъра на населението (ГРАО), Търговския регистър и регистрите на държавните и общинските имоти
  - Реализиране на двустранна връзка между ИИСКИР и информационната система на специализираните карти на обектите по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие

- Електронна свързаност между ИИСКИР и Единния портал за достъп до електронни административни услуги

Цел 6: Подобряване на функционалността на държавната администрация

Мерки:

- Подготовка на нормативна уредба (закон, подзаконови нормативни актове и процедури) за ефективна реализация на електронното управление
- Гарантиране на равен достъп до административни услуги чрез доизграждане на Български пощи като изнесени офиси на българското електронно управление

Цел 7: Повишаване на качеството на извършваните от Агенция по геодезия, картография и кадастръ (АГКК) административни услуги

Мерки:

- Въвеждане на система за управление на качеството
- Възможност за предоставяне на всички извършвани от АГКК административни услуги по електронен път

ПРИОРИТЕТ 7.2. ПОДОБРЯВАНЕ НА ФУНКЦИОНАЛНОСТТА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ – ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ УСЛУГИ, ПОВИШЕНА ЕФЕКТИВНОСТ, БЪРЗИНА И РЕД В ПРОЦЕСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ, ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И ПРЕВЕНЦИЯ ОТ КОРУПЦИЯ, ВЪВЕЖДАНЕ НА СРОКОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕТО НА ВСЯКА АДМИНИСТРАТИВНА УСЛУГА

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на финансите, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 8: Повишаване качеството на административното обслужване

Мерки:

- Въвеждане на комплексно административно обслужване
- Създаване на единни центрове за комплексно административно обслужване
- Стандартизиране и унифициране на процедурите и документацията по предоставяне на административни услуги на общинско и областно ниво
- Прилагане на правилата за организация на административното обслужване от организациите, предоставящи обществени услуги
- Предоставяне на административни услуги на Принципа „Епизоди от живота“ и „Бизнес събития“
- Подобряване на системата за обратна връзка от потребителите с цел повишаване на нейната ефективност, устойчивост и достоверност

Цел 9: Повишаване на ефективността, бързината и реда на системите за управление и контрол в публичния сектор

Мерки:

- Повишаване на ефективността на процеса по стратегическо планиране чрез:
  - Законово регламентиране на процеса по разработване, обсъждане и утвърждаване на политики
  - Извършване на прегледи за ефективността и ефикасността на изпълнение на стратегиите
  - Подобрена координация между националните и регионалните стратегически документи
  - Утвърдени унифицирани правила и стандарт за разработване на стратегически документи
  - Създаване на механизъм за мониторинг
  - Намаляване на броя на стратегическите документи
- Развитие на вътрешноинституционални механизми за персонална ангажираност и отговорност за постигането на резултати чрез системи за управление на изпълнението
- Подобряване качеството на вътрешния одит в публичния сектор чрез извършване на външни оценки на качеството на дейността по вътрешен одит в публичния сектор

Цел 10: Ефективно въвеждане на мерки за превенция на корупцията в системата на държавната администрация

Мерки:

- Анализ на съществуващите корупционни рискове и практики и ограничаване на предпоставките за корупция чрез намаляване броя на лицензионните и разрешителните режими
- Засилване на отговорността на ръководителите и служителите и спазване на етични стандарти
- Подобряване на системите за контрол на корупционния риск в организацията от публичния сектор
  - Приемане от МС на тригодишна Стратегия за развитие на вътрешния контрол и вътрешния одит
  - Провеждане на обучения и работни срещи за подобряване на знанията, уменията и практиките по управление на риска
  - Технологични, обучителни и организационни средства за подпомагане дейността на инспекторатите

Цел 11: Въвеждане на политики за намаляване на разликите между регионите по отношение на електронното управление

Мерки:

- Въвеждане на стандартизиирани електронни услуги, свързани с устройственото планиране

- Консултации, популяризиране на добри практики и обучение за разработване на стратегии за интелигентни градове на основата на съвременни управленски модели и технологични иновации
- Въвеждане на механизми за координация на обезпечаването за достъпа и до интернет и съответната ИКТ инфраструктурата
- Въвеждане на единни индикатори за измерване и изготвяне на анализи за напредъка по въвеждане на принципите за управление на електронно регионално развитие

ПРИОРИТЕТ 7.3. ЕЛЕКТРОНИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСТИТЕ НА ФУНКЦИОНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ В ПУБЛИЧНИТЕ СЕКТОРИ С ЦЕЛ ТЯХНОТО ОРГАНИЗАЦИОННО И ФУНКЦИОНАЛНО ОПТИМИЗИРАНЕ, КООРДИНАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ ЗА ГРАЖДАНТИ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, Министерството на правосъдието, Министерството на здравеопазването

Цел 12: Изготвяне на стратегически документи за организационно и функционално оптимизиране, координация и качествено предоставяне на услуги за гражданите

Мерки:

- Разработване и приемане на секторна Стратегия за е-здравеопазване
- Актуализиране на секторната Стратегия за е-правосъдие
- Разработване и приемане на секторна Стратегия за е-образование

Цел 13: Усъвършенстване на системата за електронна идентификация и Валидиращ орган

Мерки:

- Разработване на Концепция за единен електронен идентификатор и приемането ѝ от Съвета за електронно управление
- Извършване на нормативни промени, свързани с изграждането на единна система за електронна идентификация
- Обезпечаване издаването на електронна карта чрез Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
- Извършване на интеграция на единния електронен идентификатор с личните документи

Цел 14: Подобряване на обслужването на граждани

Мерки:

- Разработване на електронни административни услуги за централната администрация – 760 услуги на приходните администрации, Агенцията по геодезия, картография и кадастръ, Агенцията по заетостта, Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“ и др.
- Разработване на електронни административни услуги за местната администрация – 100 нови услуги, внедрени в 264 общини
- Ефективно внедряване на комплексното административно обслужване

Цел 15: Интеграция на информационните процеси чрез разработване на системи и услуги за реализиране на ефективен електронен документооборот и архив

Мерки:

- Поетапно внедряване на Административната информационна система за комплексно административно обслужване
- Ре-инженеринг на работните процеси на всички нива в администрацията и представянето им като унифицирани услуги и процедури
- Реализиране на приоритетни електронни административни услуги
- Реализация на базови трансгранични електронни услуги и преминаване към протокол IPv6 чрез включване в електронния обмен на данни между страните от ЕС и интегриране на електронни услуги на регионално ниво. Увеличаване използването на електронни услуги от чужди граждани или от българи, живеещи в чужбина

ПРИОРИТЕТ 7.4. ДОСТЪП ДО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ НА ИНФОРМАЦИЯТА, С КОЯТО РАЗПОЛАГАТ ПУБЛИЧНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на финансите (Агенция „Митници“)

Цел 16: Подобряване на обмена на данни и публикуване на наличната публична информация в отворен формат

Мерки:

- Въвеждане на пакет от мерки за отварянето на информационните източници и предоставянето на достъп до структурирана информация за събирането и генерирането на която са използвани публични средства („open data“)
- Синхронизиране на нормативната уредба с изискванията на правото на ЕС (Директива 2013/37/EU на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за изменение на Директива 2003/98/EО) в областта на повторното използване на информация от публичния сектор
- Регламентиране на правилата и принципите при публикуване на публична информация в отворен формат

- Публикуване на наличната публична информация в отворен формат
- Разработване и провеждане на обучения по отворени данни
- Публикуване на годишните отчети на първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджет
- Доработване на инструментална среда на българското електронно управление с функции за извършване на справки върху публични данни – разработване на 10 нови функции на информационната система

ПРИОРИТЕТ 7.5. РЕФОРМА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ СЛЕД ФУНКЦИОНАЛЕН И СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на финансите (Агенция „Митници“)

Цел 17: Постепенна промяна в структурата, функциите и състава на публичните администрации с цел оптимизиране на разходите и по-ефективно предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса

Мерки:

- Стандартизиране на структурата на общата администрация
- Въвеждане на принципа на споделените услуги в организацията и работата на администрацията
- Извършване на единен и цялостен анализ на функциите и дейността на областните администрации
- Оптимизиране на структурата и функциите на администрациите в социалната и в икономическата сфера
- Създаване на единни правила и принципи за провеждане на функционален анализ в държавната администрация
- Изготвяне на концепция за развитие на териториалните звена на централната администрация
- Подобряване на структурата и функционирането на общинската администрация
- Трансформиране на областните съвети за развитие в орган с ясни права и отговорности
- Нормативно регламентиране на механизми за съвместното осъществяване на инспекционни дейности от контролните органи на държавата и въвеждане на задължение за взаимна подкрепа и съвместно сигнализиране
- Изграждане на системи за оценка и управление на риска и повишаване на капацитета за извършване на проверки, основани на риска
- Въвеждане на централизирано планиране и контрол на дейностите в ИТ сектора на държавната администрация

- Въвеждане на стандарти за планиране, организиране, управление и контрол на дейностите в ИТ сектора на държавната администрация – въведен стандарт RUP в 17 министерства

Цел 18: Намаляване на административните нива и процедури като средство за снижаване на корупционния натиск към граждани и другите нива на управление

Мерки:

- Усъвършенстване на политиката за местните такси в подкрепа на устойчивия механизъм за недопускане нарастването на регулаторната и административната тежест
- Прехвърляне на публични функции на правни субекти и администриране на регулаторни режими към браншови организации
- Въвеждане на принципа на мълчаливото съгласие при предоставянето на услуги за бизнеса
- Подобряване на средата за развитие на бизнес в България и повишаване на конкурентоспособността на българската икономика предвид показателите на България в Доклада „Правене на бизнес“ на Световната банка
- Изграждане на устойчив механизъм за недопускане нарастването на регулаторната и административната тежест

Цел 19: Създаване на стабилна и устойчива професионална администрация по основните области на политиката, която подпомага управлението и осигурява високо ниво на обслужване

Мерки:

- Извършване на годишен анализ и оценка на потребностите от специалисти на национално ниво
- Разработване на планове за човешки ресурси
- Установяване и утвърждаване на практиката по проектиране на длъжности
- Развитие на гъвкави условия на труд в администрацията
- Разработване и провеждане на обучения за повишаване на специфичната компетентност на служителите в администрацията
- Засилване на диалога с висшите училища и регулиране на приема на студенти с оглед на нуждите от специфична компетентност в администрацията
- Развитие на мобилността като инструмент за кариерно развитие и регламентиране на портала за мобилност
- Въвеждане на програми за ориентация и адаптация за навлизане на младите служители
- Подобряване на възможностите за идентифициране и развитие на служители с висок потенциал
- Създаване на предпоставки за ефективно предаване на опита и гарантиране на приемствеността в администрацията

- Провеждане на стажове от служители в институциите на ЕС и в отделните страни членки

Цел 20: Утвърждаване на конкурсното начало като основен принцип при постъпването в държавната администрация и усъвършенстване на годишната атестационна система

Мерки:

- Въвеждане на централизиран първи етап от конкурса за назначаване на работа в държавната администрация
- Развитие на стажантските програми
- Повишаване на ефективността при приложението на моделите за оценяване и заплащане
- Развитие и утвърждаване на съвременни методи за подбор на човешките ресурси

8. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ПРИОРИТЕТ 8.1. ПОСТЕПЕННО НАРАСТВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НОМИНАЛНО, СЪС СТРЕМЕЖ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПАРАМЕТРИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В ПРОГРАМА „ЕВРОПА 2020“

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на икономиката

Цел 1: Привеждане на средствата за образование в съответствие с параметрите, заложени в Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“

Мерки:

- Увеличаване на средствата за образование в номинално изражение
- Достигане на национална цел за разходи за научноизследователска и развойна дейност съгласно националната цел по Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“
  - Конкурсни схеми на Фонд „Научни изследвания“, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, Хоризонт 2020, COST и др.

Цел 2: Подобряване на условията за модерни образователни услуги

Мерки:

- Строителство, реконструкция и ремонт на образователни институции и др. дейности

ПРИОРИТЕТ 8.2. НОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕФОРМА В СИСТЕМАТА НА СРЕДНОТО И ВИШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 3: Усъвършенстване на нормативната уредба в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование

Мерки:

- Организиране на дискусии за обсъждане на внесения законопроект за предучилищно и училищно образование
- Разработване на Закон за предучилищното и училищното образование
- Консолидация на училищната мрежа от държавни, общински училища и обслужващи звена чрез актуализация на нормативните актове в системата на

средното образование – държавен образователен стандарт за институциите в системата на средното образование

- Изготвяне на промени в Закона за професионалното образование и обучение

Цел 4: Разработване на нормативни документи, регламентиращи системата за квалификация на педагогическите кадри

Мерки:

- Разработване на професионални стандарти, основани на професионални профили, по степени на образование, вид подготовка, видове образователни институции и др.
- Разработване на единни държавни изисквания за обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“
- Утвърждаване на статут – „стажант-учител“ и „учител-наставник“

Цел 5: Въвеждане на държавни образователни стандарти (ДОС) за учебно съдържание, ориентирани към постигане на ключови компетентности за учене през целия живот

Мерки:

- Актуализиране на ДОС за учебното съдържание за задължителна и профилирана подготовка

Цел 6: Осигуряване на нормативни условия за въвеждане на дигитални методи за оценяване на постиженията на учениците

Мерки:

- Въвеждане и провеждане на национално онлайн външно оценяване на дигиталните компетентности на учениците в X клас
- Провеждане на национално онлайн външно оценяване по обществени науки за учениците в VII клас
- Провеждане на национално онлайн външно оценяване по природни науки за учениците в VII клас

Цел 7: Подобряване на нормативната рамка за развитие на висшето образование

Мерки:

- Приемане от НС на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2015-2020 г.
- Изготвяне и приемане на актуализиран Закон за висшето образование
- Изготвяне и приемане на нов Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления

ПРИОРИТЕТ 8.3. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 8: Усъвършенстване на системата за финансиране, контрол и отчетност на предучилищното и училищното образование

Мерки:

- Усъвършенстване на системата на делегираните бюджети и включване на компонент за качество при финансирането на предучилищното и училищното образование
- Приемане ДОС за инспектирането в детските градини и училищата
- Разработване на система за контрол на качеството, обвързан с диференцирано заплащане и с професионалното развитие – оценяване, атестиране и стимулиране
- Разработване на механизъм за професионално и кариерно развитие, обвързан с атестирането и заплащането на педагогическия труд
- Регламентиране на обществени съвети към образователните институции като орган за развитие и гражданско управление и контрол на управлението им

ПРИОРИТЕТ 8.4. РАЗКРИВАНЕ НА НОВИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНОВАТИВНИ ФОРМИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА РАННО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦАТА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 9: Осигуряване на достъп до качествено и модерно образование за децата

Мерки:

- Актуализиране на нормативните актове в системата на средното образование – условия и ред за функциониране и финансиране на защитени детски градини и средищи детски градини в страната
- Повишаване обхвата на 5 и 6-годишните в подготвителните групи
- Въвеждане на иновативни форми в предучилищното образование чрез актуализация на нормативната уредба за организация на предучилищното образование
- Приемане на ДОС за физическата среда на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие
- Подобряване на условията за модерни образователни услуги чрез строителство, реконструкция и ремонт на детски ясли и детските градини

ПРИОРИТЕТ 8.5. РАВНОПОСТАВЕНОСТ И КОНКУРЕНЦИЯ НА ВСИЧКИ ФОРМИ НА УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ И УЛЕСНЯВАНЕ НА ВАЛИДИРАНЕТО НА ЗНАНИЯТА И УМЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 10: Развитие на системата за обучение на възрастни чрез отваряне на училищата за неформалното обучение и реализиране на Стратегията за учене през целия живот

Мерки:

- Организиране на курсове за ограмотяване на лица над 16-годишна възраст и за изучаване на учебно съдържание за класове от прогимназиалния етап на основната образователна степен
- Създаване на функционална мрежа за валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене

ПРИОРИТЕТ 8.6. АНГАЖИРАНЕ И СЪПРИЧАСТНОСТ НА УЧИТЕЛИТЕ И УЧЕНИЦИТЕ, И РОДИТЕЛИТЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА УЧИЛИЩАТА

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 11: Постигане на диалог и ангажираност на заинтересованите страни в образователно-възпитателния процес и изграждане на училищна общност

Мерки:

- Регламентиране на обществени съвети към образователните институции като орган за развитие и гражданско контрол на управлението им
- Създаване на обществени съвети към детските градини и училищата
- Създаване на условия за реализиране ролята на училищните настоятелства за подпомагане на дейностите в училищата
- Ангажиране на учениците и изграждане у тях на отговорност при взимане на решения, свързани с управление на училището, и тяхното личностно развитие чрез форми на ученическо самоуправление (ученически съвети/парламенти и др.)

ПРИОРИТЕТ 8.7. ПО-ДОБРИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ, СЪОТВЕТСТВАЩО НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА РЕГИОНА И ИЗИСКВАНИЯТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 12: Осъвременяване и модернизиране на условията за материална осигуреност на професионалното образование и обучение за провеждането му в съответствие с потребностите на региона и изискванията на пазара на труда

Мерки:

- Изпълнение на програми за обновяване и модернизиране на материално-техническата база на професионалните училища
- Разработване на държавни образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии, основани на единици резултати от учене и въведени изисквания за материалната база за практическото обучение в институциите за професионално образование и обучение (ПОО)
- Ежегодно предоставяне на прогнозите за предлагането и търсенето на работна сила, разработени на базата на модела за прогнозиране

Цел 13: Хармонизиране на връзките между професионално образование и бизнес

Мерки:

- Координиране на образователните програми с браншовите организации, увеличаване на практическата форма на обучение в реалния бизнес
- Реновиране и изграждане на модерни кабинети; интерактивно обучение; учебно-производствени бази според изискванията на района
- Анализ на професионалната училищна мрежа и нейното оптимизиране и модернизиране според потребностите на региона, засилване на връзката между професионалното образование и бизнеса в аграрния отрасъл

ПРИОРИТЕТ 8.8. АКЦЕНТ ВЪРХУ ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО, КОИТО ФОРМИРАТ НАЦИОНАЛНО САМОЧУВСТВИЕ И ПАТРИОТИЧЕН ДУХ СРЕД ДЕЦАТА И МЛАДЕЖИТЕ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 14: Формиране на национално самочувствие и патриотичен дух сред децата и младежите

Мерки:

- Организиране на конкурси, викторини и разработване на проекти на училищно, областно и национално ниво
- Организиране и провеждане на форми за изяви на национално и международно ниво: олимпиади, състезания и конкурси в областта на историята, литературата и гражданско образование

ПРИОРИТЕТ 8.9. ПРИОРИТЕТНО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКАТА НАУКА И ИНОВАЦИИ И ПРИЛАГАНЕТО ИМ ЗА РАЗВИТИЕ И МОДЕРНИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на икономиката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на финансите

Цел 15: Ясни, обективни и дългосрочни критерии за периодично отчитане и оценка на научната дейност в научните организации в България

Мерки:

- Разработване на нормативна уредба, регламентираща изпълнението и контрола на дейността
- Усъвършенстване на модела на финансиране, стимулиращ конкуренцията, развитието и резултатите за приложение в обществото и икономиката, и увеличаване на средствата за научни изследвания и инновации
  - Увеличаване на дела на програмното финансиране по отношение на институционалното при формирането на издръжката на научните организации
  - Конкурси за развитието на центровете за върхови научни постижения и центрове за компетентност за концентрация на критична маса от научния потенциал и насочени към обслужване на секторните политики на държавата

Цел 16: Стимулиране на частния сектор за участие в научната дейност

Мерки:

- Разширяване на схемите, предоставящи начално финансиране за научни изследвания, и гарантиране на устойчивост на иновативните фирми на пазара
- Въвеждане на настърчителни схеми за заетост на млади изследователи в предприятията
- Въвеждане на настърчителни критерии при финансиране на конкурсън принцип на МСП, отделящи средства за НИРД (минимум 10%)

Цел 17: Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието“

Мерки:

- Въвеждане на насочени програми за подпомагане на научна дейност в МСП и създаване на навици у ръководствата им да търсят сътрудничество с научни звена
- Конкурси за обучение на млади учени по заявка и с финансовото участие на бизнеса и популяризиране на постиженията на млади изследователи.
- Схеми за изграждане и развитие на партньорства по модела Triple Helix (университети/БАН – публична администрация – бизнес)
- Стимулиране на университетите за реализация на съвременни модели на университети с въвеждане на модел за предприемачески университет,

- консорциум/мрежа на университети и институти; съвместни или дуални програми за обучение (използване на инструментите на HEInnovate)
- Насърчаване създаването на стаптиращи фирми на основата на резултатите от научните изследвания и интелектуалната собственост
- Развитие на публично-частното партньорство в научните изследвания и стимулиране на научните изследвания в предприятия чрез мерките в Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
- Синхронизиране на Стратегията за научни изследвания с Националната иновационна стратегия за интелигентна специализация (НИСИС) – 2014-2020
- Подпомагане и стимулиране участието на български учени в конкурсите на Европейски програми за научни изследвания и иновации, като Рамковата програма за наука и иновации на ЕС Хоризонт 2020, КОСТ, съвместни програмни инициативи, научни инфраструктури

Цел 18: Модернизацията на аграрния бизнес чрез засилване ролята на селскостопанска наука *Мерки:*

- Обединяване на усилията на Селскостопанска академия (CCA) и висшите учебни заведения за научни и приложни разработки, насочени към създаването на конкурентоспособно и пазарноориентирано земеделско производство
- Промяна на Закона за CCA с цел модернизация на аграрния бизнес

ПРИОРИТЕТ 8.10. ВРЪЗКА МЕЖДУ СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ПАЗАРА НА ТРУДА – ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ АКТИВНО ВЪВЕЖДАНЕ НА ДУАЛНАТА СИСТЕМА – ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на икономиката

Цел 19: Подобряване на заетостта и качеството на работната сила чрез въвеждане на обучението чрез работа (дуално обучение) в системата на ПОО

Мерки:

- Разработване на Наредба за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение)
- Разработване и утвърждаване на учебни планове за професионално образование чрез обучение чрез работа (дуално обучение) по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО – за учениците от професионалните гимназии

Цел 20: Подобряване качеството на професионалното образование и намаляване на младежката безработица

Мерки:

- Усъвършенстване на нормативна уредба за професионално образование чрез разработване на нов Закон за професионалното образование и обучение
- Въвеждане на защитени професии
- Разработване и приемане на наредбите за качеството на професионалното образование и обучение и за кредитите в професионалното образование и професионалното обучение
- Разширяване на формите на допълнително професионално образование и преквалификация в професионално образование и обучение
- Подобряване качеството на професионалното образование чрез инвестиране в усъвършенстването на ключови компетенции като предприемачество и познания в областта на интелектуалната собственост за ученици
  - Реализиране дейностите по Проект „stARTs2“ за създаване на тренировъчни предприятия в училищата
  - Реализиране дейностите по Проект „Брандико“ за обучение на учениците в областта на интелектуалната собственост и за насърчаване на предприемаческата инициатива

ПРИОРИТЕТ 8.11. СЪЗДАВАНЕ НА УСТОЙЧИВ МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА И БИЗНЕСА. ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА ДА ПОСТИГАТ ПОЛОЖИТЕЛНИ ИКОНОМИЧЕСКА РЕЗУЛТАТИ ОТ РАЗРАБОТЕНИ ОТ ТЯХ НАУЧНИ ПРОДУКТИ И ИНОВАЦИИ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката

Цел 21: Подобряване на сътрудничеството между висшите училища и бизнеса

Мерки:

- Разработване на учебни планове и програми, отразяващи актуалните изисквания на пазара на труда, и осигуряващи възможности за учебни практики и стажове в реална работна среда
- Участие в дейности, свързани с предприемачеството, на институционално, национално и международно ниво
- Въвеждане на модел за координация между университетската подготовка и продължаващата квалификация. Разработване на правила за сътрудничество и координация на действията на заинтересованите страни за съгласуване на нуждите на средното образование с програмите на висшите училища, между университетската подготовка и продължаващата квалификация
- Усъвършенстване на системата за прием във висшите училища чрез използване на прогнозите за търсенето и предлагането на работна сила в България, разработвани от МТСП и други заинтересовани страни, при определянето на потребностите от специалисти с висше образование

Цел 22: Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване, квалификация и специализация на учените

Мерки:

- Разработване на Национална програма за развитие и съхранение на човешкия капитал и за привличане на таланти
- Реализиране на дейности за предоставяне на технологични знания на предприятия от изследователски организации, т. нар. „доставчици на знания“, чрез схема за подкрепа на трансфера на знания към предприятията (ваучерна схема)

ПРИОРИТЕТ 8.12. ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА В РАМКИТЕ НА ОБЩОЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 23: Прилагане на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот

Мерки:

- Разработване и въвеждане на национален регистър на квалификациите в България

Цел 24: Стимулиране на транснационалната мобилност и на междуинституционалното сътрудничество между висши училища и научни организации от България и от страните от Европейското икономическо пространство

Мерки:

- Финансиране по Програма „Фонд за стипендии на ЕИП“ по Финансовия механизъм на ЕИП, мярка „Подготвителни визити“, на подготвителни визити на представители на висши училища и научни организации от България в страните от ЕИП и обратно с цел осъществяване на контакти и полагане основите на съвместно сътрудничество
- Предоставяне по Програма „Фонд за стипендии на ЕИП“ по Финансовия механизъм на ЕИП, мярка „Проекти за мобилност във висшето образование“, на стипендии за индивидуална мобилност на студенти, докторанти, специализанти, академичен, изследователски и административен персонал във висшето образование и науката от България и от страните от ЕИП
- Финансиране по Програма „Фонд за стипендии на ЕИП“ по Финансовия механизъм на ЕИП, мярка „Проекти за междуинституционално сътрудничество“, на проекти за междуинституционално сътрудничество между висши училища и научни организации от България и от страните от ЕИП

Цел 25: Въвеждане на контролни механизми от страна на държавата, които да гарантират предлагане на качествено висше образование от всички висши училища, прилагане на критериите за получаване на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и на образователна и научна степен „доктор”

Мерки:

- Усъвършенстване на акредитационния модел и рейтинговата система на висшите училища за осигуряване на обективна оценка на качеството на обучението по отношение на нивото на подготовка и реализацията на завършилите
- Диференциране на финансирането според качеството и реализацията на завършилите във всяко професионално направление
- Привеждане на учебните планове и програми във висши училища за придобиване на професионална квалификация „учител” в област на висше образование: „Педагогически науки” в съответствие с държавните стандарти и професионалните профили и с акцент разширяване на практическото обучение

Цел 26: Стимулиране интернационализацията на висшето образование – превръщане на България в силен и привлекателен регионален център за модерно висше образование с европейски профил, атрактивен за студенти от Европа и света

Мерки:

- Осигуряване на подкрепа за активно участие на българските институции за висше образование в международни прояви с цел рекламиране на предлаганото от тях обучение
- Осигуряване на възможности за повишаване квалификацията на преподавателите и постдокторантите
- Насърчаване на входящата и изходящата мобилност на студенти и преподаватели

Цел 27: Създаване на условия за модерни образователни услуги

Мерки:

- Строителство, реконструкция и ремонт на висши училища

ПРИОРИТЕТ 8.13. ВЪВЕЖДАНЕ НА ВЪНШНА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ АКРЕДИТАЦИОННИ ИНСТИТУЦИИ – ЧЛЕНКА НА ENQA И EQAR

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 28: Усъвършенстване на модела за оценяване и акредитация на висшите училища

Мерки:

- Регламентиране на възможност за оценяване на качеството на висшето образование от авторитетни европейски акредитационни институции, например агенции – членове на ENQA, и вписани в EQAR

- Доразвиване на практиката за външно оценяване на качеството на висшето образование, в т.ч. с участие на чуждестранни експерти
- Обединяване на институционалната и програмната акредитация

ПРИОРИТЕТ 8.14. ПОЕТАПНО ОБВЪРЗВАНЕ НА МИНИМУМ 50% ОТ СУБСИДИЯТА ЗА ОБУЧЕНИЕ С КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 29: Въвеждане на устойчив финансов модел за издръжка на обучението във висшите училища, основан на комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с пазара на труда. Усъвършенстване на механизмите за оценка на качеството на обучение и съответствието му с пазара на труда

Мерки:

- Определяне на приоритетни професионални направления
- Промени в Закона за висшето образование в частта за определяне броя на приеманите за обучение студенти и докторанти, както и на таксите за обучение в държавните висши училища

ПРИОРИТЕТ 8.15. ПОСТИГАНЕ НА ВИСОКО КАЧЕСТВО НА НАУЧНИЯ ПРОДУКТ ЧРЕЗ ОРИЕНТИРАНЕ НА ДЪРЖАВНОТО ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТЕН ПРИНЦИП И СТИМУЛИРАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ БИЗНЕСА И НАУЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 30: Ускорено използване на резултатите от изследванията и иновациите, модернизиране на научния процес и въвеждане на ефективни европейски модели и практики

Мерки:

- Включване на частния сектор в научно-иновационните процеси
- Подобряване на модела на финансиране при внедряване на иновациите в реалния сектор

ПРИОРИТЕТ 8.16. РЕФОРМА ВЪВ ФОНД „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”, ЗА ДА СЕ ГАРАНТИРА ПРОЗРАЧНОСТ НА КОНКУРСИТЕ, И ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН МОНИТОРИНГ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ПЕРИОД НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТИТЕ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката

Цел 31: Усъвършенстване на нормативната база и на модела на функциониране на Фонд „Научни изследвания“

Мерки:

- Актуализация на Закона за насърчаване на научната дейност и на правилника на Фонд „Научни изследвания“
- Разработване на електронна платформа за кандидатстване, управление и отчитане на проекти на ФНИ. Публикуване на проектите и резултатите от научните изследвания, гарантиращо прозрачност и публичност на изразходваните средства

ПРИОРИТЕТ 8.17. ИЗГРАЖДАНЕ НА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ ПАРКОВЕ И ЦЕНТРОВЕ ЗА ВЪРХОВИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИИ КЪМ БЪЛГАРСКАТА ИНДУСТРИЯ

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на икономиката

Цел 32: Развитие на публично-частното партньорство в научните изследвания и стимулиране на научните изследвания в индустрията

Мерки:

- Развитие и интензифициране на трансфера на знания чрез офиси и центрове за трансфер на технологии, схеми за създаване на инкубатори за научни идеи
- Поддържане на национална интерактивна платформа за връзката образование-наука-бизнес

Цел 33: Развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана с приоритетите на Стратегията за развитие на научните изследвания и Националната инновационна стратегия за интелигентна специализация

Мерки:

- Провеждане конкурси по оперативните програми на Структурните фондове за изграждане на национална научна инфраструктура за ефективно участие в Европейската пътна карта за научна инфраструктура
- Провеждане на конкурси за развитие на инновационната инфраструктура – научни/технологични паркове, научни градове, живи лаборатории, офиси за трансфер на технологии, бизнес инкубатори и акселератори, интелигентни градове и пространства за мащабни научни експерименти в реална среда

ПРИОРИТЕТ 8.18. НАСЪРЧАВАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ МЕЖДУ НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ, ВИСШИ УЧИЛИЩА И ПРЕДПРИЯТИЯ. РАЗРАБОТВАНЕ И РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА АКТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ НАУЧНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И УЧИЛИЩАТА НА ВСИЧКИ НИВА

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на икономиката

Цел 34: Отворен достъп до научна информация

Мерки:

- Организиране и изграждане на модел на отворен достъп до научна информация и научни данни чрез схеми на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и институционални средства
- Нормативно регламентиране за въвеждането на политика на отворен достъп в научните организации и университетите

Цел 35: Подобряване на сътрудничеството между научни организации, висши училища и предприятия

Мерки:

- Схеми за развитие на Модела „изнесени научни изследвания“ (аутсорсинг) при коопериране с водещи научни институти и висшите училища като инструмент за модернизиране и развитие на изследователската е-инфраструктура за осигуряване на потенциал за структурирането на научната общност и изграждането на инновационна среда за върхови научни постижения и оползотворяването им в икономиката и социалните сектори

9. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

ПРИОРИТЕТ 9.1. ГАРАНТИРАНЕ НА АДЕКВАТНИ, СПРЯМО ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА, НИВА НА СОЦИАЛНИ ПОМОЗИ И ПЛАЩАНИЯ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, Министерството на земеделието и храните, Министерството на финансите

Цел 1: Оптимизиране на социалното подпомагане на уязвимите групи, гарантиране на социална защита на уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост на социалните помоzi и запазване на достигнатите им нива

Мерки:

- Подобряване на действащия механизъм за финансиране, ефективно управление и контрол на процеса на своевременното и адекватно медицинско обслужване на здравноНеосигурените лица
- Промяна на механизма на изплащането на целевите помоzi за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия

Цел 2: Създаване на условия и гаранции за равнопоставеност и пълноценно участие на хората с увреждания във всички области на обществения живот, както и упражняване на техните права чрез осигуряване на социално-икономическа защита на тях и техните семейства и интегриране в обща и/или специализирана работна среда

Мерки:

- Изготвяне на план за действие за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (2015-2020 г.) за очертаване на конкретните действия, които Република България следва да продължи във връзка с прилагането на стандартите на Конвенцията, определяне на сроковете и на отговорните институции за петгодишен период
- Изготвяне на Дългосрочна национална стратегия за правата на хората с увреждания в контекста на прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания
- Въвеждане на нов модел на медицинска и социална оценка на вида и степента на увреждане

ПРИОРИТЕТ 9.2. ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ПЕНСИОННАТА РЕФОРМА И ТЪРСЕНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО НАРАСТВАНЕ НА ПЕНСИИТЕ. СЪОБРАЗЯВАНЕ НА ПЕНСИОННАТА РЕФОРМА С ДЕМОГРАФСКИТЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СТРАНАТА

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите

Цел 3: Продължаване на реформата в пенсионната система за постигане на сигурни, устойчиви и адекватни пенсии при съобразяване с демографските и социално-икономическите характеристики на страната

Мерки:

- Изготвяне на анализ за необходимите промени, които да бъдат извършени в Кодекса за социално осигуряване и в други нормативни актове, допринасящи за постигане на сигурни, устойчиви и адекватни пенсии, при съобразяване с демографските и социално-икономическите характеристики на страната
- Провеждане на обществено обсъждане и подготовка на варианти за промени в Кодекса за социално осигуряване и в други нормативни актове

ПРИОРИТЕТ 9.3. ЗАПАЗВАНЕ НА УРЕДБАТА ЗА ПЕНСИОНИРАНЕ НА РАБОТЕЩИТЕ ПЪРВА И ВТОРА КАТЕГОРИЯ ДО ПРИЕМАНЕ НА ЦЯЛОСТНА ПЕНСИОННА РЕФОРМА ПРЕЗ 2015 Г.

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите

Цел 4: Запазване на условията за пенсиониране на работещите при първа и втора категория труд

Мерки:

- Изготвяне на промени в нормативната уредба и подлагането им на обществени консултации
- Отразяване на извършените в нормативната уредба промени в бюджетната процедура за 2015 г.

ПРИОРИТЕТ 9.4. УСТОЙЧИВО НАРАСТВАНЕ НА ТРУДОВИТЕ ДОХОДИ И ПЕНСИИ, СЪОБРАЗЕНО С ТЕМПОВЕТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите

Цел 5: Увеличаване на размерите на пенсийте с цел увеличаване на адекватността им

Мерки:

- Осъвременяване на пенсийте на основание разпоредбата чл. 100 от Кодекса за социално осигуряване

Цел 6: Защита на доходите и жизнения стандарт на нископлатените работници и на „работещите бедни“

Мерки:

- Изготвяне на анализ за идентифициране на обхвата на „работещите бедни“ по региони
- Съвместно с отрасловите съвети за тристранно сътрудничество картографиране на нископлатените работници по икономически дейности
- Съвместно със социалните партньори разработване на мерки за намаляване дела на нископлатените работници и на „работещите бедни“

Цел 7: Провеждане на прозрачна политика в областта на доходите от труд и жизнения стандарт, изградена на базата на обективни принципи и механизми

Мерки:

- Съгласуване/консултиране на механизъм за определяне размера на минималната работна заплата
- Преглед и анализ на механизма за договаряне на минималните осигурителни доходи
- Разработване на Концепция на политиката по доходите от труд

ПРИОРИТЕТ 9.5. ГЪВКАВ И ДИНАМИЧЕН ПАЗАР НА ТРУДА И НАМАЛЕНИЕ НА БЕЗРАБОТИЦАТА. ПРОМЕНИ В ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 8: Усъвършенстване на националното законодателство с цел подобряване достъпа на бизнеса и на търсещите работа лица до услугите на пазара на труда

Мерки:

- Промяна на Закона за насиরчаване на заетостта (ЗНЗ) и на Правилника за прилагане на ЗНЗ – за определяне на гъвкави мерки за неравнопоставените групи и създаване на нов механизъм за финансиране
- Актуализиране на методиката за кандидатстване на работодателите за разкриване на работни места по програми, проекти и насиричелни мерки за обучение и заетост
- Промяна на критериите за разпределяне на средствата за активна политика, финансирана от държавния бюджет

Цел 9: Осигуряване на трайна заетост на продължително безработни лица

Мерки:

- Осигуряване на обучение и заетост на продължително безработни лица по нова програма с бюджетно финансиране и по схеми по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Цел 10: Създаване на условия за практическо прилагане на обучението чрез работа (дуално обучение)

Мерки:

- Изготвяне на предложение за допълнение на Кодекса на труда с цел регламентиране на самостоятелен трудов договор за обучение чрез работа (дуално обучение)

Цел 11: Намаляване на несъответствията между търсене и предлагане на труд

Мерки:

- Нормативно регламентиране дейността на Национална система за проучване и прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики и предоставяне на актуални прогнози за предлагането и търсенията на труд на заинтересованите страни
- Изграждане на политики на базата на резултатите от проучванията

Цел 12: Развитие на законодателството в областта на трудовото право и безопасните и здравословни условия на труд в съответствие с принципите на по-доброто регулиране

Мерки:

- Разработване на проекти на нормативни актове, чрез които в националното законодателство се въвеждат стандартите на Международната организация на труда и на законодателството на ЕС в областта на безопасността и здравето при работа, трудовото и осигурителното право
- Регламентиране на нормативно основание на създаването на трудово досие за работник или служител при постъпване на работа, в което да се съхраняват документите във връзка с възникването, съществуването и прекратяването на трудовото правоотношение
- Подобряване на трудовомедицинското обслужване на работниците и служителите чрез въвеждане на стандарти за качество на дейността по превенция и контрол на здравните рискове в предприятията

ПРИОРИТЕТ 9.6. ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПОЧАСОВА РАБОТА И ВЪВЕЖДАНЕ НА МИНИМАЛНО ПОЧАСОВО ЗАПЛАЩАНЕ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 13: Анализ на възможностите и формиране на модел за въвеждане на гъвкаво минимално почасово заплащане (в особени случаи)

Мерки:

- Проучване на европейския опит в областта на почасовото заплащане, включително чрез ваучери
- Предложения за промени в трудовото и осигурителното законодателство

ПРИОРИТЕТ 9.7. ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА СРЕД САМОНАЕСТИТЕ ЛИЦА И СЕМЕЙНИТЕ ФИРМИ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 14: Осигуряване на подкрепа за малкия и среден бизнес за разкриване на нови работни места

Мерки:

- Финансово подпомагане на безработни лица за създаване на микропредприятия
- Финансиране на обучения на заети лица в микро- и малки предприятия – 4 000 лица, включени в обучение
- Осигуряване на финансова подкрепа за микропредприятия чрез субсидиране на първите пет разкрити работни места – осигурена заетост на 2 000 безработни лица

ПРИОРИТЕТ 9.8. РАЗШИРЯВАНЕ НА ОБХВАТА НА КВАЛИФИКАЦИОННИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ И ВКЛЮЧВАНЕТО В ТЯХ КАКТО НА БЕЗРАБОТНИТЕ, ТАКА И НА АКТИВНО ТЪРСЕЩИТЕ НОВА РАБОТА

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 15: Повишаване пригодността за заетост на безработните лица, приоритетно от групите в неравностойно положение, на пазара на труда

Мерки:

- Осигуряване на обучение на безработни лица по заявка на работодател за заемане на новоразкрити работни места – 4 000 лица, включени в обучение
- Финансиране на обучения за придобиване или актуализиране на знанията, уменията и компетентностите на безработни лица съвместно с национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите – 30 000 лица, включени в обучение

ПРИОРИТЕТ 9.9. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЛАДЕЖКАТА ГАРАНЦИЯ ЗА ЗАЕТОСТ ЧРЕЗ СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 16: Устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора – до 29-годишна възраст

Мерки:

- Повишаване качеството на посредническите услуги на пазара на труда

- Дейности за активиране на икономически неактивни младежи, които не са в образование или обучение, за включването им на пазара на труда
- Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане
- Предоставяне на обучение след регистрация като безработно лице
- Осигуряване на възможност за заетост
- Предоставяне на стимули за насърчаване на географската мобилност с цел намиране на работа
- Предоставяне на стимули на работодатели за наемането на безработни младежи
- Предоставяне на обучения за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения
- Подпомагане разработването на бизнес идеи и насочване към финансиращи програми за стаптиращи предприемачи, в т.ч. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Цел 17: Намаляване на безработицата сред младежите

Мерки:

- Изпълнение на мерки, програми и инициативи, чрез които се осигуряват възможности за младежите в срок до 4 месеца от оставане без работа или напускане на системата на образованието да бъдат включени в заетост, образование или обучение – не по-малко от 10 000 младежи на възраст до 25 г., включени в заетост, образование или обучение
- Назначаване в общинските администрации на безработни младежи, които ще работят за активиране на икономически неактивните млади хора в изпълнение на Програма „Активиране на неактивни лица“, финансирана със средства за активна политика)
- Повишаване конкурентоспособността на младежите чрез осигуряването на възможност за стажуване или обучение по време на работа – за 8 000 безработни младежи, в изпълнение на Схема „Младежка заетост“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020

Цел 18: Подобряване на координацията между институциите и организациите, ангажирани с изпълнението на Европейската гаранция за младежта

Мерки:

- Повишаване ефективността на работата на Координационния съвет за изпълнение на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта

Цел 19: Популяризиране и насърчаване стаптирането и развитието на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество

Мерки:

- Осигуряване на самостоятелна заетост на 200 младежи в изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ПРИОРИТЕТ 9.10. ИЗРАБОТВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ СОЦИАЛНИ ОЦЕНКИ НА СОЦИАЛНО СЛАБИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И ТЪРСЕНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СОЦИАЛНОТО ИМ ВКЛЮЧВАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ

Отговорни институции: *Министерството на труда и социалната политика*

Цел 20: Насърчаването на трудовата заетост на подпомаганите трайно безработни лица в трудоспособна възраст с цел намаляване броя на пасивните потребители на социални помощи

Мерки:

- Координирано взаимодействие между системите за социално подпомагане и за насърчаване на заетостта за изработка на индивидуални социални оценки на социално слаби български граждани и търсене на възможност за социалното им включване и осигуряване на заетост

ПРИОРИТЕТ 9.11. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ, КОИТО ДА ПОДПОМАГАТ ОБЩИННИТЕ И УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ В ОБЩЕСТВОТО

Отговорни институции: *Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 21: Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Мерки:

- Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие за деца от 0 до 7-годишна възраст и техните семейства по Проекта за социално включване и други програми
- Разработване на План за изпълнение на Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020
- Разработване на План за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа с цел стартиране на процеса на деинституционализация на пълнолетни лица с увреждания и възрастни хора най-късно през 2017 г.
- Разширяване на мрежата от услуги в домашна среда, социални услуги в общността и развитие на междусекторни услуги за социално включване
- Строителство, ремонт, реконструкция на социални домове в общността, включително от резидентен тип, за възрастни хора и пълнолетни лица с увреждания
- Стартиране на операции по Оперативна програма по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица
- Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти на лица с висок риск от бедност
- Въвеждане на интегрирани здравно-социални грижи в домашна среда за възрастни хора, които имат нужда от помощ при изпълнение на ежедневните си дейности, и на хора с физически увреждания или психически разстройства

- Осигуряване на устойчивост на мрежата от Обществени трапезарии чрез допълване, надграждане и разширяване на техния обхват за целогодишно обслужване на лицата в неравностойно положение

Цел 22: Развитие на сектора на социалната икономика и увеличаване броя на заетите в социалните предприятия и интеграция на лица, получили международна закрила

Мерки:

- Изпълнение на двугодишните планове за действие по социална икономика
- Насърчаване на социалното предприемачество – 100 броя кооперативни предприятия и предприятия на социалната икономика, получили подкрепа съгласно Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
- Изпълнение на мерките в Националните планове за действие по интеграция в изпълнение на Националната стратегия за интеграцията на лицата, получили международна закрила в Република България (2014-2020 г.), в т.ч. мерки за квалификация, заетост, социални услуги и помощи, образование и др.

Цел 23: Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на социалните услуги, с цел подобряване на планирането, управлението, финансирането, качеството и ефективността на социалните услуги, както и на условията за предоставяне от частни доставчици

Мерки:

- Разработване на нормативни промени в Закона за социално подпомагане
- Разработване на Закон за социалните услуги

ПРИОРИТЕТ 9.12. ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯТА И РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ И ЗА ДЕЦА, ЛИШЕНИ ОТ РОДИТЕЛСКА ГРИЖА

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 24: Осигуряване на устойчивост на новосъздадените социални услуги за деца, както и на иновативните модели на услуги за деца с тежки увреждания

Мерки:

- Разработване на нормативни промени за регламентиране на новите модели на услуги, финансиирани от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ в т.ч. услугата „Приемна грижа“
- Осигуряване на необходимата финансова устойчивост за предоставяне на социални услуги за деца, в т.ч. на новооткритите социални услуги по проекти

Цел 25: Продължаване на процеса на deinституционализация на грижата за деца с увреждания и стартиране на процеса на deinституционализация на грижата за деца, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа (ДДЛРГ)

Мерки:

- Разработване, одобряване и стартиране на необходимите проекти за deinституционализация на децата от 7- до 18-годишна възраст, настанени в ДДЛРГ
- Строителство, ремонт, реконструкция на социални домове в общността, включително от резидентен тип за деца и младежи – центрове за настаняване от семеен тип, наблюдавани жилища, защитени жилища, дневни центрове и др.

ПРИОРИТЕТ 9.13. ПРЕВРЪЩАНЕ НА ДЕСЕГРЕГАЦИЯТА В ДЪРЖАВНА И ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика, Администрацията на Министерския съвет

Цел 26: Подобряване на жилищните условия за маргинализирани групи от населението, включително ромите

Мерки:

- Осигуряване на съвременни и рехабилитирани социални жилища
- Интеграция на маргинализираните групи от населението, които живеят в изолирани селски райони, в крайно недобри условия и изолация, чрез подобряване на жилищните условия

ПРИОРИТЕТ 9.14. НАСЪРЧАВАНЕ НА ОТГОВОРНОТО РОДИТЕЛСТВО И ПОДКРЕПА НА ТРИДЕТНИЯ МОДЕЛ. ВИСOK ИНТЕНЗИТЕТ НА ПОДПОМАГАНЕ ДО ТРЕТО ДЕТЕ

Отговорни институции: Министерството на труда и социалната политика

Цел 27: Подобряване на модела за предоставяне на семейни помощи за деца и повишаване на тяхната ефективност

Мерки:

- Разработване на нормативни промени в Закона за семейни помощи за деца

Цел 28: Подобряване на ефективността на прилаганите мерки по Закона за закрила на детето

Мерки:

- Привеждане на законовата и подзаконовата нормативна уредба в областта на закрилата на детето в съответствие с приетата през 2010 г. Национална стратегия „Визия за deinституционализация на децата в Република България“

ПРИОРИТЕТ 9.15. ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ДЕМОГРАФСКАТА КАТАСТРОФА

Отговорни институции: Администрацията на Министерския съвет, всички министерства, Държавната агенция за българите в чужбина, Държавната агенция за закрила на детето, Държавната агенция за бежанците

Цел 29: Забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението с тенденция за стабилизирането му в дългосрочен план и осигуряване на високо качество на човешкия капитал. Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението

Мерки:

- Оценка на изпълнението на мерките в актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.) в контекста на противодействие на демографската катастрофа
- Оценка на въздействието на законодателството за балансирано демографско развитие
- Адаптиране на социалните системи и секторните политики към демографската промяна

Цел 30: Създаване на условия за раждане, отглеждане, възпитание и социална реализация на деца в предвидима и сигурна семейна и обществена среда

Мерки:

- Поддържане и разширяване обхвата на мерките, свързани с гъвкаво съчетаване на семеен и професионален живот на родителите
- Повишаване информираността на подрастващите по въпросите на сексуално-репродуктивното здраве и отговорното родителство
- Създаване на среда и условия за подходяща организация на свободното време на младите хора и семействата с деца – занимания със спорт, култура, доброволчество и други подходящи дейности
- Осъществяване на комплексни мерки срещу хроничните незаразни болести чрез Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г.
- Подобряване на грижите за бременни и деца чрез реализация на мерките на Националната програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020

Цел 31: Насърчаване на активния живот на възрастните хора

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за насърчаване на активния живот на възрастните хора

- Постепенно въвеждане на Индекс на активния живот на възрастните хора на национално и на регионално ниво
- Разработване на двугодишен доклад за степента на отразяване на Националната концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора (2012-2030 г.) в секторните политики

Цел 32: Насърчаване на равенството между жените и мъжете и на недискриминацията

Мерки:

- Приемане на Закон за равенство между половете и институционализиране на националния механизъм по равнопоставеността на жените и мъжете
- Актуализиране на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2009-2015 г. с времеви хоризонт до 2020 г. в съответствие с европейските документи
- Разработване на Национални планове за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете
- Мониторинг и отчитане на изпълнението на Националните планове за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете
- Координиране и участие в изпълнението на национални, европейски и международни ангажименти на Република България във връзка с насърчаване на равенството между половете и недискриминацията

10. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

ПРИОРИТЕТ 10.1. ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО И ДОСТЪПА ДО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Развитие на човешките ресурси в системата на здравеопазване

Мерки:

- Планиране на необходимите човешки ресурси в системата на здравеопазване, основано на потребностите на населението от медицинска помощ
- Въвеждане на нов модел за придобиване на специалност в системата на здравеопазване
- Подкрепа за развитието на системата за продължаващо обучение в системата на здравеопазване
- Ефективно използване на финансовите средства на ЕС за обучение и квалификация на работещите в системата на здравеопазването

Цел 2: Развитие на ефективна система за контрол на качеството на медицинската помощ

Мерки:

- Усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща оценката и контрола на качеството
- Въвеждане на критерии и индикатори за оценка на качеството
- Разширяване на правомощията на Изпълнителна агенция „Медицински одит“, Изпълнителната агенция по лекарствата и Регионалните здравни инспекции като органи за контрол на качеството в системата на здравеопазването
- Изграждане на капацитет за оценка на здравните технологии, включваща проследяване на безопасността, клиничната ефикасност и ефективността на разходите и организационните и правните последици от тях
- Въвеждане на правила за координация и взаимодействие в системата на здравеопазването, въвеждащи ясни отговорности за приемственост в лечебно-диагностичния процес и улесняване на достъпа на пациентите до отделните видове медицинска помощ

Цел 3: Технологично развитие и иновации в системата на здравеопазването

Мерки:

- Изготвяне на база данни за наличната медицинска апаратура и за специалистите, обучени за работа с нея

- Изготвяне на стратегическа рамка за планиране на инвестиции от технологично оборудване в лечебните заведения
- Изготвяне на Карта на високотехнологичните дейности като елемент на Националната здравна карта
- Въвеждане на механизми за регулация при въвеждането на нови здравни технологии

Цел 4: Развитие на електронното здравеопазване

Мерки:

- Изготвяне на нормативна база за въвеждане на електронна здравна карта като част от единната електронна идентификация
- Внедряване на електронната здравна карта като единен идентификатор в системата на здравеопазване
- Извършване на проучване и анализ на информационните системи и информационните услуги за населението, свързани със здравето
- Разработване на базисен модел на националната интегрирана здравно-информационна система
- Изготвяне на пакет нормативни документи, регламентиращи функционирането на националната здравно-информационна система
- Въвеждане на електронно досие, електронна рецепта, електронен болничен лист и др.
- Развитие на интегрираната информационна система чрез поетапно разширяване и надграждане на модулите на здравно-информационната система
- Изграждане на електронни административни услуги за бизнеса

Цел 5: Оптимизиране на извънболничната медицинска помощ

Мерки:

- Разширяване на функциите и дейностите, осъществявани в първичната медицинска помощ – промоция, профилактика, наблюдение на лица със заболявания, най-често водещи до смърт и загуба на работоспособност
- Разработване и въвеждане в практиката на задължителни ръководства за лечебно-диагностично и фармакотерапевтично поведение за заболяванията, най-често водещи до смърт и загуба на работоспособност
- Усъвършенстване на механизмите на планиране и заплащане на дейността на ОПЛ и диференциране на индивидуални здравни пакети на база здравни потребности с оглед ефективно използване на ресурсите
- Разширяване и преструктуриране на пакета за извънболнична помощ, който Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) заплаща, с дейности, осъществявани до момента в болничната помощ

ПРИОРИТЕТ 10.2. ПРИОРИТЕТНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА СПЕШНАТА ПОМОЩ ЧРЕЗ ИНВЕСТИЦИИ В РЕСУРСНОТО, ТЕХНИЧЕСКОТО, ЛОГИСТИЧНОТО И КАДРОВОТО РАЗВИТИЕ

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на вътрешните работи, Министерството на финансите, Администрацията на Министерския съвет

Цел 6: Подобряване на достъпа и своевременността на спешната медицинска помощ чрез равномерно и адекватно териториално разпределение на структурите за спешна медицинска помощ

Мерки:

- Разработване на нормативна уредба, регламентираща структурата и организацията на интегрираната система за спешна медицинска помощ, в съответствие с Концепцията за спешна медицинска помощ
- Разработване и въвеждане на критерии за осигуреност и достъп на населението със структури за спешна медицинска помощ с определени нива и компетентност
- Изготвяне и утвърждаване на Карта на системата за спешна медицинска помощ като елемент на Националната здравна карта

Цел 7: Подобряване на инфраструктурата и материално-техническата осигуреност на системата за спешна медицинска помощ

Мерки:

- Строителство, ремонт, реконструкция и оборудване на центровете за спешна медицинска помощ и болничните структури за спешна медицинска помощ
- Осигуряване на нови санитарни автомобили и медицинско оборудване за мобилните медицински екипи
- Подобряване на комуникационно-информационната система на спешната помощ и интеграция с Националната служба за социално подпомагане, Националната система за спешни повиквания, единен европейски номер тел. 112. Координирано използване на TETRA-системата на МВР

Цел 8: Осигуряване на устойчиво развитие на човешките ресурси в системата за спешна медицинска помощ

Мерки:

- Въвеждане на финансови стимули за работа в системата за спешна медицинска помощ чрез увеличение на възнагражденията в Центровете за спешна медицинска помощ
- Въвеждане на система за подбор, непрекъснато обучение и оценка на работещите в системата за спешна медицинска помощ
- Регламентиране на нови видове персонал в системата на спешната медицинска помощ – лекарски асистенти и парамедици

- Изграждане на център за обучение на работещите в системата за спешна медицинска помощ

Цел 9: Осигуряване на ефективна организация, координация и управление на единната система за спешна медицинска помощ

Мерки:

- Актуализация на медицинските стандарти, регламентиращи изискванията към структурите, осъществяващи спешна медицинска помощ
- Въвеждане на задължителни стандарти и протоколи за триаж и поведение в системата за спешна медицинска помощ
- Изграждане на логистичен център към Министерството на здравеопазването, осъществяващ координацията и управлението на единната система за спешна медицинска помощ

Цел 10: Осигуряване на финансова устойчивост на системата за спешна медицинска помощ

Мерки:

- Разработване на методика за формиране и управление на бюджетите на Центровете за спешна медицинска помощ
- Усъвършенстване на механизмите за финансиране на болничната спешна помощ
- Ефективно използване на възможностите на оперативните програми за финансиране на дейности, свързани с развитието на системата за спешна медицинска помощ

ПРИОРИТЕТ 10.3. ФОРМИРАНЕ НА МОДЕЛ НА БОЛНИЧНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, КОЙТО СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С ПРЕДВИДИМОСТ НА ФИНАНСОВИЯ РЕСУРС ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВО И ДОСТЪПНОСТ НА ЛЕЧЕНИЕТО, И МОТИВАЦИЯ НА РАБОТЕЩИТЕ В СФЕРАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО. ВЪВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНА КАРТА СЪС ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ХАРАКТЕР

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Администрацията на Министерския съвет

Цел 11: Прилагане на Националната здравна карта и акредитацията на лечебните заведения като инструмент за ефективно управление на ресурсите в системата на здравеопазване

Мерки:

- Изготвяне на законодателни промени за въвеждане на задължителен характер на Националната здравна карта и акредитацията на лечебните заведения и обвързването им с финансирането с публични средства
- Разработване на обективни критерии за потребност от различни видове медицинска помощ за гарантиране равнопоставен достъп на населението до

качествени здравни услуги, базирани на здравнодемографските характеристики на населението по райони и нива на обслужване

- Разработване и приемане на нова Национална здравна карта
- Разработване на План за преструктуриране на лечебни заведения съобразно критериите в Националната здравна карта
- Разработване на нова методика за акредитация на лечебните заведения
- Изграждане на капацитет за осъществяване на обективна и прозрачна акредитация на лечебните заведения

Цел 12: Оптимизиране на системата на болничната помощ с цел ефективност и предвидимост на разходите и повишаване мотивацията на медицинските специалисти

Мерки:

- Преструктуриране на пакета болнична помощ, който НЗОК заплаща, чрез извеждане на дейности в извънболничната медицинска помощ
- Развитие на дейности, изискаващи краткосрочен болничен престой
- Усъвършенстване на механизмите на остойностяване на болничните дейности, отчитащи всички компоненти, включително и труда на медицинските специалисти
- Регламентиране на механизми на заплащане на болничните дейности, обвързани с качеството на дейността
- Създаване на система за мониторинг на потреблението на болнични услуги

ПРИОРИТЕТ 10.4. ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА НЗОК И ПРЕВРЪЩАНЕТО Й В АКТИВЕН ФИНАНСИРАЩ И КОНТРОЛЕН ОРГАН ОТ ИМЕТО НА ОСИГУРЕННИТЕ ГРАЖДАНИ – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Администрацията на Министерския съвет

Цел 13: Преструктуриране на разходите на НЗОК с цел ефективно управление на наличния финансов ресурс

Мерки:

- Подробен анализ на съдържанието на всички пакети за медицинска дейност, реимбурсацията на лекарствени продукти и медицински изделия, финансиирани от бюджета на НЗОК
- Преструктуриране на пакета здравни дейности, заплащани от НЗОК, на приоритетен базов и допълнителен пакет
- Анализ и усъвършенстване на принципите за ценообразуване, договаряне и заплащане на медицинските дейности
- Оптимизиране на структурата на разходите за различните видове медицински дейности, лекарствени продукти и медицински изделия на база на договорения обем и регламентирани пакети здравни дейности

Цел 14: Ефективен контрол на разходването на средствата на НЗОК, базиран на медицинската целесъобразност

Мерки:

- Разширяване на контролните механизми и функциите на Изпълнителна агенция „Медицински одит“, НЗОК и съсловните организации по отношение на контрола на медицинските дейности и въвеждане на система за съвместен контрол
- Утвърждаване на система от индикатори за качество на медицинската помощ
- Въвеждане на задължителни критерии за качество в медицинските стандарти и алгоритмите на дейностите, заплащани от НЗОК
- Обвързване на критериите за качество на медицинските дейности с достъпа до финансиране с публичния ресурс на НЗОК

ПРИОРИТЕТ 10.5. ПАКЕТ ОТ МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ СЪБИРАЕМОСТТА НА ЗДРАВНИТЕ ВНОСКИ

Отговорни институции: Министерството на финансите, Министерството на здравеопазването

Цел 15: Повишаване събирамостта на задължения за здравноосигурителни вноски на самоосигуряващи се лица

Мерки:

- Извършване на анализ на риска от недеклариране и невнасяне на здравни вноски
- Изпълнение на програма за контрол по спазване на осигурителното законодателство на база анализ на риска
- Провеждане на информационни кампании за повишаване на доброволното изпълнение на задължения за здравноосигурителни вноски на самоосигуряващи се лица
- Намаляване дела на трудносъбирамите здравноосигурителни вноски, посредством предоставяне на информация от търговските банки за съществуващите банкови сметки на физически лица (законодателни промени)
- Подкрепа за политиката на НАП за увеличаване на събирамостта на здравноосигурителните вноски чрез фокусиране на базата на анализ на контролно-ревизионната дейност върху рискови контингенти
- Въвеждане на ограничения за планов прием на здравнонеосигурени лица в лечебни заведения, склучили договор с НЗОК, с изключение на случаите на спешност при гарантирани спешен пакет

Цел 16: Повишаване на ефективността на лекарственото лечение с цел подобряване качеството на живот на пациентите и намаляване на разходите за лечение

Мерки:

- Разработване и приемане на нормативни промени в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и подзаконовите нормативни актове, ориентирани към резултати за осигуряване на качествени и достъпни лекарствени

продукти, ефективно и рационално използване на публичните средства и гарантиране на финансова устойчивост

- Ориентиране на лекарствена политика към цели – качество, безопасност и ефикасност на всички лекарствени продукти; достатъчна наличност и достъпност на основни лекарствени продукти; предписване и използване на доказани в терапевтичната практика и стойностно-ефективни лекарствени продукти
- Въвеждане на механизмите за оценка на здравните технологии при провеждане на лекарствената политика
- Въвеждане на задължително централизирано договаряне на отстъпки за лекарствени продукти, приложими при лечение на злокачествени заболявания, лекарствени продукти за домашно лечение, както и за лекарствени продукти, които НЗОК заплаща в изпълнение на национални програми със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването с цел намаляване на разходите на НЗОК
- Създаване на механизъм за договаряне на отстъпки при включване на лекарствени продукти в позитивния лекарствен списък за лекарствени продукти, които увеличават разходите на НЗОК
- Въвеждане на фармакотерапевтични ръководства, включващи критерии за оценка на ефикасността на прилаганата терапия, както и препоръки за алгоритми за лечение с лекарствени продукти, заплащани с публични средства, което ще доведе до засилен контрол и оценка на прилаганата терапия

ПРИОРИТЕТ 10.6. ЗАПАЗВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КАДРОВИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА ЗДРАВНАТА СИСТЕМА ЧРЕЗ НОВ МЕХАНИЗЪМ НА ЗАПЛАЩАНЕ НА РАБОТЕЩИТЕ

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Администрацията на Министерския съвет

Цел 17: Разработване на нов модел на заплащане на труда на работещите в системата на здравеопазването

Мерки:

- Анализ на добри европейски практики за обвързване на заплащането с образователно-квалификационната степен, използваната допълнителна квалификация и постигнатите резултати
- Разработване и обсъждане на нов модел за заплащане на работещите в системата на здравеопазване, обвързани с образователно-квалификационната степен и постигнатите резултати
- Нормативни промени за въвеждане на новия модел заплащане на работещите в системата на здравеопазването

ПРИОРИТЕТ 10.7. ЕФЕКТИВНО ЛЕКАРСТВЕНО ЛЕЧЕНИЕ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването, Администрацията на Министерския съвет

Цел 18: Повишаване на ефективността на лекарственото лечение с цел подобряване качеството на живот на пациентите и намаляване на разходите за лечение

Мерки:

- Въвеждане на механизмите за оценка на здравните технологии при провеждане на лекарствената политика
- Нормативни промени, регламентиращи създаването на структури и механизми за ефективното използване на лекарствените продукти и фармакотерапевтичните схеми в лечебните заведения
- Постигане на ефективно лекарствено лечение чрез създаване на възможност за генерично заместване на лекарствени продукти, водещо до намаляване на разходите на публични средства за лечение

Цел 19: Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда

Мерки:

- Усъвършенстване и на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение за здравето на човека
- Подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции
- Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции

Цел 20: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност

Мерки:

- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдови заболявания, диабет, хронични белодробни болести и др.
- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХОББ, диабет

- Редуциране нивото на общите за ХНБ най-често срещани рискови фактори чрез намаляване на разпространението на тютюнопушенето
- Намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемост и последствията за здравето (инвалидизация) от основните ХНБ
- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес
- Осигуряване на равен достъп на уязвимите групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести

Цел 21: Ограничаване на заболеваемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести

Мерки:

- Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации
- Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т.ч. биотероризъм
- Повишаване готовността на страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести
- Подобряване на националните системи за епидемиологичен надзор на ХИВ/СПИН, сексуално предавани инфекции и туберкулоза
- Осигуряване на универсален достъп до услуги по превенция и лечение на ХИВ/СПИН, сексуално предавани инфекции и туберкулоза с фокус сред уязвимите групи и предоставяне на превантивни услуги при работа на терен. Запазване и разширяване капацитета на здравно-социалните центрове

ПРИОРИТЕТ 10.8. ЗАДЪЛЖАВАНЕ НА НЗОК ДА ЗАКУПУВА ЛЕКАРСТВА ЧРЕЗ ПРОЗРАЧНА И КОНКУРЕНТНА ПРОЦЕДУРА

Отговорни институции: Министерството на здравеопазването

Цел 22: Въвеждане на механизми за прозрачност и конкурентност при заплащане на лекарствени продукти и медицински изделия от НЗОК

Мерки:

- Въвеждане на електронна платформа за търговия с лекарствени продукти в лечебните заведения
- Създаване на регистър на медицинските изделия

11. ЕНЕРГЕТИКА

ПРИОРИТЕТ 11.1. ПОЛИТИЧЕСКО РЕШЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА И УЧАСТИЕ В СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЕНЕРГИЕН СЪЮЗ

Отговорни институции: Администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на енергетиката

Цел 1: Активен принос на България, като държава-членка на ЕС, при формиране на концепцията за създаване на Европейски енергиен съюз, способстващ за засилване ролята на енергийната политика в контекста на цялостното икономическо развитие на ЕС и общи действия за сигурни енергийни доставки

Мерки:

- Изготвяне на национална позиция по насоки и документи, представяни от европейските партньори в хода на дискусиите и формирането на механизъм за функциониране на бъдещия Европейски енергиен съюз
- Ангажирано участие, с отстояване на националните интереси, в дискусиите по: Актове за прилагане на Рамката за политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката през периода 2020-2030 г.
- Оставащи действия за постигане на взаимосвързан и ефективно функциониращ вътрешен енергиен пазар на ЕС
- Формиране на общи послания във външните отношения в областта на енергетиката

ПРИОРИТЕТ 11.2. НЕОТЛОЖНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПАЗАРНИ РЕФОРМИ И ФИНАНСОВА СТАБИЛИЗАЦИЯ, ОТ КОИТО ЗАВИСИ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ В ЕНЕРГЕТИКАТА. ПРИЕМАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА СТРАТЕГИЯ НА БЪЛГАРИЯ ДО 2030 Г. С ПОГЛЕД ДО 2050 Г. И НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 2: Устойчива и конкурентна пазарна среда в енергетиката при отчитане защитата на интересите на всички пазарни субекти и гарантиране на тяхната финансова стабилност

Мерки:

- Постигане на условия за устойчива и конкурентна пазарна среда в енергетиката чрез извършване на промени в нормативната уредба, регулаторната рамка и контрол за нейното прилагане

Цел 3: Набелязване на средносрочни и дългосрочни приоритети в развитието на енергетиката, включително постигане на хармонизирана връзка между енергийната политика на Република България и тази на ЕС

Мерки:

- Разработване на Енергийна стратегия на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.
- Хармонизиране на законодателството в областта на енергията от възобновяеми източници за интегрирането на тази енергия в условията на либерализиран пазар (изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници)

Цел 4: Ясна визия за развитието в краткосрочен и дългосрочен план на енергийната ефективност и мерките за повишаването ѝ

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за енергийна ефективност

Цел 5: Ефективно прилагане на Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014-2020 г.

Мерки:

- Анализ на действащата нормативна уредба в областта на енергетиката и при необходимост привеждането ѝ в съответствие с Насоките от 2014 г.
- Интегриране на електроенергията от възобновяеми енергийни източници на пазара
- Въвеждане на пазарни механизми при предоставяне на държавни помощи за енергия от възобновяеми енергийни източници
- Намаляване на финансовата подкрепа за електроенергията от възобновяеми източници за потребителите с висока интензивност на енергопотреблението
- Гарантиране на адекватността на производството на електроенергия

ПРИОРИТЕТ 11.3. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ГОЛЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ПРОЕКТИ И ТЯХНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ. ИЗГРАЖДАНЕТО ИМ САМО ПРИ ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРАВИЛА И ДИРЕКТИВИ И ПРИ ДОКАЗАНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 6: Изграждане на нови електропроизводствени мощности и нови газодобивни и газопреносни и газоразпределителни инфраструктури в съответствие с европейското законодателство

Мерки:

- Развитие на нормативната уредба за създаване на условия за структуриране и изпълнение на конкретни инвестиционни проекти
- Осигуряване на прозрачност и участие на обществеността чрез провеждане на обществено обсъждане на ранен етап от разработването на проектите

ПРИОРИТЕТ 11.4. ЗАПАЗВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЯДРЕНАТА ЕНЕРГЕТИКАТА ПРИ ГАРАНТИРАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. ПРОДЪЛЖАВАНЕ ЖИВОТА НА 5-И 6-И БЛОК НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“. РАЗВИТИЕ НА НОВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИВНИ ПРОЕКТИ, СЪЗДАВАЩИ ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЕКОЛОГИЧНО НИСКОВЪГЛЕРОДНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 7: Експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ при спазване на стандартите за безопасност на Международната агенция за атомна енергия, директиви на ЕС

Мерки:

- Провеждане на мисии OSART, мисии на WANO и др. за проверка на безопасната експлоатация
- Повишаване на мощността на 5-и и 6-и блокове на 104%
- Продължаване срока на експлоатация на 5-и и 6-и блокове на АЕЦ „Козлодуй“ чрез:
  - Изпълнение на Програмата за изпълнение на мерките по продължаване на срока на експлоатация на 5-и блок на АЕЦ „Козлодуй“
  - Разработване и изпълнение на Програмата за изпълнение на мерките по продължаване на срока на експлоатация на 6-и блок на АЕЦ „Козлодуй“

Цел 8: Безопасно управление на отработено ядрено гориво (ОЯГ) и радиоактивни отпадъци (РАО)

Мерки:

- Актуализация на действащата Стратегия за управление на ОЯГ и РАО за привеждане в съответствие с Директива 2011/70/Евратор
- Изграждане на Национално хранилище за погребване на ниско- и средноактивни отпадъци
- Разглеждане и съгласуване на Методика за оценка на количествата и активностите на високоактивни радиоактивни отпадъци, получени от преработката на ОЯГ, които подлежат на връщане от Руската Федерация в България

Цел 9: Безопасно и ефективно извеждане от експлоатация на блокове 1-4 на АЕЦ „Козлодуй“

Мерки:

- Изпълнение на Плана за извеждане от експлоатация на блоковете
- Осигуряване на адекватни финансови средства за извеждане от експлоатация
- Получаване на лицензия за извеждане от експлоатация на 3-и и 4-и блокове

ПРИОРИТЕТ 11.5. ПОДКРЕПА САМО ЗА НОВИ МОЩНОСТИ, ОТГОВАРЯЩИ НА ПРИНЦИПА ЗА РАЗВИТИЕ НА СИСТЕМАТА С НАЙ-МАЛКО РАЗХОДИ И БЕЗ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЛИ КОРПОРАТИВНИ ГАРАНЦИИ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката

Цел 10: Изграждане на нова ядрена мощност при доказан положителен икономически ефект и без искане за държавна помощ

Мерки:

- Провеждане на обществено обсъждане на техническите, икономическите и социалните аспекти на проект за нова ядрена мощност
- Изготвяне на предпроектно проучване с подробен финансов модел относно изграждането на нова ядрена мощност

ПРИОРИТЕТ 11.6. ГАРАНТИРАНЕ НА ИНТЕРЕСА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОТРЕБИТЕЛИ И БИЗНЕСА ОТ СПРАВЕДЛИВА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 11: Нов състав на регулатора ДКЕВР по принципи, гарантиращи неговата политическа независимост

Мерки:

- Извършване на промени в Закона за енергетиката за гарантиране на интереса на българските потребители и бизнеса от справедлива цена на електроенергията
- Предприемане на действия за финансовото оздравяване на „Националната електрическа компания“ ЕАД

ПРИОРИТЕТ 11.7. ПРИОРИТЕТ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ПРЕД ИЗГРАЖДАНЕТО НА НОВИ МОЩНОСТИ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката

Цел 12: Намаляване потреблението на електрическа енергия в сектор „Домакинства”, енергоемкостта на бизнеса и повишаване конкурентоспособността на българската икономика

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за енергийна ефективност и провеждане на обществено обсъждане
- приемане на нов Закон за енергийната ефективност, свързан с хармонизиране на българското законодателство в областта на енергийната ефективност с правото на ЕС

Цел 13: Реализиране на енергийни спестявания в първичното и крайното потребление на енергия

Мерки:

- Реализиране на енергийни спестявания в крайното енергийно потребление
- Реализиране на енергийни спестявания в първичното енергийно потребление чрез намаляване на енергийните разходите за производство, пренос и разпределение на енергия
- Подпомагане реализирането на проекти, повишаващи енергийната ефективност в сгради и промишлени системи

ПРИОРИТЕТ 11.8. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МАЩАБНА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА МНОГОФАМИЛНИТЕ ЖИЛИЩНИ СГРАДИ, КОЯТО ДО ДВЕ ГОДИНИ ДА ОБХВАНЕ 50% ОТ ТЯХ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите

Цел 14: Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност

Мерки:

- Изпълнение на мерки и подкрепа за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради (изготвяне на техническо и енергийно обследване на всяка сграда, проектиране и строително-монтажни работи)

ПРИОРИТЕТ 11.9. ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА БЕДНОСТ – УВЕЛИЧАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ДОМАКИНСТВА, КОИТО ПОЛУЧАВАТ ЕНЕРГИЙНИ ПОМОЩИ – НАД 500 000

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката

Цел 15: Прилагане на комплексен подход за борба с бедността

Мерки:

- Разработване на интегрален механизъм за дефиниране, мониторинг и ограничаване на „енергийната бедност“
- Осигуряване на „енергийна помощ“ за домакинства, в които лица и семейства не получават целева помощ за отопление по реда на Закона за социално подпомагане

ПРИОРИТЕТ 11.10. ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНФОРМИРАНОСТТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ЗА ТЕХНИТЕ ПРАВА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Министерството на образованието и науката

Цел 16: Подобряване на информираността на потребителите на енергия

Мерки:

- Изготвяне на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, свързан с включването на нови задължения на ДКЕВР и доставчиците на енергия (обществен доставчик и крайни снабдители) за осигуряване на информираност на потребителите

ПРИОРИТЕТ 11.11. ЗАВЪРШВАНЕ НА ЛИБЕРАЛИЗИРАНЕТО НА ПАЗАРА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ И ПРИРОДЕН ГАЗ, В РЕЗУЛТАТ НА КОЕТО БИЗНЕСА И ДОМАКИНСТВАТА ДА МОГАТ ДА ИЗБИРАТ СВОЯ ДОСТАВЧИК НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ. ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕНЕРГИЙНА БОРСА

Отговорни институции: Министерството на енергетиката

Цел 17: Създаване на предпоставки за развитие на устойчива либерализация на електроенергийния пазар, включително създаване на функционираща енергийна борса. Създаване на условия за конкуренция при производството и при дистрибуцията на енергия

Мерки:

- Промени в нормативната уредба, избиране на модел на енергийната борса, създаване на условия за конкуренция между производителите, включително чрез преразглеждане на дългосрочните договори

- Промени в нормативната уредба. Диверсификация на източници и на трасета за доставка на природен газ, включително развиване на местния добив

ПРИОРИТЕТ 11.12. ИКОНОМИЧЕСКИ ОБОСНОВАНО И ЕКОЛОГОСЪБРАЗНО РАЗВИТИЕ НА МЕСТНИТЕ ЕНЕРГИЙНИ РЕСУРСИ

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 18: Търсене и проучване на нови находища на нефт и газ

Мерки:

- Ускоряване на изпълнението на дейностите по търсене и проучване на нефт и газ, включително в Черно море
- Насърчаване на търсенето и проучването на находища на нефт и газ

Цел 19: Разработване (експлоатация) на находища на нефт и газ с доказани запаси и ресурси на находища с предоставени права за добив

Мерки:

- Предоставяне на институционална подкрепа за проекти и инвестиционни предложения за разработване на находища на нефт и газ, допринасящи за енергийната ефективност и гарантиращи опазване на околната среда

Цел 20: Добив на находища на твърди горива

Мерки:

- Предоставяне на права за добив на въглища в рамките на оптималния баланс между наличните в страната ресурси за производство на електроенергия при използване на високоефективни технологии

ПРИОРИТЕТ 11.13. ГАРАНТИРАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА НЕЗАВИСИМОСТ НА СТРАНАТА

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 21: Проучване на възможности за сондажи за природен газ

Мерки:

- Прилагане на решението на НС за забрана на технологията „хидрофракинг“. Развиване на източниците и трасетата за доставка на природен газ и развитие на местния добив

Цел 22: Доизграждане на реверсивни връзки със съседните балкански държави

Мерки:

- Развиване на проектите за междусистемни газови проводи:
  - Междусистемна газова връзка Гърция – България
  - Междусистемна връзка Турция – България
  - Междусистемна връзка България – Сърбия

**ПРИОРИТЕТ 11.14. ПРОДЪЛЖАВАНЕ СТРОИТЕЛСТВОТО НА ПРОЕКТА „ЮЖЕН ПОТОК“
САМО ПРИ ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, ПРИ ДИАЛОГ
С ЕК И ПРИ ДОКАЗАНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОЛЗИ**

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Министерския съвет

Цел 23:

Проучвания за възможностите за реализация на Проект „Южен поток“

Мерки:

- Пълно въвеждане на нормите на ЕС в националното законодателство.
- Анализ и създаване на предпоставки за публичност и прозрачност при изграждането на проекта
- Диалог с ЕК по изясняване на въпроси, засягащи изпълнението и съответствието с европейското законодателство на конкретни договорни аспекти
- Изграждане на финансов модел и пълна оценка за икономическата целесъобразност на проекта
- Провеждане на широк набор от консултации във връзка с възможностите за осъществяването му

**ПРИОРИТЕТ 11.14. КОМПЛЕКСЕН ПРЕГЛЕД НА РАЗХОДИТЕ В ЕНЕРГЕТИКАТА,
ФОРМИРАЩИ КРАЙНАТА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА, ЧИИТО РЕЗУЛТАТИ ДА БЪДАТ
ОПОВЕСТЕНИ ПУБЛИЧНО**

Отговорни институции: Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 24: Прозрачност на дейностите, свързани с формирането на цените на енергийните носители

Мерки:

- Разработване на анализ на разходите в енергетиката, формиращи крайната цена на електроенергията
- Публикуване на резултатите от анализа и провеждане на обществено обсъждане

12. ТРАНСПОРТ И ИНФРАСТРУКТУРА

ПРИОРИТЕТ 12.1. ПРИОРИТЕТНО И УСКОРЕНО ДОВЪРШВАНЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА ГОЛЕМИТЕ ИНФРАСТРУКТУРНИ ТРАНСПОРТНИ ПРОЕКТИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ, РАЗВИТИЕТО НА РЕГИОННИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА И МЕЖДУНАРОДНАТА СВЪРЗАНОСТ НА СТРАНАТА

Отговорни институции: Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 1: Изграждане на разширение на метрото в София

Мерки:

- Изграждане на линия 1 на метрото в участъците от бул. „Цариградско шосе“ до Летище София и от Младост 1 до Бизнес парк – изграждане на 7,55 км метро линия и 7 метростанции
- Изграждане на трети метродиаметър на метрото в София, Етап I, в участъка „бул. „Владимир Вазов“ – централна градска част – ул. „Житница“ – изграждане на 7,8 км метро линия и 8 метростанции
- Изграждане на разширение на линия 2 на метрото в София в участъка бул. „Джеймс Баучер“ (МС II-11) – бул. „Черни Връх“ – ул. „Хенри Ибсен“ (МС II-12) – изграждане на 1,3 км метро линия, 1 метростанция

ПРИОРИТЕТ 12.2. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРИОРИТЕТНИ ПЪТНИ ПРОЕКТИ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 2: Изграждане на автомагистрала „Струма“

Мерки:

- Изграждане на магистрален участък – 68,5 км; Лот 2 „Дупница – Благоевград“ – 37 км; Лот 4 „Сандански – ГКПП „Кулата“ – 14,7 км)
- Завършена подготовка на Лот 3 „Благоевград – Сандански“ – 62 км

Цел 3: Изграждане на автомагистрала „Марица“

Мерки:

- Изграждане на магистрален участък – 65,6 км (Лот 1 „Оризово – Димитровград“ с дължина 31,4 км; Лот 2 „Димитровград – Харманли“ с дължина 34,2 км)

Цел 4: Изграждане на автомагистрала „Хемус”

Мерки:

- Завършване на подготовката на строителство на автомагистрала „Хемус” с приблизителна дължина 250 км, разделена в три етапа:
  - Етап 1 – от АМ „Хемус” (А-2) Ябланица до път II-35 – с дължина около 60 км
  - Етап 2 – от път II-35 до път Е85 – с дължина около 85 км
  - Етап 3 – от път Е85 до АМ „Хемус” (А-2) Белокопитово – с дължина около 108 км

Цел 5: Изграждане на тунел под Шипка

Мерки:

- Изграждане на обходен път на гр. Габрово с обща дължина 23,3 км
- Завършване на подготовка на тунелен участък под връх Шипка

Цел 6: Северна скоростна тангента на софийския околовръстен път

Мерки:

- Приключване на отчуждителни процедури
- Изграждане на Лот 70, Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540 с финансиране чрез Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013

Цел 7: Изграждане на автомагистрала „Калотина – София”

Мерки:

- Изграждане на „Западна дъга на софийския околовръстен път“ (участък 1 – с дължина 3 км и участък 2 с дължина 5,5 км)

Цел 8: Изграждане на скоростен път София – Видин

Мерки:

- Изграждане на обходен път на Монтана
- Изграждане на обходен път на Враца
- Подготовка на 6 участъка по направлението Видин – София с обща дължина 167 км, от които:
  - Етап 1 „Видин – Димово“ – с дължина 35,7 км
  - Етап 2 „Димово – Бела – Ружинци“ – с дължина 22,3 км
  - Етап 3 „Ружинци – Монтана“ – с дължина 40,3 км
  - Етап 4 „Монтана – Враца“ – с дължина 28,7 км
  - Етап 5 „Враца – Мездра“ – с дължина 9 км
  - Етап 6 „Мездра – Ботевград“ – с дължина 33 км

Цел 9: Изграждане на път Е-85 (I-5) „Кърджали – Подкова“

Мерки:

- Приключване на отчуждителни процедури. При реализацията на проекта ще бъдат изградени 34,24 км

Цел 10: Изграждане на скоростен път „Русе – Велико Търново“

Мерки:

- Осигуряване на финансови източници за изпълнение на скоростните отсечки. При реализацията на проекта ще бъдат изградени 110 км скоростен път

Цел 11: Южна дъга на софийския околовръстен път

Мерки:

- Осигуряване на финансови източници
- Изграждане на южната дъга на софийския околовръстен път (оставащите участъци: от автомагистрала „Тракия“ до пътен възел „Младост“ и от пътен възел „Бояна“ до автомагистрала „Люлин“)

ПРИОРИТЕТ 12.3. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРИОРИТЕТНИ ЖЕЛЕЗОПЪТНИ (ЖП) ПРОЕКТИ

Отговорни институции: Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 12: Изграждане на жп линията „София – Септември“

Мерки:

- Подготовка на жп участъци по направлението „София – Пловдив“: участък „София – Елин Пелин“; участък „Елин Пелин – Ихтиман“; участък „Ихтиман – Септември“
- Изграждане на участък „Елин Пелин – Ихтиман – Септември“

Цел 13: Модернизация на жп линията „Пловдив – Бургас Фаза II“

Мерки:

- Подготовка на модернизация на жп участъци по направлението „Пловдив – Бургас“, включително жп възел „Бургас“
- Рехабилитация на участъци от жп линия „Пловдив – Бургас“, Фаза 2
  - Рехабилитация на жп участък „Пловдив – Оризово“
  - Модернизация на жп участък „Оризово – Михайлово“
- Модернизация на жп участък „Ямбол – Зимница“, при гара „Завой“ и други дейности, свързани със завършването на проекта и осигуряване на оперативна съвместимост по цялата дължина на трасето

Цел 14: Модернизация на жп линията „Драгоман – София“

Мерки:

- Подготовка на модернизацията на жп линия „Драгоман – София – Елин Пелин“
- Модернизирана жп линия „Драгоман – София – Елин Пелин“ (67 км)

Цел 15: Модернизация на жп линията „Видин – София“ заедно с реконструкция на гарите по всичките направления

Мерки:

- Подготовка на модернизацията на жп линия в участъка „Видин – Медковец“
- Модернизиране на жп линия в участъка „Видин – Медковец“ (62 км)

ПРИОРИТЕТ 12.4. ПОДКРЕПА ЗА РЕМОНТ НА ВТОРИ И ТРЕТИ КЛАС ПЪТНА МРЕЖА, СВЪРЗВАЩА МЕСТНИ РЕГИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ТРАНСПОРТНИ КОРИДОРИ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на вътрешните работи

Цел 16: Подобряване на свързаността и достъпността до TEN-T мрежата за товари и пътници

Мерки:

- Строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни и третокласни пътища (извън Трансевропейската транспортна мрежа), които обслужват вътрешнорегионални връзки и осигуряват възможности за развитие на специфичния икономически потенциал, чрез връзка и достъп до TEN-T мрежата (256 км)

Цел 17: Нормативна и приложна дейност в областта на пътната инфраструктура

Мерки:

- Изготвяне на проекти за изменения и допълнения на Списък на общинските пътища
- Изготвяне на проекти за изменения и допълнения на подзаконови нормативни актове

Цел 18: Рехабилитация и реконструкция на пътища II и III клас – 1055 км

Мерки:

- Приключване на стартиралите 17 тръжни процедури и изпълнение на строително-монтажни работи на обектите с период на изпълнение до края на 2015 г.
- Одобрение на проектирани проекти за програмен период 2014-2020 г.
- Кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

ПРИОРИТЕТ 12.5. РАЗВИТИЕ НА ТРАНСПОРТНИТЕ МРЕЖИ ПО МАКРОРЕГИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА ЕС – ДУНАВСКАТА И ЧЕРНОМОРСКАТА СТРАТЕГИЯ, И ТЪРСЕНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ПРИСТАНИЩАТА В РУСЕ И ВАРНА И СВЪРЗВАЩАТА ГИ ИНФРАСТРУКТУРА

Отговорни институции: Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 19: Интерmodalни терминали в гр. Русе, гр. Варна и гр. Пловдив

Мерки:

- Подготовка за изграждане (проектиране) на интерmodalен терминал в гр. Русе
- Подготовка за изграждане (проектиране) на интерmodalен терминал в гр. Варна
- Подготовка за изграждане (проектиране) на интерmodalен терминал в гр. Пловдив

Цел 20: Възстановяване на проектните параметри на жп линията „Русе – Варна“

Мерки:

- Възстановяване на проектните параметри на жп линията „Русе – Варна“ (възстановени проектни параметри на 136 км еднопътна линия („Русе – Каспичан“) и 83 км двупътна линия („Каспичан – Варна“)

ПРИОРИТЕТ 12.6. ПОДОБРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВОТО И ТЕХНИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДРУЖЕСТВА И ДЪРЖАВНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ СИСТЕМАТА НА ТРАНСПОРТА

Отговорни институции: Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 21: Поддържане на активен диалог с кредиторите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД с цел постигане на взаимноприемливо споразумение за разсрочване/преструктуриране на задълженията на групата

Мерки:

- Продължаване на преговорите с KFW IPEX Bank за постигане на взаимноприемливо споразумение за разсрочване/преструктуриране на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД
- Продажба на приблизително 3407 товарни вагона (неоперативни активи) от обезпечението към облигационерите
- Продължаване на преговорите с облигационерите за постигане на взаимноприемливо споразумение за разсрочване/преструктуриране на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Цел 22: Реализиране на втори етап „замяна на дълг срещу собственост“ с Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ)

Мерки:

- Намаляване на задължността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към НКЖИ
- Намаляване на задължността на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД към НКЖИ
- Оптимизиране на разходите

Цел 23: Нотифициране на мярка „анулиране на задължения“ и осигуряване на средства от държавния бюджет поетапно за периода 2015-2017 г.

Мерки:

- Включване на съответните суми в бюджетната рамка за периода 2015-2017 г.

Цел 24: Преобразуване на „Пристанищен комплекс Лом“ ЕАД чрез вливане в „Пристанище Видин“ ЕООД

Мерки:

- Оптимизиране на работата на двете дружества и намаляване на управленските разходи предвид намалените възможности за предоставяне на пристанищни услуги след концесионирането на пристанищната инфраструктура в двете пристанища

ПРИОРИТЕТ 12.7. РАЗВИТИЕ НА ОБЕКТИ ОТ ТРАНСПОРТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЧРЕЗ МЕХАНИЗМИТЕ НА КОНЦЕСИЯТА

Отговорни институции: Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Цел 25: Предоставяне на концесия на жп гара „Варна“

Мерки:

- Продължаване на подготвителните действия за предоставяне на концесия: състезателна процедура, избор на частен партньор – концесионер, и сключване на концесионен договор
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

Цел 26: Предоставяне на концесия на гражданско летище за обществено ползване „Пловдив“

Мерки:

- Продължаване на подготвителните действия за предоставяне на концесия: Бизнес модел за развитие на обекта на концесията, който се изготвя с разработването на концесионни анализи и обосновка на концесията
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

Цел 27: Предоставяне на концесия на пристанищен терминал Русе-изток – част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе

Мерки:

- Продължаване на подготвителните действия за предоставяне на концесия: Бизнес модел за развитие на обекта на концесията, който се изготвя с разработването на концесионни анализи и обосновка на концесията
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

Цел 28: Предоставяне на концесия на пристанищен терминал „Зимовник“ – гр. Русе (при км 491 на р. Дунав)

Мерки:

- Продължаване на подготвителните действия за предоставяне на концесия: Бизнес модел за развитие на обекта на концесията, който се изготвя с разработването на концесионните анализи и обосновката на концесията
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

Цел 29: Предоставяне на концесия на пристанищен терминал „Видин-центрър“ – част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин

Мерки:

- Стапиране на подготвителни действия за предоставяне на съвместна концесия – изработка на обосновка на концесията
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

Цел 30: Предоставяне на концесия на интерmodalен терминал „Пловдив“ на гара „Тодор Каблешков“

Мерки:

- Стапиране на подготвителни действия за предоставяне на концесия – изработка на обосновка на концесията
- Успешно провеждане на процедура по концесиониране

13. РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА

ПРИОРИТЕТ 13.1. ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ИЗОСТАНАЛОСТ НА ОТДЕЛНИ РАЙОНИ В СТРАНАТА – ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА В ПОДКРЕПА НА РАЗВИТИЕТО НА СЕВЕРОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ, СТРАНДЖА, РОДОПИТЕ И ДРУГИ ПОГРАНИЧНИ ПЛАНИНСКИ И ПОЛУПЛАНИНСКИ СЛАБОРАЗВИТИ РАЙОНИ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на земеделието и храните, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на околната среда и водите, Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Повишаване на заетостта на населението и привличане на инвестиции в икономически изоставащи райони на страната

Мерки:

- Анализ и оценка на актуалното състояние и на специфичните проблеми на социално-икономическото развитие на изоставащите в икономическото си развитие райони, включително анализ за социално-икономическото развитие на Северозападна България (областите Видин, Монтана и Враца), Странджа, Родопите, пограничните и планинските райони на страната
- Определяне на стратегически цели и приоритети за развитие на изоставащите райони с участие на всички заинтересовани страни – свързани секторни министерства, местни власти, областни управители, представители на бизнеса и на гражданските организации
- Разработване на Стратегия за икономическо възстановяване и развитие на Северозападна България, Странджа, Родопите и други погранични, планински и полупланински слаборазвити райони
- Разработване на Инвестиционна програма за целенасочено интегрирано развитие на изоставащите райони в България. Въвеждане на критерии за оценка на проектите по оперативните програми, които ще дават допълнителни точки/тежест на тези проекти
- Изготвяне на годишни доклади за наблюдение изпълнението на Инвестиционната програма за целенасочено интегрирано развитие на изоставащите в развитието си райони

ПРИОРИТЕТ 13.2. СТИМУЛИРАНО РАЗВИТИЕ НА ИЗОСТАНАЛИТЕ, ПЕРИФЕРНИТЕ И ПЛАНИНСКИТЕ РАЙОНИ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПОДХОДА „ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТТА“ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието и храните, Министерството на труда и социалната политика

Цел 2: Приемане на общи устройствени планове на общините

Мерки:

- Изработване, съгласуване, обявяване, одобряване и приемане на актуални общи устройствени планове за цялата територия на всички общини в Република България, като приоритет са изостаналите, периферните и планинските райони

Цел 3: Ефективно администриране на кадастралната информация и осигуряване на страната с геопространствени данни в контекста на обвързването на първичните регистри и електронното управление

Мерки:

- Приоритетно създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри за територии с предстоящи стратегически инфраструктурни проекти и за територии, за които това е необходимо по закон

ПРИОРИТЕТ 13.3. ГАРАНТИРАНО ОПАЗВАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА УНИКАЛНИТЕ ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ ЧРЕЗ ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ПОДКРЕПА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ, АЛТЕРНАТИВНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, ИЗПОЛЗВАНЕ ПОТЕНЦИАЛА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 4: Повишаване на туристическото предлагане на паметници на културата от национално и световно значение

Мерки:

- Развитие на културни и исторически атракции от национално и световно значение, развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите, развитие на дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите и др.
- Подкрепа и насърчаване участието на българските партньори от трансграничните региони в програмите за трансгранично сътрудничество, в които Република България участва, свързани с финансирането на мерки в областта на опазването на културните и историческите ценности и развитието на туризма в трансграничните региони

ПРИОРИТЕТ 13.4. ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ХРОНИЧНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОСТАНАЛОСТ НА СЕВЕРОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 5: Устойчиво и интегрирано градско развитие и подкрепа за периферните райони, най-силно засегнати от бедност

Мерки:

- Провеждане на целенасочена политика за градско развитие чрез изпълнение на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие в 6 града от 1-во до 3-о ниво. Интегрирани инвестиции в мерки за енергийна ефективност, градска среда, зони с потенциал за икономическо развитие, образователна, социална, спортна и културна инфраструктура, градски транспорт
- Подкрепа за реализиране на проекти в 7 града – опорни центрове в периферните райони на северозападния район от ниво NUTS 2, в областта на енергийната ефективност, градска среда, зони с потенциал за икономическо развитие, образователна и социална инфраструктура
- Подкрепа и насърчаване на активното участие на местните и регионалните власти от Северозападна България в програмите за трансгранично сътрудничество, в които Република България участва, чрез предприемане на мерки, целящи активно подпомагане на българските партньори от Северозападна България/ информационни кампании, обучения, индивидуални консултации

ПРИОРИТЕТ 13.5. ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТРАНСПОРТНА И КОМУНИКАЦИОННА ИНФРАСТРУКТУРНА МРЕЖА В СЕВЕРОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 6: Оказване на съдействие на общините за подобряване на жизнената среда по проекти, стартирани в предходни години

Мерки:

- Изпълнение на три инфраструктурни проекта за благоустройство

ПРИОРИТЕТ 13.6. ИЗРАБОТВАНЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на вътрешните работи, Министерството на икономиката

Цел 7: Ясна визия за развитие на българското село

Мерки:

- Разработване на Стратегия за българското село
- Провеждане на обществени консултации относно проекта на Стратегия

14. ЗЕМЕДЕЛИЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ

ПРИОРИТЕТ 14.1. ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕТО НА БАЛАНСИРАНО, МОДЕРНО, УСТОЙЧИВО И АДАПТИРАНО КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ ЗЕМЕДЕЛИЕ. ПАЗАРНО ОРИЕНТИРАНИ, КОНКУРЕНТОСПОСОБНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА НАРЕД С ГАРАНТИРАНАТА ХРАНИТЕЛНА СИГУРНОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните, Министерството на финансите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Преодоляване на структурния дисбаланс и насърчаване на равномерното развитие на отделните направления в животновъдния и растениевъдния сектор

Мерки:

- Прилагане на схеми за финансова подкрепа на Сектор „Животновъдство“
- Прилагане на схеми за финансова подкрепа на Сектор „Растениевъдство“
- Анализ на подкрепата с държавни помощи и оценка на възможностите за оптималното им насочване с оглед гарантиране на подкрепа за най-нуждаещите се сектори и дейности

Цел 2: По-добро управление на риска в земеделието

Мерки:

- Въвеждане на правила за управление на риска в земеделието – системи за застраховане, взаимоспомагателни фондове и др.
- Използване на възможностите на гаранционни фондове за подобряване на достъпа до финансиране на земеделските производители

Цел 3: Създаване на оптимални условия за развитие на ефективно поливно земеделие

Мерки:

- Изготвяне на проекти на стратегии за управление на отраслите „Хидромелиорации“ и „Зашита от вредното въздействие на водите“
- Промяна в институционалната и нормативната рамка
- Изготвяне на интегрирани инвестиционни планове, програми и водещи проекти на ниво речен басейн
- Реконструкция и изграждане на необходимата за напояване инфраструктура
- Реализиране на инвестиционни проекти в напояването и предпазването от вредното въздействие на водите по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г.

Цел 4: Високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите по отношение на храните чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига

Мерки:

- Осъществяване на интегриран контрол по безопасността и качеството на храните
- Гарантиране на здравословния статус на животните чрез провеждане на профилактични мероприятия, диагностични изследвания и надзор на болести по животните
- Въвеждане на нов административен подход и финансиране на дейностите по здравеопазване на животните. Извършване на структурни промени в Българската агенция по безопасност на храните

Цел 5: Устойчиво развитие на рибарството и аквакултурите

Мерки:

- Подкрепа за инвестиции за модернизиране на флота, въвеждане на инновационни технологии в производството на аквакултури и рибопреработка
- Актуализация на нормативната база в рибарството и аквакултурите
- Прилагане на екосистемен подход в управлението на морската среда и вътрешните водоеми
- Подкрепа за устойчиво развитие на дребномащабния рибарски сектор

Цел 6: Създаване на законови условия за формирането на цена на поливната вода, както и стимулиране развитието на зеленчукопроизводство и трайни насаждения

Мерки:

- Промяна в нормативната уредба, свързана с придобиването и отнемането от сдруженията за напояване на правото на ползване върху обектите от хидромелиоративната инфраструктура и обслужващата техника на територията на сдружението, включена в имуществото на еднолични търговски дружества с държавно имущество

Цел 7: Отделяне на дейността по опазване на водоизточниците на бюджетна издръжка

Мерки:

- Преструктуриране на търговските дружества „Напоителни системи“ ЕАД и „Земинвест“ ЕАД

Цел 8: Повишаване на доходите на земеделските производители чрез прилагане на директните плащания, насьрчаване сдружаването на производителите и подобряване на техните позиции във веригата за предлагане на земеделски продукти

Мерки:

- Подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци

- Прилагане на многопластовата структура на директните плащания

Цел 9: Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата

Мерки:

- Финансиране на земеделските стопанства чрез Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“, ПРСР 2014-2020 г.

Цел 10: Улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията

Мерки:

- Финансиране на земеделските стопанства чрез Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“, ПРСР 2014-2020 г.
- Финансиране на земеделските стопанства чрез Мярка 6 „Стартова помощ за млади земеделски производители“ ПРСР 2014-2020 г.

Цел 11: Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига

Мерки:

- Финансиране чрез Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка и маркетинг на земеделски продукти“, ПРСР 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ 14.2. УСТОЙЧИВО И МНОГОФУНКЦИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните, Министерството на вътрешните работи, Министерството на образованието и науката

Цел 12: Включване на гражданско общество в управлението на горските ресурси

Мерки:

- Изготвяне и приемане на Наредба за инвентаризация на горските територии и изготвяне на областни планове за развитие на горските територии
- Увеличаване площта на земеделските гори
- Сертификация на горите и продуктите от тях

Цел 13: Предвидима и устойчива среда за развитие на малкия и средния бизнес в сферата на добива и продажбата на дървесина и прозрачност при провеждане на процедурите

Мерки:

- Провеждане и сключване на дългосрочни договори за добив и продажба на дървесина чрез прозрачни процедури

- Допълване на Наредбата за възлагане на дейности в горските територии с текстове, които осигуряват обществен контрол при провеждането на процедурите и изпълнението на договорите

Цел 14: Увеличаване дела на зелената икономика, основана на гори, с 3% (основна стратегическа цел на ЕС)

Мерки:

- Създаване на стимули за развитие на зелена икономика, основана на пазарни принципи
- Разработване на Наредба за обществени екосистемни ползи, съгласно Глава 17 от Закона за горите
- Провеждане на национална горска инвентаризация

Цел 15: Създаване на нови гори и прилагане на устойчивите практики за стопанисването на съществуващите гори

Мерки:

- Финансиране на създаването на нови гори чрез Мярка 8 „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите“, ПРСР 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ 14.3. ЗАКОНОДАТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА НЕЗАКОННАТА СЕЧ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГОРИ. НАМАЛЯВАНЕ НА ОБЕМА НА ТЪРГОВИЯТА СЪС СУРОВА ДЪРВЕСИНА СЛЕД ОЦЕНКА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЕФЕКТ; ПРИ НЕОБХОДИМОСТ – НАЛАГАНЕ НА МОРАТОРИУМ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 16: Ограничаване на незаконната сеч на българските гори

Мерки:

- Осигуряване на пакет от мерки за изпълнение на разпоредбите на Закона за горите за опазване на горските територии от държавните предприятия и общински горски структури чрез:
  - Създаване на специализирани мобилни екипи във всяко държавно предприятие, Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство, както и в общинските горски структури
  - Създаване на териториални единици за опазване на горите на ниво горско стопанство
- Създаване и въвеждане на система за издаване на електронен превозен билет при транспортирането на дървесината чрез мобилна връзка в реално време
  - Система за издаване на превозен билет и електронен дневник за обектите за търговия и преработка на дървесина

- Издавен на превозен билет чрез електронната система на Изпълнителната агенция по горите за временен горски склад
- Въвеждане на пластини за маркиране на транспортираната дървесина
- Промяна в Наказателния кодекс, Закона за административните нарушения и наказания и Закона за горите с цел въвеждане на принудителен труд при невъзможност за заплащане на наложените административни наказания

Цел 17: Регулиране на обществените отношения между собствениците на горски имоти, стопанисващи дивеча и другите заинтересовани лица

Мерки:

- Ограничаване на възможностите за ограждане на горски територии
- Осигуряване на пълен достъп до информация за заинтересованите за интензивните ловни участъци и временните ограничения в тях

ПРИОРИТЕТ 14.4. НАСЪРЧАВАНЕ НА ПАЗАРНО ОРИЕНТИРАНИТЕ, КОНКУРЕНТНОСПОСОБНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА И ПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ОГЛЕД ОСИГУРЯВАНЕ НА ПО-ЕВТИНА И ПО-КАЧЕСТВЕНА ХРАНА ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 18: Модернизиране и технологично обновяване на стопанства и предприятия

Мерки:

- Насърчаване на инвестиции в материални и нематериални активи
- Подкрепа за внедряване на иновативни решения и практики в земеделското производство

Цел 19: По-висока професионална квалификация и информираност на земеделските производители

Мерки:

- Стимулиране на трансфера на знания и информация
- Прилагане на нов подход в развитието на съветническата дейност в земеделието – изграждане на съветническа мрежа, включваща и участници от неправителствения сектор

Цел 20: Опазване на биологичното разнообразие и генофонда в растениевъдството и животновъдството

Мерки:

- Подкрепа на развъдната и селекционната дейност в животновъдството чрез механизмите на държавните помощи

- Активно участие на научните институти на Селскостопанската академия и БАН в действията по опазване на генетичните ресурси и обогатяване на генетичната банка на страната
- Създаване на правила за финансови стимули за фермерите за активно участие в дейностите по опазване и подобряване на генетичните ресурси

ПРИОРИТЕТ 14.5. ПРИОРИТИЗИРАНЕ НА ИНТЕНЗИВНИТЕ СЕКТОРИ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО – ЖИВОТНОВЪДСТВО, ЗЕЛЕНЧУКОПРОИЗВОДСТВО И ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ, БИОЛОГИЧНИ ПРОИЗВОДСТВА

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните, Министерството на образованието и науката

Цел 21: Стабилизиране на уязвимите сектори и развитие на потенциала им

Мерки:

- Максимално използване на възможностите по Първи стълб на Общата селскостопанска политика (ОСП) за приоритетно подпомагане на секторите „Животновъдство“ и „Плодове и зеленчуци“
- Целенасочена инвестиционна подкрепа по ПРСР 2014-2020 г. за животновъдни стопанства и производители на плодове и зеленчуци

Цел 22: Развитие на биологичното земеделие

Мерки:

- Финансова подкрепа за биологичното производство и улесняване на достъпа на производителите до национално и европейско финансиране
- Приоритетно обезпечаване на кандидатите за биологично производство със съвети и информация, консултация и трансфер на знания и технологии чрез Селскостопанската академия, БАН и висшите училища
- По-активен маркетинг на вътрешния пазар на биологични продукти

Цел 23: Директна подкрепа за секторите „Животновъдство“ и „Производство на плодове и зеленчуци“

Мерки:

- Нотифициране на 10 схеми за обвързана подкрепа, от които 6 за Сектор „Животновъдство“ и 4 за Сектор „Растениевъдство“ – за млечни крави, за месодайни крави и/или юници, за млечни крави, месодайни крави и биволици под селекционен контрол, за овце-майки и кози-майки, за овце-майки и кози-майки под селекционен контрол, за биволи, за производство на плодове, за производство на зеленчуци и за протеинови култури

Цел 24: Предоставяне на приоритет на съответните интензивни сектори посредством критерий за оценка и целеви приеми

Мерки:

- Прилагане на Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, ПРСР 2014-2020 г.
- Прилагане на Мярка 6 „Развитие на стопанството и стопанска дейност“, ПРСР 2014-2020 г.

Цел 25: Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство

Мерки:

- Прилагане на Мярка 10 „Агроекология и климат“
- Прилагане на Мярка 11 „Биологично земеделие“
- Прилагане на Мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и рамкова директива за водите“
- Прилагане на Мярка 13 „Плащания за райони с природни или други специфични ограничения“

ПРИОРИТЕТ 14.6. УСТОЙЧИВО ПАЗАРНО РАЗВИТИЕ НА МАКСИМАЛЕН БРОЙ ОТ РЕГИСТРИРАНИТЕ И НОВОРЕГИСТРИРАЩИТЕ СЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 26: Стабилизиране на пазарните позиции на земеделските производители

Мерки:

- Насърчаване на директните доставки на сировини и храни
- Създаване на къси вериги на доставки
- Стимулиране на сдружаването на земеделските производители

ПРИОРИТЕТ 14.7 ПРЕФЕРЕНЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ НА МЛАДИТЕ ФЕРМЕРИ, НА ДРЕБНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ, КОИТО УВЕЛИЧАВАТ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКАТА ПРОДУКЦИЯ И СЪЗДАВАТ РАБОТНИ МЕСТА

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 27: Увеличаване на добавената стойност на селскостопанската продукция и създаване на работни места

Мерки:

- Подкрепа на млади фермери по първи и втори стълб на ОСП
- Подпомагане на малки пазарноориентирани стопанства по първи и втори стълб на ОСП

- Нотифицирана схема за млади земеделски стопани на възраст до 40 години
- Подкрепа за най-малките земеделски производители с улеснено кандидатстване и освобождаване от контрол по Кръстосаното съответствие чрез нотифицирана схема за дребни селскостопански производители
- Завишена подкрепа на площ за първите до 30 ха на всяко земеделско стопанство чрез нотифицирана схема за преразпределително плащане
- Подпомагане на малки стопанства, които имат потенциал да увеличат производството си и да навлязат на пазара, чрез Тематична подпрограма за малките земеделски стопанства
- Прилагане на Мярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски производители“, ПРСР 2014-2020 г.

Цел 28: Подпомагане на предприятията от хранително-преработвателната промишленост на територията на цялата страна и микропредприятия за неземеделски дейности на територията на селските райони, които осигуряват устойчива заетост

Мерки:

- Осигуряване на финансиране чрез Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“, ПРСР 2014-2020 г.
- Осигуряване на финансиране чрез Мярка 6.4 „Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности“, ПРСР 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ 14.8. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ И СТАБИЛИЗИРАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО С АКЦЕНТ ВЪРХУ МАЛКИЯ И СРЕДНИЯ БИЗНЕС

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 29: Подобряване на качеството на живот в селските райони

Мерки:

- Насърчаване на изграждането на местната инфраструктура, обновяване на селата, предлагането на местни основни услуги, опазване на местното културно и природно наследство
- Насърчаване на стартиранието и развитието на неземеделски дейности в селските райони
- Насърчаване на местното развитие чрез прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие/Лидер“
- Поддържане на земеделските дейности в райони с природни или други специфични ограничения
- Осигуряване на финансиране чрез Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, ПРСР 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ 14.9. УРЕЖДАНЕ НА ПОЗЕМЛЕНите ОТНОШЕНИЯ С ЦЕЛ СЪЗДАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ И СПРАВЕДЛИВОСТ ЧРЕЗ ЗАЩИТА ПРАВАТА НА СОБСТВЕНИЦИТЕ И НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ И СТИМУЛИРАНЕ ОКРУПНЯВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПЛОЩИ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 30: Оптимизиране на поземлените отношения, гарантиращи ефективността на земеползването и увеличаване на доходите от земеделска дейност

Мерки:

- Изработка на Кодекс на земята
- Насърчаване на доброволната поземлена кооперация за целите на земеделското производство
- Ефективно управление на държавния и общинския поземлен фонд. Осигуряване на възможност за приоритетно отдаване под наем на държавни и общински пасища, мери и ливади на собственици на селскостопански животни

ПРИОРИТЕТ 14.10. ОРГАНИЗИРАНА МАРКЕТИНГОВА И РЕКЛАМНА ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА ЗА ТРАДИЦИОННИТЕ НИ УНИКАЛНИ ПРОДУКТИ НА ПРЕРАБОТВАТЕЛНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

Отговорни институции: Министерството на земеделието и храните

Цел 31: Повишаване на износа на традиционните ни качествени селскостопански продукти и утвърждаването на позициите им на чужди пазари

Мерки:

- Прилагане на програми за промотиране на земеделски и хранителни продукти на пазарите на ЕС и трети страни
- Прилагане на програми за промотиране на земеделски и хранителни продукти на пазарите на ЕС и трети страни, финансиирани по европейската схема за промоции
- Участие на международни търговски форуми за популяризиране на традиционни за страната продукти (вина, млечни и месни продукти, биопродукти, етерични масла и др.)

15. ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

ПРИОРИТЕТ 15.1. ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДАТА, СМЕКЧАВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ КЛИМАТИЧНИ ИЗМЕНЕНИЯ И УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ЧРЕЗ ЕНЕРГИЙНА И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на икономиката, Министерството на енергетиката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Адаптация към настъпилите неблагоприятни климатични изменения

Мерки:

- Създаване и подобряване на стратегическата рамка за осъществяване на националната политика за адаптация към климатичните изменения – разработване на план за действие срещу влиянието на климатичните промени с конкретни адаптационни мерки и Национална стратегия за адаптация за периода до 2030 г.

Цел 2: Ефективно прилагане на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО и участие на българските оператори в нея

Мерки:

- Прилагане на Националните мерки за изпълнение за периода 2013-2020 г.
- Разглеждане на заявления за бесплатни квоти от нови участници в Европейската схема за търговия с квоти и изпращане на предложения до ЕК за изменение на Националната таблица за разпределение на квоти

Цел 3: Изпълнение и координация на дейности, предвидени в българските стратегически документи по изменение на климата, в съответствие с европейските изисквания

Мерки:

- Иницииране на законодателна процедура за ратификация на изменението от Доха на Протокола от Киото и на Споразумение между ЕС и Исландия за съвместно изпълнение на втория период на Протокола от Киото
- Изпълнение на третия Национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.
- Прогнозиране на емисии на парникови газове на Република България до 2030 г. съгласно новия енергиен баланс до 2050 г.

Цел 4: Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на биологичното разнообразие

Мерки:

- Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие, свързан с прилагането на регламенти в областта на биологичното разнообразие

Цел 5: Подобряване управлението на защитените територии и зони

Мерки:

- Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защитените територии, свързан с подобряването на управлението им
- Доизграждане, поддържане и управление на Националната екологична мрежа от защитени територии и зони
- Реализиране на програми, финансиирани от международни финансови източници, с цел развитие на екосистемни услуги

Цел 6: Намаляване на неблагоприятните последици от наводненията и повишаване на нивото на сигурност и защита на населението, околната среда, стопанската дейност и културното наследство на страната

Мерки:

- Разработване на Планове за управление на риска от наводнения
- Установяване на центрове за повишаване на готовността на населението за адекватна реакция при наводнения

Цел 7: Намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на атмосферния въздух (достигане и поддържане на нормите, съгласно изискванията на законодателството на ЕС) на територията на цялата страна

Мерки:

- Определяне и реализиране на приоритетни направления за финансиране от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“
- Изпълнение на мерките от Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух
- Подпомагане на общинските власти при актуализирането/разработването на програми за подобряване на качеството на атмосферния въздух

Цел 8: Използване на отпадъците като ресурси чрез прилагане на йерархията при тяхното управление

Мерки:

- Разработване на национални критерии за определяне на край на отпадъците за определени потоци отпадъци, стимулиращи използването на материали, получени от отпадъци
- Усъвършенстване на нормативната уредба с цел увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворените строителни отпадъци
- Предприемане на мерки за екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност
- Проучване и разработване на пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни отпадъци от домакинства

ПРИОРИТЕТ 15.2. ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на вътрешните работи

Цел 9: Опазване и подобряване състоянието на водните ресурси

Мерки:

- Реализиране на инвестиции в изграждане, рехабилитация и модернизиране на ВИК инфраструктура, насочени приоритетно към агломерации с над 10 000 екв. ж.
- Разширяване на системите за мониторинг на количественото състояние и на качеството на водите
- Изграждане на стратегическа рамка във връзка с прилагането на Рамковата директива за водите и Рамковата Директива за морска стратегия

Цел 10: Намаляване на количеството депонирани битови отпадъци

Мерки:

- Промотиране на съвременни технологии за разделно събиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологосъобразно обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа за периода до 2020 г.

Цел 11: Повишаване защитата на населението от свлачищни процеси

Мерки:

- Осъществяване на геозащитни мерки и дейности в регистрирани свлачищни райони (в т.ч. в свлачищни райони, засегнати от абразионни процеси по Черноморското крайбрежие и ерозионни процеси по Дунавското крайбрежие)

ПРИОРИТЕТ 15.3. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ ЗА УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА В СЕКТОРИТЕ ВИК, ХИДРОМЕЛИОРАЦИИ, ХИДРОЕНЕРГЕТИКА И ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването, Министерски съвет

Цел 12: Въвеждане на интегрирани подходи за управлението на водите, насочени към подобряване на мониторинга и повишаване на капацитета за оценка на екологичния статус

Мерки:

- Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите
- Реализиране на програми, финансиирани от международни финансови източници, с цел интегрирано управление на морските и вътрешните води

Цел 13: Ефективно използване на водния ресурс

Мерки:

- Реализиране на проекти за изграждане на нови водоизточници, изграждане на пречиствателни станции и съоръжения за питейни води и на съвременни съоръжения за обеззаразяване на питейната вода, приоритетно насочени в зони с трайни отклонения в качеството на питейната вода

ПРИОРИТЕТ 15.4. ПРОМЕНИ В ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА. ПРИНЦИП ЗА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите

Цел 14: Облекчаване на дребния и среден бизнес във връзка с процедурите по ОВОС, процедурите за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и екологичната отговорност

Мерки:

- Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда и на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети

ПРИОРИТЕТ 15.5. ВЪВЕЖДАНЕ НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ПОЛИТИКА ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА РЕСУРСНА И ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ, СВЪРЗАНИ С ПОЛИТИКИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на енергетиката

Цел 15: Развитие на екологичен и устойчив градски транспорт

Мерки:

- Изпълнение на мерки за развитие на екологичен и устойчив градски транспорт, предвидени в Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Цел 16: Опазване и подобряване на състоянието на водните тела, определени в четирите плана за управление на речни басейни (ПУРБ) – Дунавския район, Черноморския район, Източнобеломорския район и Западнобеломорски район

Мерки:

- Разработване на ПУРБ 2016-2021 г., включително идентифициране на мерки и предложение за стратегическа алтернатива за използване на водните ресурси на басейново равнище

Цел 17: Постигане и поддържане на добро състояние на околната среда в морските води (морската околна среда)

Мерки:

- Разработване на Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море (Морска стратегия) на Република България и План за действие за изпълнение на Стратегията
- Изграждане на пречиствателни станции и съоръжения за отпадъчни води по черноморското крайбрежие

Цел 18: Намаляване и предотвратяване на неблагоприятното въздействие предизвикано от климатичните промени

Мерки:

- Финансиране на проекти за намаляване на емисиите на парникови газове чрез Националната схема за зелени инвестиции

ПРИОРИТЕТ 15.6. НАМАЛЯВАНЕ НА БРОЯ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА, ЗАСЕГНАТИ ОТ ВОДЕН РЕЖИМ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 19: Намаляване загубите на вода

Мерки:

- Рехабилитация и доизграждане на водоснабдителни системи и съоръжения
- Рехабилитация на водоснабдителните системи, програми за управление на налягането, програми за намаляване на неочисените водни количества

ПРИОРИТЕТ 15.7. ЕДИНЕН НАЦИОНАЛЕН РЕГИСТЪР НА ВОДНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И НАЦИОНАЛНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Администрацията на Министерския съвет

Цел 20: Подобряване на наблюдението на бързо променящите се характеристики на водния цикъл

Мерки:

- Изграждане на Единна информационна система на водностопанските системи и съоръжения
- Изграждане на Национална система за управление на водите в реално време

16. ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА РИСКОВЕТЕ ОТ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

ПРИОРИТЕТ 16.1. СЪЗДАВАНЕ НА ФОНД ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ БЕДСТВИЯ И КАТАСТРОФИ (Т. НАР. КАТАСТРОФИЧЕН ПУЛ)

Отговорни институции: Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на финансите, Министерството на икономиката, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 1: Създаване на среда за набиране на средства за защита на собствеността на гражданите и стопанските субекти от бедствия

Мерки:

- Създаване на Национален катастрофичен пул за финансиране на превантивни дейности, свързани с намаляване на риска от бедствия
- Усвояване на помощта, одобрена от ЕК по линия на фонд „Солидарност“ – 10,5 млн. евро

ПРИОРИТЕТ 16.2. РАЗШИРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ В ИНТЕГРИРАНАТА СИСТЕМА ЗА РЕАКЦИИ ПРИ КРИЗИ ЗА ПО-ЕФЕКТИВНА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ БЕДСТВИЯ И КРИЗИ

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи

Цел 2: Пълноценно използване на силите на Българската армия за реагиране при бедствия

Мерки:

- Сформиране на модулни формирования на територията на страната на регионален принцип съгласно NUTS 2 и съобразно заплахата (инженерен тип за действия при земетресения, наводнения, свлачища; химически формирования за действия при радиационна и/или химическа авария; комбинирани модулни формирования в урбанизираните територии с особена важност, съгласно чл. 8 от Закона за защита при бедствия)

Цел 3: Повишаване ефективността при извършване на гасене от въздуха и спасителни операции

Мерки:

- Осигуряване на летателен ресурс за спасителни операции

ПРИОРИТЕТ 16.3. СЪЗДАВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН РЕЗЕРВ ПО РЕГИОНИ, В ПОДЧИНЕНИЕ НА ОБЛАСТНИ УПРАВИТЕЛИ И КМЕТОВЕ, КОЙТО ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ПРИ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ, КРУПНИ АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Администрацията на Министерския съвет

Цел 4: Управление на риска от бедствия за по-ефективна защита на населението, осъществявана от структури на МВР

Мерки:

- Поддържане на работоспособността и готовността на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО)
- Доизграждане на НСРПО на населението на областно ниво – 28 областни градове
- Доизграждане на НСРПО на населението на ниво общински център – 260 общински центъра

Цел 5: Осигуряване на оптимална среда в центровете НССП ЕЕН на тел. 112 по приемане на сигнали на граждани

Мерки:

- Проучване на възможностите и осъществяване на цялостна и частична подмяна на хардуерното оборудване на НССП ЕЕН на тел. 112

Цел 6: Повишаване капацитета за намаляване на риска от бедствия на институционално и местно ниво

Мерки:

- Подобряване на превантивната дейност и готовността за реагиране при бедствия чрез по-ефективни превантивни мерки и по-висока степен на готовност за реагиране при бедствия
- Повишаване способностите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ за реагиране при бедствия чрез създаване на отряди с необходимите материални и технически средства на основата на регионите за планиране съгласно NUTS 2
- Изграждане на ефективни доброволни формирования за реагиране при пожари, бедствия и извънредни ситуации на територията на общини

Цел 7: Противодействие на свлачищните процеси, на абразионните процеси по Черноморското крайбрежие и на ерозионните процеси по Дунавското крайбрежие

Мерки:

- Осъществяване на превантивни геозащитни мерки и дейности
- Извършване на предварителен контрол на инвестиционни намерения в свлачищни райони

- Извършване на геозащитни мерки и дейности за ограничаване на свлачищата, абразионните процеси по Черноморското крайбрежие и ерозионните процеси по Дунавското крайбрежие

17. КУЛТУРА И ДУХОВНОСТ

ПРИОРИТЕТ 17.1. НАСЪРЧАВАНЕ ФОРМИРАНЕТО НА НОВА ДУХОВНА СРЕДА ЗА ЕТНОКУЛТУРНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ИНТЕГРАЦИЯ НА ВСИЧКИ РЕЛИГИОЗНИ ГРУПИ В ЕДИННАТА БЪЛГАРСКА НАЦИЯ

Отговорни институции: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на културата

Цел 1: Сътрудничество и партньорство, включително финансова подкрепа, на организации на етническите общности в страната

Мерки:

- Създаване на условия за утвърждаване на културното многообразие като фактор за взаимно опознаване, за духовно усъвършенстване и за устойчиво регионално и местно развитие
- Утвърждаване на културата на етническите общности като неделима част от българската национална култура
- Реализиране на творчески проекти и програми

ПРИОРИТЕТ 17.2. УТВЪРЖДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРАТА КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРИОРИТЕТ

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на образованието и науката

Цел 2: По-широко застъпване на култура и изкуство в задължителната образователна програма с акцент върху развитие на творческото мислене, изразяване и познаване на съвременната жива култура

Мерки:

- Разработване на учебни програми в сътрудничество с Министерството на образованието и науката
- Създаване на материали и програми за допълнителни занимания
- Подкрепа за детски и младежки образователни програми в културните институти и в мрежата на обществените библиотеки и читалища

ПРИОРИТЕТ 17.3. ПРЕВРЪЩАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА И ДУХОВНОСТ В ОСНОВНА НА СЪВРЕМЕННИЯ ОБРАЗ НА НАЦИОНАЛНАТА ИДЕНТИЧНОСТ

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на външните работи, Министерството на финансите

Цел 3: Създаване на съпричастност с постиженията на съвременната култура и изкуствата

Мерки:

- Създаване на условия за разширяване на достъпа до култура, включително и на публиката със специални нужди
- Създаване на условия за нови международни постижения на български творци чрез осигуряването на стипендии, награди за млади автори, подкрепа за участие в панаири, фестивали и биеналета
- Създаване на програми за изкуство и култура в националните медии и представяне онлайн
- Създаване на програма за развитие на изобразителните изкуства

Цел 4: Утвърждаване на мястото на българската култура в европейското културно пространство

Мерки:

- Разширяване на присъствието на българската култура в Европа и по света
- Активно участие на български творци в изпълнението на европейски културни инициативи и програми
- Създаване на условия и подкрепа за участие на български творци на пазара на изкуствата и културата в Европа
- Утвърждаване на регламент за национално участие във Венецианското биенале и други подобни форуми
- Подпомагане на книгоиздаването и представяне на страната на международни книжни панаири и изложения

ПРИОРИТЕТ 17.4. ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ИЗКУСТВАТА, КУЛТУРНИТЕ И ТВОРЧЕСКИ ИНДУСТРИИ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И КУЛТУРНИЯ ТУРИЗЪМ 2014-2023 г.

Отговорни институции: Министерството на културата

Цел 5: Формиране на визия, приоритети и цели за развитие на изкуствата, културните и творческите индустрии, културното наследство и културния туризъм

Мерки:

- Създаване на разнообразно културно съдържание в областта на изкуствата, насърчаване на творческата мобилност и на потреблението на културни продукти

- Опазване и социализиране на културното наследство като фактор за устойчиво социално и икономическо развитие
- Създаване на благоприятна среда (включително и законодателна) за развитие на културните и творчески индустрии
- Създаване на културна политика, базирана на научни изследвания и доказани резултати (включително и чрез използване на статистическа информация)

Цел 6: Финансово обезпечаване на стратегическите приоритети и цели

Мерки:

- Интегриран подход при финансиране на дейностите в сферата на културата
- Привличане на алтернативни източници за финансиране на културния сектор

ПРИОРИТЕТ 17.5. КОМПЛЕКСНО РАЗВИТИЕ НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИТЕ ПРОУЧВАНИЯ, КОНСЕРВАЦИЯТА, РЕСТАВРАЦИЯТА И ЕКСПОНИРАНЕТО НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА УСПОРЕДНО С ИЗГРАЖДАНЕТО НА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ТЯХ

Отговорни институции: Министерството на културата, Администрацията на Министерския съвет

Цел 7: Разработване на Национална програма за археологически проучвания, социализация и представяне на движимо и недвижимо археологическото наследство

Мерки:

- Изготвяне на критерии за научна оценка на културната стойност, социо-културния и икономическия потенциал на предложените проекти за археологическо проучване и социализация на обекти
- Разработване на годишни целеви програми за проучвания и дейностите, свързани с консервация, представяне и социализация на обектите
- Изготвяне на задания за устройствени планове и за планове за опазване и управление на археологическите резервати – 33

Цел 8: Иницииране на промени в Закона за културното наследство, Наредбата за провеждане на теренни археологически проучвания, развитие и актуализиране на подзаконовата нормативна уредба

Мерки:

- Разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за културното наследство съвместно с експерти, неправителствени организации, провеждане на обществено обсъждане и изготвяне на проекти за изменение и допълнение на подзаконовите нормативни актове към него
- Осигуряване на механизми за опазването на културните индустрии като ресурс

ПРИОРИТЕТ 17.6. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Министерството на културата

Цел 9: Дигитализация на движимото и недвижимото културно наследство и осигуряване на достъп до електронни регистри и публична база данни за него

Мерки:

- Приемане на дългосрочен Национален план за дигитализация на културното наследство и дългосрочно съхранение на цифрови материали в областта на културата
- Допълнение на Закона за културното наследство
- Създаване на условия и предприемане на конкретни действия за реализиране на проекти и програми в областта на книжовното и литературното наследство

ПРИОРИТЕТ 17.7. ПРИЛАГАНЕ НА ИНОВАТИВНИ И ТРАДИЦИОННИ СХЕМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ ПУБЛИЧНИ И ЧАСТНИ РЕГИОНАЛНИ, НАЦИОНАЛНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ИЗТОЧНИЦИ

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на туризма, Министерството на икономиката, Министерството на финансите

Цел 10: Подобряване на условията и мерките, насочени към предоставяне на допълнителни публични и алтернативни средства, насочени към модернизиране на мрежата от културни институти, читалища и библиотеки в страната

Мерки:

- Разработване на Програма и нормативни документи за регламентиране на алтернативните източници на финансиране
- Изменение в нормативните документи и привличане на средства от европейски програми и проекти

ПРИОРИТЕТ 17.8. МОДЕРНО РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА МРЕЖА В СТРАНАТА ЧРЕЗ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ; ПРОМЯНА В ЗАКОНОДАТЕЛНАТА БАЗА ЗА ЧИТАЛИЩАТА

Отговорни институции: Министерството на културата

Цел 11: Разширяване и разнообразяване на дейността на народните читалища, подкрепа при създаването и реализирането на нови творчески продукти

Мерки:

- Разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за народните читалища. Разработване на проекти на нормативни актове с активното участие на обществени съвети и публични органи

- Подобряване дейността на мрежата от читалища и библиотеки в страната, в. т.ч. и институционално
- Развитие на инфраструктурата в сферата на културата, включително на читалищната и библиотечната
- Разработване и прилагане на ефективни механизми за партньорство и координация с общините за реализиране на културната политика в областта на библиотеките, читалищата, работата с различни маргинализирани общности, регионалната културна политика

ПРИОРИТЕТ 17.9. БАЛАНСИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОТДЕЛНИТЕ РЕГИОНИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА КУЛТУРНАТА ПОЛИТИКА

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на образованието и науката

Цел 12: Осигуряване на условия за специализирано обучение и следдипломна квалификация на професионалисти в областта на културата. Интегриране на културния и творчески сектор като елемент в стратегията за интелигентна специализация в различни региони на страната

Мерки:

- Провеждане на курсове, семинари, дискусии, конференции и други в областта на културата
- Включване на културата и свързаните с нея индустрии като неразделна част от плановете за устойчиво развитие на местно и регионално ниво
- Използване на културата като ресурс за постигане на регионално ниво на целите на други секторни политики като тези в областта на туризма, образованието, икономиката, социалното приобщаване, екологията и др.

ПРИОРИТЕТ 17.10. РЕФОРМА В МУЗЕЙНОТО ДЕЛО И СЪЗДАВАНЕ НА НОВ ТИП МУЗЕЙНА ЕКСПОЗИЦИОННА КУЛТУРА (НАЦИОНАЛЕН МУЗЕЕН КОМПЛЕКС „БГ ЛУВЪР“). ОСНОВА НА ПРОМЕННИТЕ ЩЕ Е КОНЦЕПЦИЯТА ЗА ВОДЕЩИТЕ СТОЛИЧНИ МУЗЕИ

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на финансите

Цел 13: Осигуряване на достъп на гражданите до модернизирана национална музейна мрежа

Мерки:

- Обновяване на музейните експозиции и фондохранилища
- Стимулиране на мобилността на музейните колекции на национално и международно ниво
- Въвеждане на финансиране по единни разходни стандарти на всички общински музеи и художествени галерии. Провеждане на обществено обсъждане на предложениета

- Осъвременяване на изложбените концепции в галерии и музеите, така че да привличат, ангажират и комуникират на достъпен език, нови експозиционни послания
- Осигуряване на съвременна експозиционна инфраструктура и техника

ПРИОРИТЕТ 17.11. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА РЕФОРМАТА В СЦЕНИЧНИТЕ ИЗКУСТВА И ОСИГУРЯВАНЕ НА СРЕДСТВА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СТАНДАРТИТЕ НА КУЛТУРНИТЕ ИНСТИТУТИ

Отговорни институции: Министерството на културата, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 14: Усъвършенстване на сценичната мрежа на държавните театрални, музикални и танцови институти в страната

Мерки:

- Създаване и поддържане на динамична информационна система за управление и мониторинг на сценичните институти (Единна електронна система за програми и репертоари на театрите, за продажба на билети и управление на човешки ресурси)
- Задълбочаване на диалога с творческите организации и неправителствения сектор при формирането и провеждането на политики в областта на сценичните изкуства
- Разширяване на обхвата на финансовия ресурс за подпомагане на сценичните изкуства, включително на частни сценични организации на конкурсно-проектен принцип

Цел 15: Оптимизиране на методиката за финансиране и на правилата за мониторинг и контрол на дейността на държавните културни институти в областта на сценичните изкуства

Мерки:

- Усъвършенстване на системата на делегирани бюджети
- Усъвършенстване на системата за мониторинг и годишна комплексна оценка на дейността на държавните културни институти в областта на театралното, музикалното и танцовото изкуство
- Подобряване на планирането и проследяване на творческите тенденциите на държавните институти в областта на сценичните институти

Цел 16: Постигане на по-добра ефективност при разходването на публичните средства и рационално оползотворяване на ресурсите

Мерки:

- Мониторинг и контрол на дейностите на държавните културни институти в областта на театралното, музикалното и танцовото изкуство
- Стимулиране на мениджмънта на сценичните институти чрез отчитане на добри практики и постижения

Цел 17: Подобряване на условията за културен живот в градовете

Мерки:

- Подобряване достъпа на гражданите в неравностойно положение и на етническите и малцинствени общности до театралните, музикалните и танцовите продукти
- Повишаване на интереса към сценичните изкуства сред детската и младежка аудитория
- Развитие на инфраструктурата в сферата на културата, включително културни центрове, театри, опери и други обекти, свързани с културния живот

ПРИОРИТЕТ 17.12. СТИМУЛИРАНЕ НА БЪЛГАРСКОТО ФИЛМОПРОИЗВОДСТВО И ФИЛМОРАЗПРОСТРАНЕНИЕ КАТО ФАКТОР ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

Отговорни институции: *Министерството на културата*

Цел 18: Въвеждане на ефективни практики за международна промоция на българско кино

Мерки:

- Създаване и развитие на публики
- Осигуряване и техническо обезпечаване на киносалони за разпространение на българско кино в читалищата в страната
- Популяризиране на българската филмова продукция на световни фестивали
- Организиране на обучения за български продуценти в сферата на промоцията на филмовия продукт

Цел 19: Цифровизация на филмовото съдържание с оглед неговото съхранение и опазване

Мерки:

- Стимулиране на реставрацията на български филмови образци
- Усъвършенстване на техническата база за цифровизиране

18. ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА

ПРИОРИТЕТ 18.1. СЪЗДАВАНЕ НА ПУБЛИЧНА И ЗАКОНОДАТЕЛНА СРЕДА, КОЯТО ГАРАНТИРА МЕДИЙНАТА НЕЗАВИСИМОСТ И ПЛУРАЛИЗЪМ, ПРОЗРАЧНОСТТА И ПУБЛИЧНОСТТА НА СОБСТВЕНОСТТА И КОНТРОЛА ВЪРХУ МЕДИИТЕ

Отговорни институции: Министерският съвет

Цел 1: Нормативни промени за постигане на прозрачна и конкурентна медийна среда

Мерки:

- Разработване и приемане на предложения за правила по отношение на сливанията и/или придобиванията на медии, които да гарантират, че определен собственик (едно лице или свързани лица по смисъла на Търговския закон) на медии не може да има „значително влияние“ върху медийната среда, включително по отношение на отпечатването и разпространението
- Обсъждане на възможността за въвеждане на законово изискване при участие в обществени поръчки да бъдат допускани като изпълнители или подизпълнители медии, декларирали, че спазват нормите на етичен кодекс на българските медии и Националните етични правила за реклама и търговска комуникация
- Обсъждане за въвеждане на законова забрана публични средства да бъдат пряко или косвено предоставяни на медии, които не са изпълнили всички законови изисквания за прозрачност на собствеността според Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения, както и към електронни медии, които не са осигурили на сайта си лесен, директен и постоянен достъп на потребителите до актуални данни за действителния собственик

ПРИОРИТЕТ 18.2. ПОЛИТИКА НА ПРОЗРАЧНОСТ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите

Цел 2: Механизъм за гражданско участие при обсъждане и решаване на важни за страната въпроси с възможност за влияние върху управленските решения

Мерки:

- Прехвърляне на регистрацията на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията
- Преглед и усъвършенстване на механизмите за финансиране на юридически лица с нестопанска цел
- Разработване на технологична система за анализиране на жалби, предложения и сигнали на гражданите, контрол за тяхното третиране

- Създаване на единно входно място (кол център или портал) за регистриране на сигналите, жалбите и предложениета на граждани

Цел 3: Задължителна оценка на въздействието на нормативните актове

Мерки:

- Законово регламентиране на изискването за извършване на оценка на въздействието на нормативните актове
- Разработване от обособеното звено в администрацията на Министерския съвет на правила за съгласуване на изготвените оценки на въздействието на нормативните актове
- Адаптиране на срока за провеждане на обществени консултации към добrite европейски практики
- Провеждане на информационни кампании за стимулиране на участието на граждани, бизнес и неправителствени организации (НПО) в процеса на обществени консултации
- Извършване на обществени консултации чрез консултационни документи
- Разширяване участието на заинтересовани страни в процеса на консултации и повищена активност на Портала за обществени консултации
- Структуриране на взаимодействието между държавата и заинтересованите страни – НПО

Цел 4: Приоритизиране на откритото управление като политически ангажимент, осигуряващ на граждани и техните организации възможности за участие в управлението и информираност за дейността на държавните органи

Мерки:

- Разширяване на мерките по инициативата „Партньорство за открито управление“
- Изпълнение на Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво на Съвета на Европа и провеждане на процедури за присъждане на Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво

Цел 5: Добро управление посредством нова политика за таксите, осигуряваща по-ефективно управление на публичните средства чрез гражданско участие, откритост и прозрачност

Мерки:

- Одобряване от МС на проект на нов Закон за държавните такси и внасянето му за разглеждане от НС
- приемане от МС на подзаконовите нормативни актове, необходими за прилагането на Закона за държавните такси
- Усъвършенстване на политиката за местните такси в подкрепа на устойчивия механизъм за недопускане нарастването на регуляторната и административната тежест чрез промени в нормативните актове, анализ на местните такси, анализ на общинските практики, проучване на европейски практики и разработени методики

Цел 6: Открито и отворено управление в областта на концесиите и публично-частното партньорство

Мерки:

- Анализ на законодателството в областта на концесиите – Закона за концесиите и Закона за публично-частното партньорство, както и на Закона за подземните богатства, Закона за водите, Закон за устройството на черноморското крайбрежие и др. специални закони
- Транспониране на Директива 2014/23/EС на ЕП и на Съвета от 26.02.2014 г. за възлагане на договори за концесия чрез изготвяне на нов Закон или Закон за изменение и допълнение на Закона за концесиите
- Усъвършенстване и надграждане на Националния концесионен регистър и на Информационната система за инвестиционни проекти за интегрирано развитие на инфраструктурата на Република България
- Мониторинг и оценка на концесионната политика. Изготвяне на периодични мониторингови доклади за концесионната дейност в Република България

ПРИОРИТЕТ 18.3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧЕН РЕСУРС ЗА МЕДИИ ПО ЯСНИ ПРАВИЛА, ОГРАНИЧАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКО ВЛИЯНИЕ

Отговорни институции: Министерският съвет

Цел 7: Нарастване на общественото доверие по отношение на разпределението на публичния ресурс за медии

Мерки:

- Въвеждане на координационен механизъм за разходване на публичния ресурс за медии по ясни правила без опити за оказване на политическо влияние
- Публичност на отчетността от резултатите на проведени медийни кампании и информационни услуги

ПРИОРИТЕТ 18.4. ЕФЕКТИВНО ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ В ДЪРЖАВНИТЕ РЕГУЛАТОРНИ ОРГАНИ

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Администрацията на Министерския съвет

Цел 8: Силно гражданско общество и отговорна пред гражданите държава

Мерки:

- Анализ на законодателството и подзаконовите нормативни актове за разработване или усъвършенстване на механизми за ефективен граждански мониторинг и контрол върху дейността на държавните регуляторни органи
- Изготвяне на конкретни предложения за нормативни промени

- Създаване на обществени съвети и консултативни комисии с ефективно гражданско участие в държавните регулятори

ПРИОРИТЕТ 18.5. ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНА И ЕВРОПЕЙСКА ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА – 10 ХИЛЯДИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ ДА МОГАТ ДА ПРЕДЛАГАТ ЗАКОНОПРОЕКТ НА МС ИЛИ НС

Отговорни институции: Министерският съвет

Цел 9: Засилване на прякото участие на гражданите в управлението на страната

Мерки:

- Анализ и предложения за подобряване на правната уредба на праяката демокрация за гарантиране на реални възможности за пряко участие на гражданите в управлението на страната

ПРИОРИТЕТ 18.6. ОБЛЕКЧАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА МЕСТНИ РЕФЕРЕНДУМИ

Отговорни институции: Министерският съвет

Цел 10: Засилване на прякото участие на гражданите при вземане на решения на местно ниво

Мерки:

- Извършване на анализ за възможностите гражданите да участват при вземане на решения на местно ниво
- Облекчаване на условията и усъвършенстване на реда за провеждане на местни референдуми чрез промяна в действащото законодателство
- Провеждане на обществено обсъждане по предложените законодателни изменения

ПРИОРИТЕТ 18.7. ПОДКРЕПА НА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО ЧРЕЗ ПРИЕМАНЕ НА ЗАКОН ЗА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, Администрацията на Министерския съвет, Министерството на младежта и спорта, Министерството на образованието и науката

Цел 11: Регламентиране на правния статут на доброволците и на отношенията, свързани с доброволчеството, за насищаване на активната гражданска позиция

Мерки:

- Изготвяне на проект на Закон за доброволчеството, който да регламентира правния статут на доброволците
- Провеждане на обществено обсъждане и внасяне на проекта на Закон за доброволчеството за одобрение от НС

19. ОТБРАНА

ПРИОРИТЕТ 19.1. ПРИЕМСТВЕНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ НА РАЗВИТИЕТО НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ ЧРЕЗ ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕАЛИСТИЧНА ОТБРАНИТЕЛНА ПОЛИТИКА, КОЯТО СЪОТВЕТСТВА НА ЗАПЛАХИТЕ, НА СЪЮЗНИТЕ НИ АНГАЖИМЕНТИ В НАТО И ЕС, И НА НАЛИЧНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ

Отговорни институции: Министерството на от branата, Министерството на външните работи, Министерството на финансите, Министерството на икономиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 1: Формиране и реализиране на последователна от branителна политика и осигуряване на условия за изграждането на съвременни от branителни способности

Мерки:

- Изготвяне на Пътна карта за изпълнение на решенията от срещата на върха на НАТО в Уелс
- Реализация на „Визия 2020: България в НАТО и ЕС“ и Националната програма „България в НАТО и в Европейската отбрана 2020“ въз основа на постигнатите резултати от реализациите на Бялата книга за от branата и въоръжените сили
- Изпълнение на Плана за действие по приложение на решенията от Срещата на държавните и правителствените ръководители на НАТО, на 4 и 5 септември 2014 г. в Уелс
- Разработване на финансово осигурен План за развитие на въоръжените сили
- Ефективно управление на търговските дружества с принципал Министерството на от branата, включително с използване на механизмите за пряко възлагане на обществени поръчки
- Създаване на от branителен кълстер от предприятия, институти и търговски дружества за поддръжка на изпълнението на Национална програма „България в НАТО и в Европейската отбрана 2020“
- Установяване на нов модел за регионално сътрудничество в областта на от branата в Югоизточна Европа, ориентиран към изпълнението на конкретни проекти

ПРИОРИТЕТ 19.2. ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ НА ТРАНСАТЛАНТИЧЕСКОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО КАТО ГАРАНТ ЗА СИГУРНОСТТА И РАЗВИТИЕТО НА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Министерството на от branата

Цел 2: Създаване на условия и осигуряване на гаранции за сигурността и развитието на България

Мерки:

- Приемане на Многогодишна програма за сътрудничество със САЩ

- Увеличаване на участието на въоръжените сили в учения и тренировки със съюзниците от НАТО. Използване на възможностите на съвместните съоръжения за провеждане на учения. Изготвяне на единен план с учения на българска територия и участие в учения извън страната, включително с използване на съвместните съоръжения, с цел интегрирането им в плановете за учения на НАТО и ЕС
- Участие с конкретен принос в инициативата на НАТО „Свързаност на силите“

ПРИОРИТЕТ 19.3. ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ И ПОСТЕПЕННО РАЗВИТИЕ НА НОВИ ОТБРАНИТЕЛНИ СПОСОБНОСТИ

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Министерството на финансите

Цел 3: Спиране деградацията и изграждане и развитие на отбранителни способности, адекватни на средата на сигурност

Мерки:

- Въвеждане на механизъм за мониторинг и управление на риска за повишаване ефективността в управление на отбраната и въоръжените сили
- Осигуряване на условия за развитие на въоръжените сили в съответствие с изменениета в средата за сигурност с цел ефективното изпълнение на техните функции
- Ефективно и ефикасно планиране на отбраната, базирано на способности, целящо изграждане, развитие, поддръжка и използване на необходимите способности на Въоръжените сили за изпълнение на задачите по отбрана на страната, изпълнение на задълженията на Република България в системата за колективна сигурност и отбрана и за принос към националната сигурност в мирно време
- Придобиване в дългосрочен план на ключови за съвременните операции способности за: въздушно разузнаване и наблюдение; изграждане и поддържане на обща оперативна картина; комуникационно-информационна поддръжка; мобилна логистика; действия в градска среда, нощем и при екстремни климатични условия; защита на критична инфраструктура
- Участие в инициативите „Интелигентна отбрана“ на НАТО и „Обединяване и споделяне“ на ЕС
- Ремонт и поддръжка на съществуващата инфраструктура

ПРИОРИТЕТ 19.4. РАЗШИРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ В ИНТЕГРИРАНАТА СИСТЕМА ЗА РЕАКЦИИ ПРИ КРИЗИ ЗА ПО-ЕФЕКТИВНА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ БЕДСТВИЯ

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Администрацията на Министерския съвет

Цел 4: Оказване на помощ на населението и подкрепа на националните институции при природни бедствия, аварии и екологични катастрофи

Мерки:

- Използване на Въоръжените сили за подпомагане на действията на другите национални институции в рамките на съществуващите способности (единната система за командване и управление в мирно време и при кризи)
- Въвеждане на процедури за незабавно и пряко (финансовата равностойност на изразходваните горива, горивосмазочни материали и ресурсите, свързани с амортизацията на компоненти, възли и агрегати на използвана техника, специално оборудване и екипировка, се възстановяват от заявителите по сметка на формиранието, изпълнило задачите) възстановяване на способностите на формиранията на въоръжените сили след използването им за оказване на помощ на населението и подкрепа на националните институции при природни бедствия, аварии и екологични катастрофи
- Развитие на капацитета за анализ и превенция в Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способности за управление на кризи и реагиране при бедствия и акредитирането му като елемент от мрежата от центрове по компетентност на НАТО

ПРИОРИТЕТ 19.5. ПОСТЕПЕННО ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ НА ВСИЧКИ ЗАВИСИМОСТИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ОТБРАНИТЕЛНИ СПОСОБНОСТИ, ПОТЕНЦИАЛНО ВОДЕЩИ ДО НЕУСТОЙЧИВОСТ НА ВЪНШНАТА ГРАНИЦА НА ЕВРОАТЛАНТИЧЕСКАТА ОБЩНОСТ

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Министерството на икономиката, Администрацията на Министерския съвет

Цел 5: Премахване на зависимостта в областта на въоръженията и техниката от страни извън НАТО и ЕС

Мерки:

- Превъоръжаване на Българската армия по модел, изключващ практиките на лошо управление и намаляващ зависимостта на Република България в областта на въоръженията и техниката от страни извън НАТО и ЕС
- Реинвестиране в отбраната на страната и нейната модернизация с цел постигане на приетите цели в планирането на отбраната на НАТО
- Стимулиране на сътрудничеството на отбранителната ни индустрия с фирми от държавите-членки на НАТО и ЕС

ПРИОРИТЕТ 19.6. ЗАПАЗВАНЕ ЧИСЛЕНОСТТА НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ, СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ВИСОКА МОТИВАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛЕН ПОДБОР

Отговорни институции: Министерството на от branата

Цел 6: Запазване на числеността на Българската армия, обвързано с Плана за развитие на Въоръжените сили, и създаване на условия за изпълнение на конституционно определените задължения на въоръжените сили

Мерки:

- Усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща професионалния подбор и кариерното развитие на военнослужещите и цивилните служители
- Подобряване условията на труд и качеството на живот на личния състав на Министерството на от branата, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на от branата

ПРИОРИТЕТ 19.7. АКТИВНО И ПОСЛЕДОВАТЕЛНО УЧАСТИЕ В ЕВРОПЕЙСКАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОДГОТОВКА ЗА ПОЕМАНЕ НА РОТАЦИОННОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА СЪВЕТА НА ЕС ПРЕЗ ВТОРАТА ПОЛОВИНА НА 2018 г.

Отговорни институции: Всичките министерства, Администрацията на Министерския съвет

Цел 7: Подготовка и изграждане на капацитет в Министерството на от branата за участие в ротационното председателство на Съвета на ЕС през втората половина на 2018 г.

Мерки:

- Актуализиране/разработване на стратегически документи в съответствие с геостратегическите цели и приоритети на българското участие в Общата външна политика и политика на сигурност/Обща политика за сигурност и отбрана на ЕС, включително географския обхват на провежданите операции и мисии, с отчитане и прилагане на всеобхватния подход
- Развиване по-систематично и дългосрочно отранително сътрудничество в областта на отранителните способности чрез максимално използване на потенциала и възможностите на инициативата за обединяване и споделяне на способности и гарантиране на достъпа до ключови за ЕС способности и технологии
- Участие на Република България в Бойните групи на ЕС

ПРИОРИТЕТ 19.8. РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ В РАМКИТЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ПРИЕТА ОТ НС. ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪЮЗНИ, МНОГОСТРАННИ, РЕГИОНАЛНИ И ДВУСТРАННИ МЕХАНИЗМИ ЗА СЪВМЕСТНО ФИНАНСИРАНЕ ЧРЕЗ МНОГОГОДИШНИ ПРОГРАМИ И ПРИ НАМАЛЯВАНЕ НА ЗАВИСИМОСТИТЕ ОТ СТРАНИ ИЗВЪН НАТО И ЕС

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Администрацията на Министерския съвет

Цел 8: Изграждане на модерни въоръжени сили чрез ефикасно използване на финансовите ресурси заделени за отбрана

Мерки:

- Дефиниране на портфолио от проекти за постигане на способностите и въвеждане на проектно управление по модела PRINCE II
- Стапиране на деветте приоритетни инвестиционни проекта, заявени в Националната програма „България в НАТО и в европейската отбрана – 2020“
- Присъединяване (афилиране) на национални формирования към структурата на силите на НАТО
- По-активно използване на възможностите на агенциите на НАТО и на Европейската агенция по отбрана в процеса на реализиране на инвестиционните проекти
- Развитие на инфраструктурата на отбраната съобразно финансовите възможности на бюджета на Министерството на отбраната и чрез използване на Програмата за инвестиции в сигурността на НАТО
- Използване възможностите на международното сътрудничество и на програмите на правителството на САЩ за подпомагане в областта на сигурността за реализация на проекти от споделен интерес със съюзниците
- Освобождаване от излишните за Министерството на отбраната недвижими имоти и движими вещи в интерес на отбраната

ПРИОРИТЕТ 19.9. ЗАКОНОДАТЕЛНО УРЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА КООРДИНАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ. АКТИВНО РАЗВИТИЕ НА ПОЛИТИКАТА НА КИБЕРСИГУРНОСТТА. ПЪЛНОЦЕННО УЧАСТИЕ В ПОЛИТИКАТА НА ПАРТНЬОРИТЕ ОТ НАТО И ЕС В ТАЗИ ОБЛАСТ

Отговорни институции: Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Администрацията на Министерския съвет

Цел 9: Изграждане на национални способности за координиране на дейностите на специалните и специализираните служби, включително ведомствени и национални способности за киберотбрана

Мерки:

- Формиране на аналитичен и координационен център по национална сигурност към МС
- Разработване на модел за киберотбрана като основа за подготовка на „Национална стратегия за киберсигурност“ и формиране на национален капацитет

- Развитие на способностите за киберотбрана чрез участие в инициативите „Интелигентна отбрана“ на НАТО и „Обединяване и споделяне“ на ЕС
- Участие в учения на НАТО и ЕС, свързани с киберсигурността и киберотбраната

20. СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД

ПРИОРИТЕТ 20.1. РЕФОРМА В СФЕРАТА НА СИГУРНОСТТА ЧРЕЗ НОВА ЗАКОНОДАТЕЛНА УРЕДБА ЗА ВСИЧКИ СЛУЖБИ ЗА СИГУРНОСТ

Отговорни институции: Администрацията на Министерския съвет, Министерството на вътрешните работи

Цел 1: Извършване на реформа в сферата на сигурността

Мерки:

- Разработване на нова законодателна уредба на службите за сигурност

ПРИОРИТЕТ 20.2. СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ ЧРЕЗ ОТДЕЛЯНЕ НА ГДБОП ОТ ДАНС С ЦЕЛ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА, ЗЛОУПОТРЕБАТА С ВЛАСТ И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЬПНОСТ, И ЗА ГАРАНТИРАНЕ СИГУРНОСТТА НА ГРАЖДАНТЕ, И ВЛИВАНЕ НА ГДБОП В МВР

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи

Цел 2: Оптимизиране на дейността на Министерството на вътрешните работи (МВР)

Мерки:

- Организационно, структурно и кадрово обезпечаване на дейностите на структурите на МВР
- Приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на МВР

ПРИОРИТЕТ 20.3. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КОНКУРСНОТО НАЧАЛО ЗА ИЗДИГАНЕ В КАРИЕРАТА И НАЗНАЧАВАНЕ НА РЪКОВОДНИ ДЛЪЖНОСТИ В СИСТЕМАТА НА СИГУРНОСТТА, КАКТО И НА СИСТЕМАТА ЗА ПЕРИОДИЧНИ АТЕСТАЦИИ. НЕДОПУСКАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ НАТИСК В КАДРОВАТА ПОЛИТИКА

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи

Цел 3: Възстановяване на конкурсното начало и обективни критерии за растеж в МВР

Мерки:

- Създаване на подзаконови нормативни актове, уреждащи условията и реда за растеж в кариерата в МВР
- Разработване на система за персонална оценка на служителите в МВР чрез точни, ясни, измерими и реалистични критерии и показатели за персонална оценка на служителите

ПРИОРИТЕТ 20.4. БЪРЗИ ОРГАНИЗАЦИОННИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ МЕРКИ ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ НЕЗАКОННАТА МИГРАЦИЯ

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на финансите, Администрацията на Министерския съвет, Държавната агенция за бежанците

Цел 4: Законодателни и организационни мерки за противодействие на незаконната миграция

Мерки:

- Внасяне за обсъждане в МС и осигуряване финансирането на План за изпълнение на допълнителни мерки за действие при засилен миграционен натиск върху територията на Република България
- Определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците)
- Въвеждане в националното законодателство на Директива 2013/32/EU на ЕП и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила
- Изготвяне на проект на нов Закон за чужденците в Република България
- Подписване на Споразумение между МВР на Република България и МВР на Република Турция за изльчване на смесени патрули по държавната граница
- Подписване и ратифициране на Споразумение между правителството на Република България, правителството на Република Гърция и правителството на Република Турция за изграждане и функциониране на съвместен контактен център за полицейско и митническо сътрудничество на ГКПП „Капитан Андреево“
- Взаимодействие с Агенция ФРОНТЕКС и организиране развръщането на служители от държавите-членки на ЕС, в оперативната зона по българо-турската граница

ПРИОРИТЕТ 20.5. ДОИЗГРАЖДАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА, ВЪЗПРЕПЯТСТВАЩИ НЕЗАКОННОТО ПРЕМИНАВАНЕ НА ЮЖНАТА ГРАНИЦА

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи, Администрацията на Министерския съвет, областните управители

Цел 5: Ограничаване броя на незаконно преминалите държавната граница чужденци

Мерки:

- Продължаване на специализираната полицейска операция на МВР за засиlena физическа охрана на българо-турската граница и на чувствителните участъци по българо-гръцката граница чрез развръщане на допълнителни сили и средства за охрана на границата, включително и с помощта на други институции

- Изпълнение на дейностите, включени в Националната програма 2014-2020, по Инструмента за финансово подпомагане на „Граници и визи” и Инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество

Цел 6: Изграждане на ново възпрепятстващо съоръжение по българо-турската граница

Мерки:

- Проектиране, съгласуване и одобряване на идеен проект за изграждане на 131 км възпрепятстващо съоръжение
- Въвеждане в експлоатация на изграденото инженерно възпрепятстващо съоръжение

ПРИОРИТЕТ 20.6. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА БИТОВАТА ПРЕСТЬПНОСТ, ПОЛИЦЕЙСКО ПРИСЪСТВИЕ В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА СЪС ЗАВИШЕНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ПРЕСТЬПЛЕНИЯ. ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ В КРИТИЧНИТЕ РАЙОНИ

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието

Цел 7: Противодействие на конвенционалната престъпност с акцент върху престъпленията против личността и собствеността на гражданите

Мерки:

- Укрепване на капацитета на оперативния и охранителния състав на МВР по разследване на престъпления
- Въвеждане на допълнителни организационни мерки за оптимизиране на полицейското присъствие в малките населени места
- Монтиране на GPS-системи и системи за видеонаблюдение в автомобилите на МВР
- Функционална и технологична модернизация на информационните системи на МВР
- Сътрудничество с местната власт, частни охранителни фирми и застрахователни компании

Цел 8: Подобряване на пътнотранспортната обстановка

Мерки:

- Повишаване на технологичните възможности за техническо документиране на дейността по контрол на пътното движение

Цел 9: Развитие на комуникационните и информационните системи за осигуряване на противодействие и ограничаване на битовата престъпност

Мерки:

- Внедряване на нови IT-технологии и системи за автоматизация на основни дейности и свързаните с тях процеси в МВР

- Цифровизиране на телефонните системи за взаимодействие и координация между структурите на МВР, както и с външни организации
- Разширяване и постигане на национално покритие на цифровите радиокомуникационни системи на МВР по ТЕТРА стандарт за осигуряване на комуникационна среда за управление, взаимодействие и координация на държавните структури на всички нива при опазване на обществения ред, противодействие на престъпността, оповестяване и защита при бедствия и аварии

Цел 10: Противодействие на престъпността чрез системи за видеонаблюдение в критични райони

Мерки:

- Проучване на възможностите за изграждане на видеонаблюдение по места с цел превенция на битовата престъпност

ПРИОРИТЕТ 20.7. ПОЛИТИЧЕСКИ УСИЛИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ В ШЕНГЕН

Отговорни институции: Заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на правосъдието, Администрацията на Министерския съвет

Цел 11: Приемане на положително решение на Съвета на ЕС за присъединяване на България към Шенгенското пространство

Мерки:

- Редовно участие в заседанията на работните групи към Съвета на ЕС и международни инициативи за продължаване на усилията за утвърждаване готовността на България за приемане в Шенген
- Поддържане на активни контакти на експертно ниво с граничните служби на държавите членки с цел сътрудничество по подготовката на Гранична полиция за осъществяване на оценки по Шенген втори мандат, в област граници
- Активизиране на политическия диалог с държавите-членки на ЕС, в рамките на заседанията на Съвет „Правосъдие и вътрешни работи“ в Брюксел и други политически форуми на ниво ЕС. Организиране на посещения на министри на вътрешните работи в България

ПРИОРИТЕТ 20.8. ИЗГОТВЯНЕ НА ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ НА МВР С ЦЕЛ ОПТИМИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО

Отговорни институции: Министерството на вътрешните работи

Цел 12: Оптимизиране на дейността на МВР

Мерки:

- Изготвяне на функционален анализ на МВР
- Изготвяне на план за оптимизиране на дейността на структурите на МВР

21. МЛАДЕЖ И СПОРТ

ПРИОРИТЕТ 21.1. НОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕФОРМА В СИСТЕМАТА НА СПОРТА

Отговорни институции: Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта

Цел 1: Разработване на проект на нов Закон за спорта

Мерки:

- Изготвяне на сравнителен анализ на действащата нормативна рамка на Република България с добрите практики на други държави
- Разработване на проект на Закон за спорта (въз основа на направения анализ)
- Организиране на дискусии с всички заинтересовани лица за обсъждане на новия проект на закон за спорта

Цел 2: Разработване на подзаконови нормативни актове въз основа на новия Закон за спорта

Мерки:

- Разработване на анализ за въздействието от предлаганите нормативни промени
- Въвеждане и прилагане на мониторинг на спортните организации

ПРИОРИТЕТ 21.2. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНАТА ДВИГАТЕЛНА АКТИВНОСТ И ПРАКТИКУВАНЕТО НА СПОРТ И СОЦИАЛЕН ТУРИЗЪМ ОТ ГРАЖДАННИТЕ КАТО ФАКТОР ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта, Министерството на образованието и науката

Цел 3: Подобряване на взаимодействието, координацията и сътрудничеството между Министерството на младежта и спорта (ММС) и общините с цел подпомагане на дейността им за развитието на спорта за всички

Мерки:

- Разработване на диагностичен анализ на управлението и развитието на спорта за всички (СВ) в общини в България и в някои европейски страни, включително на стратегически и правно-нормативни документи, спортни каландари и др.
- Оптимизиране на управлението и развитието на СВ в общините
- Разработване на насоки за управление и програмиране на спорта за всички в общините, технологии и механизми за изпълнение

- Сформиране на обществени и консултативни съвети към областните управители и кметовете на общини за развитие на СВ
- Подпомагане на общините и местните спортни клубове при разработване и изпълнение на програми в областта на спорта

Цел 4: Изграждане и подобряване на качеството на спортната инфраструктура за практикуване на спорта за всички от гражданите

Мерки:

- Предприемане на действия съвместно с общините в страната за изграждане, модернизация и оборудване на открити многофункционални спортни площадки и съоръжения

Цел 5: Насърчаване на учащите към двигателна активност и системно практикуване на физически упражнения и спорт като средство за здравословен начин на живот, физическо и духовно развитие. Увеличаване броя на практикуващите спорт деца от детските градини, ученици, студенти, деца с увреждания и деца в рисък чрез разширяване обхвата от организационни форми за занимания с физически упражнения и спорт

Мерки:

- Създаване на условия и организация за практикуване на спорт чрез разработване на проекти на спортни организации по програми в областта на спорта за децата от детските градини, ученици и студенти, деца в рисък и деца с увреждания
- Разработване и реализиране на проекти в областта на ученическия спорт за сформиране и изява на училищни отбори чрез доброволно участие в организирани форми на спортно-състезателна дейност за развитие на индивидуалните способности и дарования, учениците, в т.ч. ученици със специални образователни потребности

Цел 6: Разработване и изпълнение на целеви програми и документи за насърчаване развитието на спорта за всички

Мерки:

- Изпълнение на целевите програми за насърчаване практикуването на спорт от децата и младите хора
- Разработване и изпълнение на целеви програми за:
  - Насърчаване развитието на спорта за всички с фокус към целевите групи – хора след трудоспособна (пенсионна) възраст – над 65 години, и хора с увреждания
  - Подобряване информираността на населението за ползите от укрепващата здравето физическа активност и практикуването на спорт

ПРИОРИТЕТ 21.3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СЕЛЕКЦИЯ, СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА С ИЗЯВЕН СПОРТЕН ТАЛАНТ И ИЗГРАЖДАНЕ НА РЕЗЕРВ ЗА ЕЛИТНИЯ СПОРТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта, Министерството на образованието и науката

Цел 7: Ефективна координация и взаимодействие между спортните училища, спортните организации и висшите училища, обучаващи спортни специалисти, за осигуряване на мотивация и подкрепа за професионална и личностна реализация на младите спортсти

Мерки:

- Изграждане на ефективна система за повишаване на квалификацията и кариерно развитие на спортно-педагогическите кадри в спортните училища
- Прилагане на гъвкави модели на обучение, позволяващи реализиране на „двойната кариера“ – образование и спорт

Цел 8: Осигуряване на ефективен учебно-тренировъчен процес в държавните спортни училища

Мерки:

- Създаване на устойчив механизъм за взаимодействие между спортните училища и спортните организации
- Подкрепа за изграждане на групи за селекцията на деца с изявен спортен талант и насочването им за обучение в държавните спортни училища
- Увеличаване обхвата на учениците, включени в олимпийските звена в държавните спортни училища, и подпомагане реализирането на проекти за подобряване на ефективността на учебно-тренировъчния процес

Цел 9: Своевременно откриване на дарбите, интегриране на ресурсите – материални и професионални, за развитие на спортния талант и неговото реализиране

Мерки:

- Реализиране на „Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби“

ПРИОРИТЕТ 21.4. РАЗВИТИЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА СПОРТА ЗА ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта

Цел 10: Оптимизиране на условията и реда за финансиране на дейностите на спортните федерации в частта за спорта за високи постижения

Мерки:

- Определяне на ясна процедура и ефективност за финансовото подпомагане на спортните организации
- Разработване и изпълнение на програмите за развитие на спорта за високи постижения за олимпийски и неолимпийски спортове и за провеждане на домакинства на международни спортни прояви на територията на Република България

Цел 11: Създаване на условия и възможности за успешно представяне на спортистите от проектоолимпийския отбор на европейски и световни първенства и на олимпийски игри

Мерки:

- Определяне на ясна процедура и ефективност за финансовото подпомагане на спортните организации при изпълнението на програмата за олимпийска подготовка
- Прилагане на селективен подход при определяне на спортистите за проектоолимпийския отбор на Република България и олимпийския резерв

Цел 12: Оптимизиране на условията и реда за финансиране на дейностите на спортните клубове

Мерки:

- Прецизиране на начина, методиката, критериите и показателите за финансиране на спортните клубове и изпълнение на Програма за развитие на спортните клубове

ПРИОРИТЕТ 21.5. ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА УПОТРЕБАТА НА ДОПИНГ В СПОРТА

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта

Цел 13: Акредитация на допинг лаборатория към антидопингов център

Мерки:

- Получаване на акредитация по стандарта за лаборатории на българската акредитационна служба
- Международна акредитация по стандарта за акредитирани лаборатории на WADA

ПРИОРИТЕТ 21.6. МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СПОРТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА НА СПОРТНИТЕ ОБЕКТИ И СЪОРЪЖЕНИЯ И ПРИВЕЖДАНЕТО ИМ ВЪВ ВИД, ОТГОВАРЯЩ НА СЪВРЕМЕННИТЕ МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ, С ЦЕЛ СЪЗДАВАНЕ НА ДОСТЪП И УСЛОВИЯ ЗА СИСТЕМНИ ЗАНИМАНИЯ СЪС СПОРТ

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта

Цел 14: Изграждане, реконструкция и модернизация на спортната инфраструктура

Мерки:

- Строителство на нови спортни обекти и съоръжения (спортни зали за различни видове спорт, открити спортни площадки: фитнес центрове на открито, тенис кортове, многофункционални спортни площадки, закрити плувни басейни), осигуряващи възможност за практикуване на елитен и масов спорт
- Привеждане на спортните обекти и съоръжения на регионално ниво във вид, отговарящ на международните стандарти
- Осигуряване на достъп и създаване на условия за спорт до обектите на хората с увреждания
- Подобряване на енергийната ефективност и прилагане на съвременни строителни технологии при изпълнение на ремонтните дейности

Цел 15: Модернизация, реконструкция и подобряване енергийната ефективност на материално-техническата база за осигуряване на ефективен учебно-тренировъчен процес в държавните спортни училища и в държавните и общинските училища

Мерки:

- Разглеждане, оценяване и финансиране на проекти на държавните спортни училища
- Извършване на контрол по изпълнението на финансираните проекти

Цел 16: Политика за управление, ползване по предназначение и упражняване на контрол по отношение на спортните обекти и обектите за социален туризъм - държавна и общинска собственост

Мерки:

- Осъществяване на контрол по ползването по предназначение и ефективност на стопанисване на спортните обекти и съоръжения и обектите за социален туризъм
- Достигане на оптимална функционалност и сигурност при тяхната експлоатация
- Създаване на синхронизирана подзаконова нормативна база, регламентираща ползването на спортни обекти и съоръжения
- Информационно осигуряване от ММС за възможностите за ползване на спортна инфраструктура на територията на Република България

ПРИОРИТЕТ 21.7. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПЯЩА И НАСЪРЧАВАЩА СРЕДА ЗА СОЦИАЛНА, ПРОФЕСИОНАЛНА И ЛИЧНОСТНА РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ХОРА В СТРАНАТА

Отговорни институции: Министерството на младежта и спорта

Цел 17: Прецизиране на механизма за координация, наблюдение и отчитане на националната политика за младежта

Мерки:

- Актуализиране на законови, подзаконови и стратегически документи в областта на младежката политика в зависимост от потребностите на младите хора в страната
- Изготвяне и приемане на годишен доклад за младежта
- Осигуряване на дейността на Национален консултативен съвет за младежта и нови форми за партньорство с участието на всички заинтересовани страни в областта на младежта

Цел 18: Повишаване на информираността на младите хора в страната и осигуряване на участието им в процеса на формиране, изпълнение и наблюдение на младежката политика в страната

Мерки:

- Осигуряване на по-широко представителство на младите хора в Обществения съвет по въпросите на младежта към министъра на младежта и спорта
- Организиране на информационни кампании, форуми и обучения за младите хора в страната

Цел 19: Насърчаване на гражданска активност и социалното включване на младите хора в страната чрез изпълнение на програми за финансиране на младежки дейности

Мерки:

- Укрепване и разширяване на мрежата от Младежки информационно-консултантски центрове в страната
- Повишаване на обхванатите млади хора в проекти и услуги, финансиирани по програми за младежки дейности